a ¶ Erat aūt. Gloria martyrū ⁊ ꝯfeſſoꝝ quā colit eccl'ia vi/ ta ⁊ morib⁹ glorioſa. vñ: Cōſtituite diē ſolennē: in freq̄ntatio
Ps.117.d. nibus. i. frequēter vſq; ad cornu. i. gratiā cōmunicatiōis cor/ poris ⁊ ſanguinis domini: nec antea liceat recedere a viuis.
b ¶ Centū quinq;. Pro eterna beatitudine centenarius numer⁹ a leua tranſit in dextrā.
c ¶ Abram. Abrā. Carnaliū cōuerſationē q̄ ſemꝑ timori ob/ noxia eſt in libertatē grē: et ad ſecuritatē charitatꝭ docēdo ⁊ ex hortādo ꝑducit: vt nō timore ſʒ amore ſeruiat. d ¶ Luxitq; illā ⁊c̄. Electi dei per om̄e tem/ pus: qđ ſeptē diebus euoluit̄ ꝓ pter ꝑegrinationē p̄ſentis eccle ſie in dolore ⁊ gemitu non affli/ gunt̄ ex deſperatiōe ſed future vite recordatiōe. iuxta illud: Fle
Ps.136.a. uimus dum recorda. ſion.

derat. Vl' releuās. i. p⁹. Lxx. leuās. k ¶ Expreſſius. i. val de expreſſe: vl' exp̄ſſiue. q̄ȝ. Lxx. trāſtulerāt. l ¶ Editio vul. .i. trāſlatio. Lxx. q̄ per oēs eccl'ias iā erat diuulgata. In ꝓpria ſignificatiōe: vulgata editio appellat̄ illa trāſlatio cui⁹ auctor ignorat̄: ⁊ ꝓpter hoc ſine noīe interp̄tis q̄nta editio nūcupat̄: vide in opuſculo de vocabu lis biblie vbi exponit̄ īterp̄s. Conſtrue ſic: Quē vulgata editio trahit. i. ꝓlixiorē facit q̄ȝ exigit hebraica veritas: ⁊ loquit̄ metaphorice ad ſilītu dinē rei q̄ trahit̄ vt lōgior fi at. m ¶ Hinc inde. i. in p̄n/ cipio ⁊ fine: q̄r. ſ. Lxx. poſue rūt editiōes ſuas in p̄ncipio ⁊ fine: vel meli⁹. Hincinde i. ex oī ꝑte. n ¶ Finib⁹. i. terminis hebraice veritatꝭ. o ¶ Lacinioſis. i. laceratꝭ vl' diſcōtinuatꝭ ꝑ additiōeſ a Lxx. factas. Nota q̄ꝺ lacinia dr̄ veſtis lacerata: vel ora ve ſtimēti vel nod⁹ chlamydis. vñ v̄ſus. Dicit̄ a lacero lace rata lacinia veſtis. Itē gre/ ciſmus. Aucupis eſt laq̄us chlamydiſq; lacinia nodus. Et īde dr̄ lacinio lacinias. i. lacerare: ⁊ lacinioſus ſa. ſuȝ id eſt lacerat⁹ vel pannoſus: ita dicit Papias. ſm̄ Iſido rū: ſinis dicit̄ a fune: eo q̄ꝺ fi nes agroꝝ funiculis menſu rant̄: ⁊ ſm̄ hoc poſſumus ex ponere. Finibus. i. verboꝝ protractionibuſ. Lacinioſis .i. pannoſis ſcilȝ ad modum aſſumentorū panni hebraice veritati appoſitis: ſicut qui aſſueret aliquos pāniculos integro panno: vel legatur: ſinibus. ſm̄ cōmuniorē litte ram. nam ſinus gremiū vel collectio veſtis dicit̄: ⁊ ſic cō uenientiori modo venit ad determinationē eius qđ eſt lacinioſis: vt ſic ſinibus laci nioſis ex trāſumptione pro confuſa diſcōtinuataq; ver/ borum ⁊ ſententiarū conge/ rie ponatur: ⁊ redit in idem cū expoſitione priori vbi fi nibus legit̄. Cetera que ſu/ pra ſunt expoſita nō mutan/ tur. p ¶ Addens ea. he/ braice veritati. q ¶ Que ex tēpore dici poterāt. i. videri dicta fuiſſe. r ¶ Si cut ſolitū eſt ſcholarib⁹ diſcipli. i. ſicut conſueuerūt ſcholares facere in cauſis ſu is: vbi multa fingūt de ſuo. s ¶ Sumpto the. exco. modo loquendi. v̄ſus: Dico genus ſtema: ſed materiāvo co thema. Stigmaq; tortu/ rā ſignat ſcema figurā. Et ſi/ mul ornatū dicas per ſcema notatum. t ¶ O paula ⁊ euſtochiū. de his inueni/ es ſupra in ꝓlogo ſuꝑ Ioſue v̄ſus fine. v ¶ Qm̄ ⁊ bibli. hebreo. ſtudui. intra. i. qm̄ hebraicū idioma didiciſtis: vt poſſitis ſtudere in libris hebraicis. x ¶ Et interpretū cer tamina cōꝓba. i. nouiſtis que editio vicinior ſit hebraice veritati de omnibus interp̄tationibus: que appellant̄ inter/ pretū certamina: eo q̄ꝺ a ſe inuicē diſcrepant ⁊ in pluribus lo/ cis ſibi ꝯtrariant̄. y ¶ Hebraicū li. i. iuxta hebraicā v̄itatē a nobis trāſlatā. z ¶ Fideli teſti. i. fideli aſſertiōe hebraice veritatis

(Versus) (H) (G)

a ¶ vñ. Lxx. ſūt regine ⁊ octoginta ꝯcubine vna colūba mea
b ¶ de qua: Deſpondi vos vni viro. v. c. exhibere xp̄o.

Erāt etiā v̄tuti caſtitas adiūcta: ita vt nō co/ a b
a ¶ corruptionē voluptatis ⁊ caſtitatis.
gnoſceret virūm oībus dieb⁹ vitę ſuę: ex quo
a ¶ mūdus ei crucifix⁹ ⁊ obliuioni traditus. b ¶ paſſiōis:
a defunctūs eſt manaſſes vir ei⁹. Erāt aūt die/ c
reſurrectiōis: aſcēſionis. ¶ ſub eſtu tribulationis.
bus feſtꝭ ꝓcedēs cū magna gl'ia. Māſit aūtē
a ¶ mūdo. b ¶ prioris erroris. ¶ q̄ relicto ſtatim emerſerūt moleſtie tribulatiōis. c ¶ vñ cētenarius numer⁹ a leua trāſit in dexterā. d ¶ legi moyſi q̄ eſt in q̄nq; libris contēta.
b in dōmo viri ſūi annōs centū qūinq;: ⁊ dimi/
a ¶ corꝑaliter ꝯditiōe hūani generis. b ¶ ſepulti enī ſum⁹ cū illo per baptiſmū in mortē.
c ſit abrā ſuā liberā: ⁊ dēfuncta ē/ ac ſepūlta cū
a ¶ mūdo mortua in baptiſmo vbi cōmorimur chriſto vt re/ ſurgamus cū chriſto. b ¶ ſepelierūt ſtephanū viri timorati ⁊ fecerūt planctū magnū ſuper eum.
d virō ſuo in bethulia: lūxitq; illā oīs ppl's die
a ¶ vnde: Quis ſeparabit nos a charitate xp̄i.
bus ſeptē. In om̄i aūt ſpacio vitę ei⁹ nōn fuit d
a ¶ tēpalē. b ¶ in eternū q̄ñ oīno aufugiet dolor ⁊ gemitus ⁊ cum chriſto regnabimus in eternū.
q̄ ꝑturbaret iſrl': ⁊ poſt mōrtē ei⁹ annis mūltis.
a ¶ trāſitorib⁹ q̄ꝝ vn⁹ dicebat: ꝑegrin⁹ ſū ſicut oēs p̄res mei
Dies aūt victorię hui⁹ feſtiuitatis ab hēbręis e
in numero ſanctorū dierū accipit̄: et colitur a
a ¶ confeſſoribus xp̄i. b ¶ quo per baptiſmū inimici pote/ ſtatē euaſerunt. ¶ dum durat p̄ſens ſeculū.
iūdęis ex illō tēpore vſq; in p̄ſentē diem.

Finit liber Iudith.

Nico. de lyra

a ¶ Erat etiā virtu. i. con ſtātie qua deiecerat holofernē. b ¶ Caſtitas adiun. ſ. vidua lis. Ideo ſubdit̄: Ita vt non cognoſ. virū ⁊c̄. c ¶ Erat autē die. feſtis ꝓce. cū ma/ gna glo. i. in decēti apparatu ⁊ honoruȝ comitiua. Cetera pa tent vſq; ibi: d ¶ In om̄i au tē ⁊c̄. hoc addit̄ ad oſtendendū q̄ꝺ bonū pacis in ppl'o redunda/ uit per longū tēpus ex meritis ip̄ius. e ¶ Dies autē vi. ⁊c̄. colit̄ ad laudē dei: cuius virtute facta fuit hec victoria. Cui ē ho/ nor et gloria in ſecula ſeculorū. Amen.

¶ Poſtilla venerabilis magiſtri Nicolai de lyra ſuper librū Iudith finit.

¶ Incipit expoſitio fra/ tris Britonis ordinis minoꝝ ſu per prologū Heſter.

f Librū heſter ⁊c̄. Si cut ſcribit̄ in hiſtorijs librū heſter tranſtulit. Hieronym⁹ ad petitionē paule ⁊ euſtochij de hebreo in latinū: ⁊ q̄r in greco corrupt⁹ erat ꝑ va rias editiōes: releuauit eum de archiuis hebreorū: ⁊ diligenter trāſtulit de v̄bo ad verbū. p̄mit tit aūt ꝓlogū q̄ttuor particulas ꝯtinentē: q̄r ſcȝ liber iſte a diuer ſis diuerſimode corrupt⁹ erat q̄ multa ſupaddiderāt hebraice ve ritati. vñ dicit: Librū heſter va/ rijs trāſlatoribus vel trāſlationi bus ꝯſtat eſſe vitiatū. In ſecūda ꝑte excitat paule et euſtochij at/ tentionē vt diligēter cōſiderent q̄ȝ fideliter trāſtulit librū iſtū. vñ dicit: Vos autē o paula ⁊ euſto chiū ⁊c̄. ne aūt iactādo ſe dicere crederet̄ q̄ꝺ hunc librū fideliter trāſtuliſſet. tertio loco humiliter ſe excuſat/ di. Nec affectam⁹ lau des hoīm ⁊c̄. vltimo dicit q̄ꝺ ſe/ cutus hebraicā veritatē ꝯfuſum ī trāſlationē. Lxx. ordinē de/ ſignauit ꝑ quarūdā lr̄aꝝ appoſitionē. vñ dicit: Rurſum in li/ bro heſter. His viſis lr̄e inſiſtam⁹. g ¶ De archiuis. i. de armarijs: archiuū ab archa dicit̄ armariū ſiue librariū: vl' ab arce grece p̄ncipiū vl' initiū latine. vñ archeos dr̄ antiqu⁹ ⁊ ar cheotis. i. antiq̄tas. hinc archeō dicit̄ armariū in quo res an/ tique ſeruant̄. h ¶ Hebreoꝝ. nō grecoꝝ q̄ erant corrupta. i ¶ Reuelās. qđ bene neceſſe erat: q̄r penit⁹ a veritate ceci/ derat. Vel

Incipit prologus ſancti Hieronymi in librum Heſter.

Librū heſter varijs tranſlatoribus f
conſtat eſſe vitiatū: quē ego de ar/ g
chiuis hebręoꝝ reuelans/ verbū e h i
verbo exprꝫſſius trāſtuli. Quē li/ k
brū ęditio vulgata lacinioſis: hincinde ver/ l m
borū finib⁹ trahit: addens ea quę ex tꝑe dici n o
poterāt: ⁊ audiri ſicut ſolitū eſt ſcholarib⁹ di/ p q
ſciplinis ſūpto themate excogitare: q̄bus ver r s
bis vti potuit q̄ iniuriā paſſus eſt: vel ille q̄ in/
iuriā fecit. Vos aūt o paula ⁊ euſtochiū q̄m ⁊ t v
bibliothecas hebręoꝝ ſtuduiſtis intrare: ⁊ in/ x
terpretū certamina cōprobaſtꝭ: tenētes heſter
hebraicū librū/ ꝑ ſingula verba noſtrā tranſla y
tionē aſpicite: vt poſſitis agnoſcere me: nihil
etiā augmētaſſe addendo: ſed fideli teſtimo/ z

¶ Incipit liber heſter.   Caplm I

In diebus aſſue. Rab. Liber heſter quē hebrei inter agiographa numerāt: xp̄i ⁊ eccleſie cōtinet ſacramēta. Heſter enī in typo eccl'ie pplm liberat de piculo: ⁊ interfecto aman q̄ interp̄taꝫ iniq̄tas: partes ꝯuiuij ⁊ diē celebrē ꝯuertit in poſteros. Hiſtoriā heſter tp̄e aſſueri fuiſſe nō dubitamus: ſed q̄s fuerit aſſuerus ignoram⁹. Joſeph⁹ tn̄ memorat eū fuiſſe cyrū xerſis filiū q̄ poſt dariū patrē pſide rexit īperiū. Hūc cyrū dixit artaxerxē apud grecos vocari: q̄ longiman⁹ cognominatus regnauit. xl. annis: ſed nō videꝫ heſter eo tp̄e fuiſſe. Forte enī Eſdras nō p̄teriiſſet eā: q̄ de his q̄ (captiuis in hierlm redeuntibus de babylone) geſta ſunt texit hiſtoriā. Euſebius vō in chronicis ſuis arbitraꝫ hunc eſſe artaxerxem: qui cognominaꝫ mennon darij et pharaſtidis filiū: hic ab hebreis aſſuerus: a. lxx. interp̄tibus artaxerxis vocatur: qui regnauit poſt darium patruum cognomēto nochum annis. xl.

nio ſimpliciter: ſicut i hebreo habetur hiſtoriā hebraicā latine linguę tradidiſſe. Nec affectamus laudes hoim: nec vituperatiōes expaueſcim⁹: Deo ei placere curantes/ minas hoim penit⁹ nō timemus: qm̄ de⁹ diſſipat oſſa eoꝝ q̄ hoibus placere deſiderāt: ⁊ ſm aplm q̄ eiuſmodi ſūt: ſerui xp̄i eē nō poſſunt: Rurſum in libro heſter alphabetū ex minyo, vſq; ad thitā litteraꝫ fecimus diuerſis in locis: volētes ſcꝫ ſeptuaginta interpretū ordinē per hęc inſinuare ſtudioſo lectori. Nos enim iuxta morem hebraicum ordinē pſequi etiam in ſeptuaginta editione maluimus.   a b c d e f g h i k l m

Finit prologus.

Incipit liber Heſter.   Ca. I

In dieb⁹ aſſueri q̄ regnauit ab india vſq; ad ęthiopiā ſup centūuigitiſeptē p/   n

a ¶ que parue erāt.

Ni. de ly.

✻ veritatis. a ¶ Simpliciter. i. ſine additiōe ⁊ ſubtractiōe. b ¶ Nec affectam⁹ lau. ho. ⁊c. vn̄. ij. Regū. xiiij. dicebat mulier thecuites ad regē dauid. Sicut angelus dn̄i ſic eſt dn̄s me⁹ rex: vt nec bn̄dictiōe nec maledictione moueaꝫ. c ¶ Et ſm aplm. ad Gal. j. b. Si enī hoib⁹ placerē xp̄i ſeruus nō eēm. d ¶ Rurſuꝫ in li. he. in trāſlatiōe. Lxx. nos fecim⁹. e ¶ Alphabetum ex mi. i. ex colore rubeo. f ¶ Diuerſis in lo. vbi enī incipit p̄mū caplm ī trāſlatiōe. Lxx. poſuim⁹. a. ⁊ vbi ſcd̄m incipit: poſſum⁹. b. et ſic de aliijs. g ¶ Uſq; ad thi. lit. q̄ ē octaua lr̄a greci alphabeti: ſꝫ nona ī numero: q2 p⁹ epſilō ponit epiſimō: q̄ ē nota tm̄ nūeri: ſic eī ſcribiꝫ grecū alphabetū: Alpha: vita: gāma: delta: epſilon: epiſimon: çita: ita: thita Figure lr̄aꝝ ſunt he. α. β. γ. Δ. ε. ζ. η. θ. Uolēs ḡ Hierony. oñdere q̄liter. Lxx. hebraice veritatꝫ ordinē ꝯfuderūt appoſuit lr̄as has p quas oñdit ordinē caploꝝ ſm. Lxx. Nā ſicut Iſidorus in. j. etymol. dicit: Oēs lr̄e apud grecos vba cōponūt ⁊ numeros faciunt. nā alpha lr̄a apud eos vocaꝫ in numeris vnū. vbi aūt ſcribūt vita ⁊ beta vocaꝫ duo ⁊c. Appoſuit aute vita vel beta grece figure: q̄ apud eos duo in numeris facit: correſpōdēs apud latinos lr̄e. b. ibi: In dieb⁹ aſſueri ⁊c. ca. j. A. Itē gāma grece figure apud eos nota ternarij: cui apud latinos correſpōdet. g. lr̄a: appoſuit/ ibi: Sūma eplarū hec fuit iij. ca. G. Itē epiſimon grece figure cū ſit apud eos nota tm̄ numeri: vtpote ſenarij nō habēs correſpōdentiā lr̄e alicuius apud nos: appoſuit/ ibi: Quid vis heſter regina ⁊c. v. ca. B. Itē ita grece figure in numeris notat octo: cui apud latinos correſpōdet. e. lōga: appoſuit/ ibi: Sūmaq; eple hec fuit. viij. ca. F. Itē thita vel theta grece figure in nūeris nouē facit: cui apud latinos correſpōdēt. th. appoſuit/ ibi: Dixitq; mardocheus ⁊c. x. ca. C. Itē alpha grece figure nota vnitatꝫ apud eos: cui apud latinos corrn̄det. a. appoſuit/ ibi: Anno ſcd̄o regnāte artaxerxe ⁊c. xj. ca. B. Itē delta grece figure: nota q̄ternarij apud eos: cui apud nos corrn̄det. d. appoſuit/ ibi: Eple aūt hoc exemplar fuit ⁊c. xij. ca. G. Itē epſilon grece figure: nota q̄narij apud ſuos: cui apud latinos corrn̄det. e. breuis: appoſuit/ ibi: Mardocheus dep̄catus dn̄m ⁊c. ca. xiij. E. Itē çita grece figure nota ſeptēnarij apd̄ ſuos: cui apud nos corrn̄det ꝫ. appoſuit/ ibi: Exemplar eple ⁊c. xv. ca. G. pp̄ter quod dicit Hieronym⁹: Fecimus alphabetū ⁊c. h ¶ Uolētes ſcꝫ p hoc inſi. i. intimare: q̄ſi in ſinū mittere. i ¶ Studioſo lecto. or. Lxx. iter. i. q̄liter ordinauerūt librū iſtū. k ¶ Nos eni iu. morē. i. ꝯſuetudinē nr̄am quo ſemp cōſueuim⁹ ſequi hebraicā veritatē. m ¶ Maluimus. i. magis voluimus. l ¶ Proſeq̄ ordi. hebrai. etiā in. lxx. edi. q̄ꝫ proſequi ordinationē eorum prepoſterā ⁊ confuſam.

¶ Explicit expoſitio huius prologi.

¶ Poſtilla venerabilis magiſtri Nicolai de lyra ſup librū Heſter īcipit.   Ca. I

In diebus aſſueri. Poſtq; deſcriptus eſt pgreſſus ppli de captiuitate babylonica reducti ſub eſdra ⁊ neemia. hic ꝯſequēter deſcribiꝫ incidēs caſus. videlꝫ iudaici ppli in periculo poſiti liberatio per reginā heſter. Et circa hoc p̄mo poniꝫ ipſius heſter pmotio. ſecundo ppli ſui liberatio. iij. ca. Circa primū ſciendū q̄ ſicut in naturalibus corruptio vnius eſt generatio alterius: ita ſuo modo ad electionem vaſthi regine ſecuta eſt ſublimatio heſter. ⁊ ideo primo poniꝫ ipſius vaſthi deiectio. ſecūdo heſter promotio. ca. ij. Occaſio vō deiectiōis vaſthi fuit regale cōuiuiū: ad qd̄ ipſa renuit intrare. ideo primo deſcribiꝫ huius cōuiuij magnificētia. ſcd̄o vaſthi regine inobediētia/ ibi: Itaq; die ſeptimo. Circa primū. primo poniꝫ triplex preuiū. ſecūdo ip̄m cōuiuiū/ ibi: Cunq; implerenꝫ. Primū preuiū eſt quis fuit auctor huius cōuiuij: quod notaꝫ cum diciꝫ: In diebus aſſueri. De hoc autē aſſuero varie loquūꝫ expoſitores. dicūt enim expoſitores nr̄i cōiter q̄ iſte aſſuer⁹ fuit octauus rex perſarū poſt cyrū. omiſſis tamen duob⁹ magis qui poſt cambyſem dicunꝫ regnaſſe ſeptē mēſibus tm̄: ſed iſtud nō videtur verū: q2 cyrus poſt monarchiā adeptam regnauit. xij. annis ſm minorē cōputationē. Cambyſes fili⁹ eius octo. denarius hyſtaſpis xxxvj. xerxes filius darij. xx. artaxerxes. xl. xerxes ſecūdus duobus menſibus. ſogdianus menſibus ſeptē. darius noch⁹. xix. cui ſucceſſit iſte aſſuerus: vt dicūt. ſi autē iſti anni predicti ſimul ꝯiunganꝫ faciūt annos. cxxxv. q̄bus ſi adiunganꝫ. lxx. anni captiuitatis babylonice habenꝫ. cc. ⁊. v. anni igitur cum mardocheus captiuatus fuerit cum iechonia rege iuda: vt habeꝫ infra ca. xi. oportet ꝯſeq̄nter dicere ſm iſtā viam q̄ mardocheus p̄mo anno regni aſſueri fuerit. ccv. anorū ad minus: ⁊ cum hoc oportet addere annos quos habebat quādo fuit in captiuitatē ductus: qui fuerūt ad minus decem vel circiter: ⁊. xj. anni q̄bus regnauit ſedechias: ⁊ annos q̄bus regnauit aſſuerus ante exaltationē mardochei q̄ fuerūt xij. nō eſt autē veriſimile q̄ tantū vixerit: q2 iam an̄ p multos annos dixerat dauid. Si autē in potētatibus octoginta anni ⁊ amplius eorū labor ⁊ dolor: ⁊ dato q̄ tantū vixiſſet: non tamen eſſet tunc tante fortitudinis q̄ poſſet facere illa que īfra ſcribunꝫ de ipſo: videlicet q̄ ita magnifice equitaret per ciuitatē: ⁊ domū heſter regeret: ac etiam negocia regni: cum eſſet ſecūdus a rege: vt habeꝫ infra. x. ca. ſm Joſephum vero libro xj. antiquitatis iudaice iſte aſſuerus fuit quartus rex perſarū a cyro: dimiſſis tamē duobus magis vt predictū eſt: et vocat eum artaxerxem: ⁊ ſm hoc mardocheus in principio regni aſſueri fuit. c. ⁊ lvj. annorū: vt patꝫ per predicta: quia ſupponiꝫ q̄ ad minus habuit decem annos anteq; captiuareꝫ: et. lxx. tēpore captiuitatis: ⁊. xij. tempore cyri: ⁊. viij. de tēpore cambyſis: ⁊. xxxvj. de tempore darij hyſtaſpis: et. xx. de tempore xerxis filij darij: qui ſimul iuncti faciunt annos. clvj. et ſic adhuc nō eſt veriſimile q̄ tantum vixerit: ⁊ dato q̄ vixerit: non eſt veriſimile q̄ fuerit tunc tante fortitudinis q̄ facere po/

✻ tuerit ea

Moraliter. n ¶ In diebus aſſueri qui regnauit. ⁊c. Illum ordinē quē tenui ſacram ſcripturā exponendo litteraliter intendo tenere myſtice exponēdo ſcꝫ exponendo primo libros canonicos: ⁊ poſtea nō canonicos: ſi tamen vita comes fuerit domīo cōcedente: propter qd̄ poſt expoſitionē neemie myſticā ad librū heſter me cōuerto. Igitur per regem aſſuerū xp̄s ſignificaꝫ. p̄mo rōne interp̄tationis: nam aſſuerus interpretaꝫ beat⁹. chriſt⁹ aūt nō ſolū beat⁹ eſt ſed etiā ſanctoꝝ aliorū beatitudo. ſcd̄o rōne regie dignitatꝫ: q2 xp̄s nō ſolū eſt rex ſed etiam rex regū ⁊ dn̄s dominantiū vt dicitur Apocal. xix.

T v ✻ Qū ſedit

Marginalia: A (beside the Glossa opening); B (beside "tū: Alpha: vita…"); C (beside the Postilla opening); Diuiſio (beside "ca hoc p̄mo poniꝫ…"); Tj. 8. c et. 16. a (beside "xes. xl. xerxes ſecūdus…"); D (beside "tatis babylonice…"); Pſ. 89. c. (beside "annos dixerat dauid…"); Moraliter (beside "Moraliter. n ¶ In diebus aſſueri…").

E G a ¶ Suſa ciuitas. Suſa metropolis eſt ꝑ/
ſide quã aiũt hiſtorici mẽnonis fratrẽ ꝯſtituiſ
ſe: ꝛ a ſuſi fluuio nomẽ accepiſſe. Ibi eſt regia
domus Cyri lapide candido ꝛ vario colũnis
aureis ꝛ lacunarib⁹ gẽmiſqꝫ diſtincta: celi cõ
tinens ſimulachrũ: ſtellis micantib⁹ inſigni/
tũ ꝛ incredibilia multa. Ibi aſſuerus cõuiuiũ
maximũ diuitijs ꝛ copioſum delitijs celebra/
uit. Virt⁹ nãqꝫ ſacri eloquij ſic aliqñ trãſacta
narrat vt vẽtura exprimat: ſic factorẽ appro/
bat vt ei in miniſterio cõtradicat: ſic geſta dã/
nat vt hec myſtice gerẽda ſuadeat. b ¶ Ter
tio igit̃ anno. Tp̃e ſcꝫ iſti⁹ ſeculi incarnati/
onis ſue ſacramẽtũ patefecit: ꝛ ſpũales epu/
las p̃dicationis ꝛ corꝑis ꝛ ſanguinis ſui abũ
dantiſſime miniſtrauit. Primũ tẽpus ante le
gem. Secũdũ ſub lege. Tertiũ ſub gratia.
c ¶ Grãde cõuiuiũ cũctis. Simile eſt re/
Mat. 22. a gnũ ce. ho. r. q̃ fecit nup. fi. ſu. Et alibi: Homo
Luc. 14. b quidã fe. ce. ma. ꝛ vo. m. Hui⁹ conuiuij hiſto
ria pompã diuitiarũ ꝛ luxũ regis oſtẽdit: ſed
chriſti ſpũales delitias q̃s vnicuiqꝫ diſpẽſat
allegorice ſignificat. Chriſt⁹ enĩ eſt ille ditiſſi/
mus rex q̃ vxoris ſue. i. eccl'ie p̃cibus exorat⁹:
iudeos. i. cõfeſſores ſuos de manu inimicoꝝ
liberat/ atqꝫ ip̃os iuſte cõdẽnat. Neqꝫ enĩ ne
ceſſe eſt vt ſi aliquoꝝ bona chriſtũ ſignificãt:
eoꝝ q̃ꝫ mala ipĩ ſcꝫ chriſto ꝯueniãt. Moyſes
Nu. 20. b enĩ in multis chriſtũ ſignificauit: ſꝫ nõ in hoc
ꝙ aquas cõtradictionis dubitauit. Sed nec
Exo. 32. a aaron in factura vituli. Nec ſalomon in ſor/
de libidinis. Sic aſſuerus in iſto iudicio vel
ĩ liberali ꝯuiuio chriſtũ ſignificat: ſicut eſaias
in cyro rege perſarũ chriſtũ ſignat: de q̃ po/
Eſa. 45. a ſtea ſubiungit: Accinxi te ꝛ nõ cognouiſti me
ꝛc̃. Si enĩ reges iniq̃ in malefactis diabolũ
ſignificãt: cur nõ reges iuſti in bñfactis chri/
Dañ. 3. a ſtũ demonſtrãt. Nabuchonoſor iuſſit pp̃los
audita ſymphoniarũ ꝛ muſicorũ voce ꝓſtra/
tos ſtatuã adorare: ꝛ diabolus ſeculari dulce
dine gen⁹ hũanũ inflectit a mẽtis rectitudine
ad ſeq̃ndũ auariciã q̃ eſt ſimulachroꝝ ſeruit⁹.
d ¶ Dies ꝯui. Magnatũ vl' p̃mitiuoꝝ fide
Mat. 15. c liũ q̃ p̃mi refecti ſũt. ꝑꝫ illđ: Nõ ſũ miſſus niſi
ad. o. q̃ pe. do. iſrl'. In circũciſiõis ſacr̃o dñice
reſurrectiõis: et no. teſ. ꝛ vere circũciſionis: ꝛ
octo ſũt btĩtudĩes: ad q̃s iſtud ꝯuiuiũ ꝑducit:
qđ fit tm̃ dieb⁹. mali aũt ꝯuiuabũt̃ ĩ noctib⁹.
☞ Et pende

uincias: qñ ſedit ĩ ſo/ a
a lio regni ſui: ſuſa ciui b
tas regni ei⁹ exordiũ
b fuit. Tertio igit̃ anno c
a ¶ aſſuer⁹. ſ. q̃ xp̃m oñdit no
mine ꝛ dignitate. ĩterp̃tat̃ enĩ
atriũ meũ vl' oſtiũ. xp̃s aũt di
cit: Ego ſum oſtiũ oui. ꝛc̃.
c imperij ſui fẽcit gran †
de cõuiuiũ cũctis p̃n †
a ¶ apl'is. vñ: pueri nũq̃d
pulmentariũ habet'. ꝛ alibi:
q̃ꝛ pueri cõicauerunt carni ꝛ
ſãguini: ꝛ ip̃e cõicauit eiſdẽ.
cipibuſ: ꝛ pueris ſuis
a ¶ q̃s neqꝫ mors neqꝫ vita
ſeparabit a charitate chriſti.
fortiſſimis ꝑſaꝝ ꝛ me/
a ¶ prelatis.
doꝝ inclytis/ ꝛ p̄refẽ/
a ¶ eccleſiarũ. b ¶ corã ſe in
ctis ꝓuinciarũ cõraꝫ
beneplacito ſuo. a ¶ ſciẽtie ꝛ
ſapientie q̃ ducunt ad regnũ
beatitudinis.
ſe: vt oñderet diuitiãſ †
gl'ie regni ſui: ac ma/
a ¶ oſtenſionẽ.
gnitudinẽ atqꝫ iãctã/
a ¶ ꝓpter eternã vitã: q̃ꝛ cẽte
nari⁹ ꝑfect⁹ eſt numer⁹. ꝛ a le
ua tranſit in dexterã.
tiã potẽtie ſue/ multõ
tp̃e: centũ videlicet et d
d octoginta dieb⁹. Cũ/ e
qꝫ iplerent̃ dies cõui/
a ¶ ꝑ apl'os. vñ: Ecce cõuerti
mur ad gẽtes. b ¶ etiã gẽtes.
uij: inuitãuit oẽm põ f
a ¶ q̃ eſt ciuitas gentiũ: ꝛ ꝑ ſi
necdochẽ gens ſignificat̃.
pulũ q̃ iuẽt⁹ eſt ĩ ſũſis
a maximo vſqꝫ ad mi g
a ¶ toto tp̃e huius vite q̃ ſe/
ptẽ diebus agit̃.
nimũ: et iuſſit ſeptem h
dieb⁹ ꝯuiuiũ ꝑꝑari in †
¶ pñti eccleſia in q̃ nos fide
ꝛ opibus ad introeũdũ para
diſum p̃param⁹: in q̃ vbi dei
dapib⁹ electi ſatiant̃. a ¶ hor
ti eterne iocũditatis vbi cõſi/
te arbores fructifere. i. ſancti
meritis p̃clari.
veſtibulo hõrti et ne/ †
a ¶ xp̃i enĩ reg' nr̄i dono ibi
ſancti fruunt̃ regno ꝑpetuo.
moriſ: qđ rẽgio cultu i
¶ operibus.
ꝛ manu cõſitum erat. k

Nico. de lyra

✻ tuerit ea q̃ p̃dicta ſunt de eo: maxime cum
F nõ fuerint facta in p̃ncipio regni aſſueri: ſed
ꝑ magnũ tẽpus poſtea: q̃ꝛ tertio anno regni
ſui abiecit vaſthi: vt hr̃. ĩ. eo. ca. et. vij. ãno re
gni ſui accepit heſter: vt patebit. ĩ. ij. ca. et ad
huc poſtea facta fuert̃ ea q̃ dicta ſũt de mardo
cheo. ꝛ iõ ſaluo meliori iudicio videt̃ ꝙ Ra.
Sa. veriſimili⁹ dicat ſcꝫ ꝙ iſte aſſuer⁹ ĩmedia
te ſucceſſit cyro in regnũ: q̃uis nõ eſſet de ſe/
mĩe regio: vt dictũ eſt. ſ. Eſdre. iiij. ꝛ ſm̃ hoc
mardoche⁹ in p̃ncipio regni hui⁹ aſſueri fuit
nonagintaduoꝝ annoꝝ: vt ptꝫ ꝑ p̃dicta: ſꝫ iſte
Ra. Sa. Dañ. xi. inter Cyrũ ꝛ aſſuerũ ponit
cãbyſem filiũ cyri regnaſſe: ꝛ cogit̃ ad h̃ eo ꝙ
ibidẽ dr̃: Adhuc tres reges ſtabũt in ꝑſide: ꝛ
q̃rt⁹ ditabit̃ opib⁹ nimijs: ꝛ iſte ſm̃ ip̃ꝫ ꝛ alios
hebreos fuit dari⁹ fili⁹ aſſueri ꝛ heſter: cũ igit̃
ſm̃ ip̃m ꝛ oẽs alios expoſitores cyr⁹ ſit prim⁹: oꝑtet ꝙ inter cy
rũ et aſſuerũ ponat̃ vn⁹ ali⁹: alit̃ nõ eſſent q̃ttuor/ ſed tm̃ tres:
ꝛ ſic cũ cãbyſes regnauerit octo ãnis. mardoche⁹ in p̃ncipio re
gni aſſueri fuit cẽtũ annoꝝ vel forte minus: q̃ꝛ in p̃ncipio vel
in fine alicui⁹ regis dimidius annus ꝛ aliqñ min⁹ ꝓ vno an/
no cõputat̃: ꝛ hoc vltimo dictũ veriſimili⁹ mihi videt̃: ꝛ ſm̃ h̃
ille q̃ edificatiõeꝫ tẽpli ĩpediuit nõ fuit cyrus: ſed cãbyſes fili⁹
eius. in etate ṽo centũ annoꝝ hoĩes bñ cõplexionati ꝛ ſobrij
poſſũt adhuc multa agere ꝛ pati. Scđm p̃ambulũ eſt de loco
vbi factũ fuit iſtud regale ꝯuiuiũ: qđ notat̃ cũ dicit̃: a ¶ Qñ
ſedit

ſe. in ſo. re. ſui. i. qñ fuit cõfirmat⁹ in regno. G
b ¶ Suſa ciui. re. ei⁹ ex. fuit. Quia fecit eã
metropolim toti⁹ ĩperij ſui. Tertiũ p̃ambulũ
eſt de tp̃e hui⁹ ꝯuiuij: qđ notat̃ cũ dr̃: c ¶ Ter
tio igit̃ an. ĩpe. ſui fe. g. ꝯuiuiũ. Vt tene/
ret eos in amore et in ſubiectiõe cũ viderẽt ei⁹
magnificẽtiã ꝛ potẽtiã. iõ ſubdit̃: Vt oñ. di.
gl'ie re. ſui ꝛc̃. d ¶ Cẽtũ vi. ꝛ octo. dieb⁹.
Aliq̃ dicũt ꝙ hic tãtũ durauit p̃mũ ꝯuiuiũ: qđ
fuit in q̃dã mirabili domo habẽte colũnas ar/
gẽteas: ꝛ teſtitudinẽ ad ſil'itudinẽ celi: gẽmis
lucẽtibus ornatã: vt dr̃ in ſcholaſtica hiſtoria.
Scđm aũt ꝯuiuiũ fuit in veſtibl'o horti: qđ du
rauit ſeptẽ dieb⁹: ſꝫ nõ eſt veriſil'e ꝙ hoĩes no
tabiles vacarẽt tãto tp̃e: ꝛ maxĩe multũ remoti
a t̃ris q̃s debebãt cuſtodire. ꝛ iõ videt̃ ꝓbabi/
li⁹ ꝙ cẽtũ ꝛ octoginta dies referãt̃ ad tp̃s p̃pa
ratiõis: q̃ꝛ apparat⁹ tãti ꝯuiuij durãtis ſeptẽ
dieb⁹: ꝛ ꝓ tãta multitudĩe hoĩꝫ: nõ potuit eẽ ꝑ/
uo tp̃e: ꝛ ſm̃ h̃ nõ fuit niſi vnũ feſtũ ip̃i⁹ regiſ:
qđ fuit in veſtibulo horti. e ¶ Cũqꝫ iple. di
es cõ. Poſitis p̃ambulis ad ꝯuiuiũ. hic ꝯñr
ponit̃ ei⁹ executio/ cũ dr̃: Cũqꝫ iple. di. i. ve/
niſſent dies in q̃b⁹ debebat eẽ ꝯuiuiũ. ſm̃ ṽo
opinionẽ illã q̃ dicit duo fuiſſe ꝯuiuia ſic expo
nit̃. Cũqꝫ iple. di. cõ. i. trãſiſſẽt cẽtũ octogĩt
ta dies p̃mi ꝯuiuij qđ fecerat p̃ncipibus ꝛ no/
bilib⁹. f ¶ Inuitauit o. po. Ad ſcđm cõui/
uiũ: qđ fuit ſeptẽ dieꝝ tm̃: ſꝫ p̃ma expoſitio vi/
det̃ melior. ſ. ꝙ fuerit tm̃ vnũ ꝯuiuiũ in q̃ fue/
rũt p̃ncipes ꝛ nobiles: ꝛ etiã ciues de ciuitate
ſuſis: lꝫ eẽnt diſtincte ſituati ſm̃ decẽtiã ſtatuũ
ſuoꝝ. vñ. ĩ. dr̃ ꝙ die ſeptĩo ꝯuiuij rex mãdauit
ꝓ vaſthi regina: vt oñderet cũctis pp̃l'is ꝛ p̃n/
cipib⁹ illi⁹ pulchritudinẽ. Cõſeq̃nt̃ oñdit̃ hui⁹
ꝯuiuij magnificentia ex multis/ cũ dr̃: g ¶ A
ma. vſqꝫ ad mi. In q̃ ptꝫ magnificẽtia hui⁹
ꝯuiuij q̃ꝫtũ ad inuitatoꝝ multitudinẽ. h ¶ Et
iuſſit. Hic ꝯñr oñdit̃ celebritas ꝯuiuij ex ap/ H
patu ꝛ nobilitate loci/ cuꝫ dr̃: Et iuſſit ꝛc̃. in
veſti. hor. ꝛ nẽoris. i. loci nemoroſi: q̃ꝛ erãt
ibi multe arbores virides ꝛ ramoſe folijs ꝛ flo
rib⁹ decorate. i ¶ Qđ re. cultu. i. ꝓut decet
magnificẽtiã regiã. k ¶ Et manu. i. opere.
l ¶ Cõſitũ erat. ſ. arborib⁹ fructiferis ꝛ aro/
matic'. dr̃ in ſcholaſtica hiſtoria ꝙ ibi erat vitiſ
cui⁹ ſtipites erãt argẽtei: palmites ṽo aurei: ꝛ
botri ex gẽmis auro inſertis: accepta aũt vide
tur iſta hiſtoria đ hiſtoria alexãdri magni: vbi
ſũt multa parũ habẽtia de apparẽtia ṽitatis.
✻ Et p̃edebãt

Moraliter

✻ a ¶ Qñ ſedit ꝛc̃. licꝫ aũt xp̃s inq̃ꝫtũ de⁹
ſit etern⁹ nõ tñ fuit rex vel dñs ab eterno: ſꝫ qñ
creaturã habuit ſubiectã: inter creaturas autẽ
angelica p̃or eſt faltẽ dignitate: ꝛ ſic ĩ ſctĩs an/
gelis cepit regnare. iõ ſubdit̃: b ¶ Suſa ci.
re. ei⁹ ex. fuit. Suſa enĩ gaudiũ vel leticia in
terp̃tat̃. De ciuitate ṽo ſuꝑna in q̃ ciues ſunt
ãgeli dr̃ Pſ. lxxxvi. Sicut letãtiũ oĩm habita/
tio eſt in te. c ¶ Tertio igit̃ an. ĩpe. ſui. ꝑ
tertiũ annũ ꝯueniẽter intelligit̃ tp̃s teriũ qđ ẽ
tp̃s gr̃e: q̃ꝛ ſucceſſit tẽpori nature ꝛ tẽpori leg'
moſaice. † ¶ Fecit grã. cõ. Quia tũc inſtitu
it euchariſtie ſacr̃m. † ¶ Cũctis p̃ncipib⁹
ꝛ du. ꝛc̃. i. apl'is. de q̃b⁹ dr̃ pſ̃. xliiij. d. Cõſtitu
es eos p̃ncipes ſuꝑ oẽm t̃rã. Et fidelib⁹ alijs
in diuerſis eccl'ie gradib⁹ cõſtitutis. † ¶ Ut
oſtẽ. diui. gl'ie re. ſui. Tũc enĩ oñdit fideli/
bus ſuis cibũ p̃cioſiſſimũ q̃ reficiunt̃ angeli gl'ioſi in ſpecie ꝓ
pria: fideles aũt in hoc ſacramẽto ſub ſpecie aliena. f ¶ In
uitauit oẽm populũ. Quia vult oẽs hoĩes ſaluos fieri et
ꝑ ꝯñs ad hoc ſacr̃m admitti. h ¶ Septẽ dieb⁹. i. toto tẽꝑe
qđ ſeptenario dierũ reuoluit̃. † ¶ In veſtibulo horti. i.
eccl'ie militãtis. de q̃ dicit̃ Cañ. iiij. d. Hortus cõcluſus ſoror
mea ſpõſa. † ¶ Et nemoris. Dicit̃ aũt eccl'ia nemus. nã in
ea ſũt multe bone ꝑſone tãq̃ꝫ arbores fructifere ꝑ ſanctã vitã
ꝛ aromatice ꝑ bonã famã. i ¶ Quod regio cultu. i. diui/
no. † ¶ Cõſitũ erat. Nã ip̃e eſt cultor eccl'ie principalis.
✻ Et pende

A B a ¶ Et pēdebāt ex. Byſſus mortificationē carnis ſignificat Purpura ſanguinē martyrū. Colūne marmoree: firmitatē doctorꝝ: Vñ ꝗ dicit ꝙ tētoria diuerſi coloris byſſinis ⁊ purpureis funibꝰ ꝑ circulos eburneos in colūnis marmoreis ſuſpēdebantur: qꝛ decor eccl'ie in ſapiētie meditatiōe ⁊ in ꝟtutū aſcenſiōe. ꝑ carnis mortificationē ⁊ caſtitatē cū martyrij dignitate in doctoribꝰ debet effulgere: ⁊ ipoꝝ ꝟbo ⁊ exēplo ad alioꝝ noticiā ꝑuenire: vt ab his inſtructi ⁊ cōfortati aulam paradiſi mereanť introire.

b ¶ Et colūnis marmoreis fultiebanť. i. doctoribꝰ de ꝗbus dicit: Ego
Ps.74.a ꝯfirmaui colūnas eiꝰ. Et alibi: Colūnas
Cant.3.a fecit argenteas reclinatoriū aureū.

c ¶ Sup pauimētū. Smaragdꝰ a nimia viriditate ſui ſic vocať: ꝑuū genꝰ marmoris cādidiſſimū. Per virorē em̄ fidei ⁊ cādorē caſtitat' ꝯſtruiť fundamē
Mat.5.a tū hūilitatis. Beati em̄ paupes ſpū qm̄
Luc.14.c ipoꝝ eſt regnū celoꝝ. Et: Qui ſe hūiliat
Mat.11.d exaltabiť. Et alibi: Diſcite a me qꝛ mit'
Ro.5.a ſū ⁊c. d ¶ Vinū. ſm illud: Charitas
1.Cor.10.a dei diffuſa eſt in cordibus nr̄is ⁊c. Alij dať ſermo ſciētie: alij ſapiētie: alij fides alij gr̄a ſanitatū. e ¶ Nolētes. Nō cogiť ſpūale donū accipe: filios vult deus/ nō ſeruos: volūtatē vult/ nō neceſſi
Mat.19.b tatē: ſm illō: Qui pōt cape capiat. Itē:
Mat.19.c Si vis ad vitā ingredi ſerua mandata.
Ibidem Et: Si vis pfectꝰ eſſe: vade ⁊ vēde oīa ꝗ ha. ⁊c.

f ¶ Unuſqſq; qō vellet. ſm velocitatē ⁊ capacitatē ⁊ vtilitatem ſinguloꝝ. Sic em̄ tpanda ē ꝑdicatio: vt in oībus vtilis fiat: nulli noceat: ⁊ inter oīm vitia q̄ſi gladiꝰ anceps trāſeat: ſic ꝑ ſupbiā reſcindēs auferat vt nō augeat timiditatē. Sic ocioſis ⁊ torpētibꝰ ſollicitudinē opis iponēs: vt in quietis ⁊ curioſis nō augeat importunā actionē: ⁊ ſic de ceteris. g ¶ In palatio vbi. Hieruſalē vbi tēplū ⁊ ſctāſctoꝝ: vel in ſancte ſcp̄ture meditatōe in q̄ diuinitas potentie ſue tribuit noticiam.

B Ut oſtenderet

a ¶ ſpecialis ornatus.

a Et pēdebāt ex oīnı pte tentoria a
a ¶ celeſtis ꝯuerſatiōis. b ¶ ſabie. carbaſinꝰ
aerei coloris: ⁊ carbaſini: ac hia b c
color auro ſimılať. a ¶ celeſtis cōtēplatiōis.
cynthini/ ſuſtētata funibus byſſi d e
nis atq; purpureis: q̄ eburneis f g
b circulis iſerti erāt: ⁊ colūnis mar h
a ¶ Vñ in Can. Lectulꝰ nr̄ floridꝰ. i. quies ꝯtēplatiōis in qua quieſcūt ſancti.
moreis fultiebāť. Lectuli quoq; i
a ¶ ꝓ ſapiētia. b ¶ ꝓ eloquētia. c ¶ hūilitatē platoꝝ q̄ minoribꝰ ꝑparant lectū.
c aurei ⁊ argentei: ſup pauimentū k l
a ¶ virore fidei. b ¶ cādore caſtitatis.
ſmaragdino ⁊ pario ſtratū lapi m
a ¶ aſtitit regina a dextris tuis in ve. deau.
b ¶ virtutū.
de: diſpoſiti erāt: qō mirā varie
a ¶ picturā fecit deus: nō homo.
b ¶ ſpūales cōuiue.
tate pictura decorabat. Bibē n
a ¶ euāgelicis verbis ſpūali ſapiētia cōdit'.
bāt aūt q̄ inuitati erāt aureis po
a ¶ leg' ⁊ aploꝝ ⁊ ꝓphetaꝝ ¶. i. ſpūales
culis: ⁊ alijs atq; alijs vaſis cibi o
delitie q̄bꝰ ſaginanť aīe. a ¶ verbi dei celeſtis gratie. b ¶ nō ꝑuitate noſtra.
d iferebanť. Vinū q̄z/ vt magnifi p
a ¶ diuidēs ſingulis ꝓut vult.
b ¶ abūdāter tribuit ⁊ nō improperat.
cētia regia dignū erat abūdans q
⁊ ꝑcipuū ponebať. Nec erat qui r
e nolētes cogeret ad bibēdū: ſ; ſic
a ¶ ſcripturaꝝ.
rex ſtatuerat/ preponens mēſis
a ¶ doctores. b ¶ maioribus eccl'ie q̄ dāt in tꝑe tritici menſuram.
ſinglos ō ꝑncipibꝰ ſuis: vt ſume
a ¶ plebs iudaica q̄ regnare videbať: cum in cultu vnius dei ꝑminebat ceter' gētibꝰ.
f ret vnuſq̄ſq; qō vell;. Vaſthi q̄z s
a ¶ refectionē legis. b ¶ ſanctaꝝ aīaꝝ.
g regina fecit ꝯuiuiū femiāꝝ in palatio/ vbi rex aſſuerꝰ manere ꝯſueuerat. Itaq; die ſeptio cū rex eēt t v

Nico.de lyra

B ✱ a ¶ Et pēdebāt ex. ⁊c. vt ibi comederēt inuitati ſm modū illiꝰ regni. b ¶ Aerei coloris: id ē albi. c ¶ Et carbaſini. i. aurei. d ¶ Achiacynthini. q̄ eſt color ſimilis colori celeſti. e ¶ Suſtētata. i. extēſa. f ¶ Funibus byſſinis. i. de byſſo factis: que ē ſpēs lini cādidiſſimi. g ¶ Qui eburneis circulis. in hebreo habeť: Rot' argēteis. Nō em̄ videť ꝙ de ebore poſſent rote vel circuli fieri: q̄ eēnt tāte magnitudinis ꝙ tētoria illa poſſent deſup extēdi: cū ebur ſit de dēte elephātis: accipiunť tñ hic rote ⁊ circuli ꝓ circuli medietate: quia illa ſup q̄ extēdebanť tētoria habebāt figurā ſemicirculi. h ¶ Et colūnis marmo. fultiebanť. ſ. illi ſemicirculi ex vtraq; pte. i ¶ Lectuli q̄z. i. ſedilia ꝓ cōuiuātibꝰ ad modū lectuloꝝ facta. k ¶ Aurei ⁊ argētei. qꝛ erāt coopta pānis aurifrigiat': ⁊ hmōi. l ¶ Sup pauimentū. nō eſt intelligēdū ꝙ iſtud pauimētū eſſet in horto vbi erāt arbores plātate: ſed in lateribꝰ horti vbi erāt veſtibula facta: q̄ gallice dicunť/ galeries. m ¶ Smaragdino ⁊c. Due ſunt ſpecies marmoris diuerſoꝝ coloꝝ ad decorē pauimenti: ſicut palatiū regis pariſiꝰ de albo ⁊ nigro marmore paratū eſt. n ¶ Bibebant. Hic ꝯſeq̄nter oſtdiť magnificētia ꝯuiuij ex mō ſeruiēdi valde ſūptuoſo ⁊ abūdāti/ cū diciť: Bibebāt autē q̄ inuitati erāt aureis poculis. i. cyphis ad poculū ordinatis: ita ꝙ poniť ꝯtētū ꝓ cōtinēte. o ¶ Et alijs ⁊c. qꝛ ſm varietatē ferculoꝝ vaſa mutabanť. p ¶ Vinū q̄q;. ſine q̄ nō pōt eſſe cōuiuiū ſolēne. q ¶ Abūdās ⁊c. i. q̄ oſtdiť bonitas ⁊ abūdātia. viij. r ¶ ¶ Nec erat q̄ nolētes co. ad biben. qꝛ nolebat rex ꝙ in aula ſua aliq̄s vtereť mō incōpoſito ⁊ irrationabili aliq̄ꝝ barbaroꝝ: q̄ cōuiuātes nimis iportune iducebāt hoīes ad bibēdū. vñ talis modꝰ venit iu normaniā: q̄ eſt ꝑs gallie a barbaris habitātibꝰ ꝓpe polū articū: q̄ terrā illā accipiētes eā populauerť. s ¶ Vaſthi q̄z ⁊c. Hic q̄rrto deſcribiť magnificētia ꝯuiuij ex mō ordinādi: qꝛ mulieres comedebāt ſegregate a vir': ⁊ h̄ rōnabiliť. Primo: qꝛ mulieres ſūt debilioris cōplexionis q̄ꝫ viri: ſunt etiam minoris potus ⁊ cibi: ⁊ ideo ordinatius comedebatur per ſe q̄ꝫ cū viris. Secūdo q̄a conſuetudo erat apud perſas ꝙ coniuges maxime nobiliū nō dabāt ſe aſpectibus aliorū viroꝝ. ⁊ ideo talis ſegregatio mulieꝝ a viris in prandio faciebat ad nature ordinationem: ⁊ ad morum honeſtatem. t ¶ Itaq; die ſeptimo ⁊c. Hic conſequenter deſcribitur regine inobediētia: ⁊ ſecūdo cōtra eā ſententia/ ibi. Unde iratus rex. Circa ꝑmū diciť: Die ſeptimo. Dicūt hic aliqui hebrei ꝙ erat dies ſabbati: qui vocať ſeptimus: ⁊ ꝙ iuſto dei iudicio permiſſa eſt vaſthi illo die regē offendere: vt ſic puniret de hoc ꝙ diebꝰ ſabbatorū faciebat mulieres hebreas contra legem laborare: ſed hoc de nulla ſcriptura autentica auctoritatem habet: nec Joſephus dicit: ⁊ ideo melius exponitur: Die ſeptimo. ſ. conuiuij. v ¶ Cum rex eſſet hilarior ⁊ poſt nimiā potionē incaluiſſet mero. Tranſlatio iſta videť in hoc notare regem de ebrietate: qō nō eſt bene veriſimile: quia q̄ꝫtū ad omēs alios ordinauerat de potus ſobrietate: vt ptꝫ ex dictis: ſcꝫ ꝙ nullus cogereť ad bibendum. ⁊ propter hoc in hebreo ſic habetur: In die ſeptimo cum eſſet meliꝰ cor regis ex vino: id eſt iocundius.

✱ Precepit

Moraliter ✱ a ¶ Et pendebant ex omi parte tentoria: id eſt ſanctoꝝ angelorū ꝑſidia: ſicut tentoria ꝓhibent pluuias ⁊ caumata. b ¶ Coloris aerei. per triplicē colorē hic poſitū: ſignificať ternarius hierarchiarū: ⁊ in qualibet hie
D rarchia tres ordines angelorū: quia tamen eorum ſtabilitas eſt a deo trino ⁊ vno: ideo huiuſmodi tentoria ſuſtentari dicunť funibus circulis ⁊ colūnis. i. tribus perſonis que ſunt columne oēꝫ creaturā ſuſtentātes. aliter em̄ ſtatim i nihilū redigereť. ſunt etiā circuli oēm perfectionē eminētiſſime continentes: ſunt ⁊ funes vniuerſi ptes adinuicē cōnectētes. i ¶ Lectuli quoq;: id eſt ſedilia ꝓ cōuiuantibus ad modū lectulorū diſpoſita ſm ſenſum litteralem. ¶ Moraliter ꝟo ꝑ hec ſedilia ſignať quies conſcientie in qua ſedere debēt percipientes ſacramentū eucharīſtie: Dicunť autem aurei ⁊ argentei: quia per auꝝ charitas: ⁊ per argentū mundicia deſignanť per quas cōſciētie quietantur. n ¶ Bibebant autē qui inuitati erant aureis poculis. qꝛ ꝟtus euchariſtie ſugiť in vi amoris. p ¶ Vinū q̄q; ⁊c. ꝑ qō ſanguis xp̄i ꝑcioſiſſimꝰ deſignať: q̄ nobis in h̄ ſacramēto ſub ſpecie vini dať. s ¶ Vaſthi q̄z ⁊c. ꝑ iſtā itelligiť ſynagoga. nā iterꝑtať diffinitio ꝯſūmata. finis aūt ſynagoge ꝯſūmatꝰ fuit in xp̄i paſſiōe: nā extūc legalia fuerūt mortua: et pꝰ publicationē euāgelij mortifera: tꝑe tñ itermedio a iudeis poterāt obſeruari. iō ſubdiť: † ¶ Fecit ꝯuiuiū. in oblatiōe ſacrificioꝝ: ⁊ dr̄ ꝯuiuiū feminaꝝ: ad deſignādū eiꝰ defectū: ſicut ſexꝰ feminēꝰ ē defectiuꝰ. † ¶ In palatio ⁊c. i. in tēplo q̄ dabanť diuīa reſpōſa añ paſſiōis xp̄i tꝑa. b ¶ Itaq; die ſeptimo: cum rex eſſet hilarior. Per diem ſeptimū intelligitur hebdomada ſeptima poſt paſcha: poſt quā feſtum pentecoſtes celebrať. Tūc em̄ rex noſter ieſus chriſtus hilarē ſe oſtēdit: qꝛ dona ſpūſſancti diſcipulis in ſigno viſibili dedit.

✱ Et poſt

E a ¶ Vt oſtēderet cun. Vbi vēit plenitudo tēporis miſit deus filiū ſuū ꝛc. Tunc enī dei filius incarnatus legis myſteria q̄bus añ fideles pauerat: abundātiori grā manifeſtauit.
Gen̄.4.a

†ĵ.2.a b ¶ Que renuit. Nō ſolū legatos deſpiciens ſed ꝛ regis imperiū: vn̄ in euāgelio: Senior enī filius a patre rogatꝰ ad conuiuiū noluit introire et qui ad cenā vocati alijs rebꝰ occupati noluerūt venire iuxta indignationē prīſfamilias reiecti ſunt: et alij loco illoꝝ cōſtituti.
Mat.22.a

c ¶ Rn̄ditq̄. hic nouiſſimus in ordine ſeptē ſapiētiū numeratus ſententiam ꝓmulgat: ꝛ paulū apoſtolū ſignificat q̄ dicit: Ego ſum minimus apoſtolorum qui ſum dignꝰ vocari apoſtolꝰ: ꝛ cōtradicentibꝰ iudeis ꝛ çelo replet̃ ait: Quia vos indignos iudicaſtis vite et̃ne: ecce cōuer. ad gentes.
1.Cor.15.a
Act̃.13.g

Ni. de ly.

✻ a ¶ Precepit mauman ꝛc. ita q̄ ibi nō notať rex de exceſſiuo potu: q̄r vinū etiā ſobrie potatū bn̄ letificat cor. b ¶ Septē eunuchis. i. miniſtris menſe ſue aſſiſtentibꝰ: qui dicuntur eunuchi nō p abſciſionē genitaliū ſꝫ ꝓpter ꝯtinentiā caſtitatis ꝛ honeſtatem morum. c ¶ Vt introducerēt reginā vaſthi. vt ſic magnificentiā ſuā oſtēderet: nō ſolū in ꝓpria pſona: ſꝫ etiam i ſibi p mr̄imoniū coniūcta. d ¶ Que renuit ꝛ ad ꝛc. ꝛ ſic iſta trāſlatio notat reginā đ ꝯtemptu: q̄ eſt grauis culpa. dic aūt Ioſephꝰ libro. xj. antiquitat̃ iudaice: q̄ nō fecit h̄ ex ꝯtemptu: ſꝫ ꝓpť honeſtā ꝯſuetudinē perſaꝝ: q̄ cōiuges marie nobiliū nō ſe dabāt aſpectibꝰ alioꝝ viroꝝ. ꝛ lr̃a hebraica nō notat eā de aliq̄ ꝯtēptu: vbi ſic habeť ꝛ nō plus: Et renuit regina vaſthi venire ſm verbum regis in manu eunuchoꝝ. i. p eunuchos. e ¶ Vn̄ iratus. Hic ꝯn̄r poniť ſnīa ꝯtra reginā. đ q̄ p̄mo queriť. ꝛ ſcđo rn̄deť/ ibi: Rn̄ditq̄. Circa primū dr: Vn̄ iratꝰ rex ꝛ nimio fu. ſuc. nō tantū ꝓpter factū q̄ſtum ꝓpter p̄ncipes ꝛ pplos aſſiſtētes: q̄r q̄uis regina ex verecūdia ꝛ honeſtate muliebri fuiſſet mota: tn̄ p̄ncipes ꝛ populi aſſiſtentes poſſent ſtatim cogitare q̄ ex ꝯtemptu feciſſet: q̄r v̄bū regis in hoc caſu debebat conſuetudini p̄ualere. f ¶ Interrogauit ſapiētes. vt nō p̄cipitanť aliq̄d ageret đ capite ſuo. g ¶ Qui ex more regio. vt nūq̄ eſſet ſine bono ꝛ magno ꝯſilio. Cetera patēt vſq̄ ibi: h ¶ Qui videbāt faciē
Ioſephus

a ¶ nobis ſm opinionē. b ¶ copioſam ſctiſpūs grām quā apl'i potati ſunt.
c ¶ in apl'is. d ¶ ſpūſſcti muſto. de q̄ dr: Tu aūt ſeruaſti bonū vi. v. a.
hilārior ꝛ pꝰ nimiā pōtationē icāluiſſꝫ mēro: p̄cepit mau/ a
man et baçatha ꝛ arbona ꝛ bagatha ꝛ abgatha: et çarath ꝛ
a ¶ p̄dicatoribꝰ repletis ſeptiformi ſpū qui ſe caſtrauerūt ꝓpter regnū celorū. ¶ verbum dei.
charchas: ſeptē eūnuchis/ q̄ i ꝯſpectu eiꝰ miſtrabāt: vt itro/ b c
a ¶ iudaicā plebē. b ¶ ad cōuiuiū ſpūale. c ¶ honore religionis.
ducerēt reginā vāſthi cōrā rege †poſito ſup caput eiꝰ diāde/
¶ natiōibꝰ. ¶ regibus nobilioribus.
a matę: vt oſtēderet cūctis pplis ꝛ p̄ncipibꝰ eiꝰ pulchritudi/
a ¶ prerogatiua patrū: ſcientia legis ꝛ ꝓphetarum.
b nē: Erat enī pūlchra valde. Quę renuit ꝛ ad reg̃ imperiū d
a ¶ ſaluator noſter. de q̄ dicit: Concupiſcet rex decorem tuū.
qđ p eunuchos mādauerat: venire cōtempſit. Vn̄ irātꝰ rex e
a ¶ doctores ſpiritu ſeptiformis p̄cellētes. b ¶ recta fide ꝛ opatiōe.
et nimio furore ſuccēſus: iterrogauit ſapiētēs q̄ ex more rē/ f g
gio ei ſemp aderāt: ꝛ illoꝝ faciebat ꝯſilio: ſcientiū leges ac
a ¶ prophetarum.
iura māiorū: erant aūt primi ꝛ ꝓximi charſena: ꝛ çethar: et
admatha: ꝛ tharſis: ꝛ mares ꝛ marſana ꝛ mamucha: ſeptē
a ¶ predicatores gentium. ¶ voluntatem.
dūces pſaꝝ atq̄ medoꝝ: q̄ videbāt faciē regis: ꝛ primi poſt h i
a ¶ in regno eccleſie. vel celeſti.
eū reſidēre ſoliti erāt: cui ſentētię vaſthi regina ſubiaceret:
q̄ aſſueri reg̃ imperiū: qđ p eunuchos mandauerat: facere
c noluiſſet. Rn̄ditq̄ mamucha audiēte rege atq̄ p̄ncipibꝰ: k
a ¶ quaſi publica res agiť. b ¶ ſubditos.
Nō ſolū rēgem lęſit regina vaſthi: ſed ꝛ oēs pplōs ꝛ p̄nci/ l m
a ¶ predicatores. b ¶ eccleſijs.
pēs: q̄ ſunt i cūctis ꝓuīncijs regis aſſueri. Egredieť enī ſer
mo reginę ad oēs mulieres/ vt ꝯtemnāt viros ſuos ꝛ dicāt
Rex aſſuerus iuſſit: vt regina vaſthi itraret ad eū: ꝛ illa no
luit: atq̄ h̄ exemplo oēs p̄ncipū cōiuges perſaꝝ atq̄ medo
rū paruipēdēt iperia maritoꝝ. Vn̄ reg̃ iuſta ē indignatio.
Si ḡ tibi placet egrediať edictū a facie tua: et ſcribať iuxta
legē pſaꝝ atq̄ medoꝝ: quā p̄teriri illicitū eſt: vt neq̄q̄ vltra n
a ¶ ſynagoga q̄ ꝯtempſit. b ¶ q̄ſi ſpōſa i cubili. c ¶ quo regnabat cū rege.
d ¶ eccl'ia de gētibꝰ. e ¶ fide ꝛ deuotiōe. de q̄ dr: Aſtitit regina a dextr̃ tuis.
regina vāſthi ingrediať ad rēgē: ſ rēgnū illiꝰ āltera q̄ mēli/
a ¶ in omnē terrā exiuit ſonus eoꝝ. b ¶ eccleſiarum.
or eſt illa accipiat. Et hōc i oīe (qđ latiſſimū ē) ꝓūinciaꝝ
a ¶ ſubdite plebes. b ¶ apoſtoloꝝ. c ¶ ſucceſſorum.
tuaꝝ diuulgeť iperiū: ꝛ cūnctę vxores tā māioꝝ q̄ minōꝝ/
a ¶ prelatis. b ¶ ſcꝫ obedientie. ¶ coapoſtolis.
ꝯferāt mārit̃ ſuis honorē. Placuit ꝯſiliū eiꝰ regi: et p̄ncipi
a ¶ pauli b ¶ p predicatores. c ¶ admonitiones: correptiones.
bꝰ: fecitq̄ iuxta ꝯſiliū mamūcha: ēt miſit ēplas ad vniūſas
ꝓuicias regni ſui: vt q̄q̄ gēs audire ꝛ legere poterat diuer
¶ loquebantur varijs linguis apoſtoli magnalia dei.
ſis linguis et litteris: eſſe viros principes ac maiores i do/
mibus ſuis: et hoc p cunctos populos diuulgari.

G bāt faciē regis. quia cōiter ei aderant. vt dictū eſt. i ¶ Et primi poſt cū reſidere ſoliti erant. in cōſilijs ꝛ i menſis et in alijs locis honorificis. k ¶ Reſpōditq̄ mamu. hic poniť reſpōſio. vbi primo tāgiť regine culpa. l ¶ Nō ſolū re. leſit regina vaſthi. ex facto ſuo. ſ. ſuſpitionē cōteptus regis p̄ncipibꝰ ꝛ pplis ingerendo. m ¶ Sꝫ ꝛ oēs p̄nci. ꝛ pplos regi ſubiectos. q̄r occaſione huius facti quod vbiq̄ diuulgabiť: multo magiſ ꝯtemnēt alie mulieres viros ſuos. ſcđo exprimitur ſnīa p moduꝫ tn̄ conſilij/ cum dr: Si tibi placet ꝛc. n ¶ Vt nequāq̄ vltra regina vaſthi ingrediatur ad regem. ſed ſit ſimpliciter repudiata. Cetera patēt in lr̃a.

Moraliter
✻ a ¶ Et pꝰ ni. po. inca. mero. i. ſpūſctō nō i ſe: q̄r a p̄ncipio ꝯceptiōis habuit plēitudinē grē: ſꝫ i corpore ſuo myſtico. nā ꝓpť receptionē ſpūſſcti eiꝰ diſcipl'i putabāť plēi muſto: vt hr̃ Act̃. ij. a ¶ Precepit mau. ꝛc. p iſtos ſignāť apl'i aliiq̄ diſcipl'i qbꝰ p̄cepit xp̄s vocare pplos ꝛ p̄ncipalr̃ ſynagogā ad ꝯuiuiū noui teſta. ꝓpť qđ Paulus et Barnabas dixerūt iudeis Act̃. xiij. g. Vobiſ oportebat p̄mū loq̄ verbū dei. ſꝫ q̄m repellitis illđ ꝛ idignos vos iudicat̃ et̃ne vite: ecce ꝯūtimur ad gētes. ſic ei p̄cepit nobꝰ deꝰ. Et h̄ repulſio ſignať p h̄ qđ ſ̄bdiť: d ¶ Que renuit. et ad re. ipe. ꝛc. et ꝓpť cōtēptū p̄dicatiōis aploꝝ ieſus xp̄s rex regum ſynagogā ꝓ maiori pte i incredulitate dimiſit.
H

¶ In p̄ncipio ca. i. Heſter vbi dr in poſtil. In diebus aſſueri. Poſtq̄ deſcp̄tꝰ ē ꝓgreſſus po(puli ꝛc.

Additio.

Expoſitio doctoꝝ nr̄oꝝ dicētiū: q̄ Aſſuerꝰ iſte fuerit octauꝰ rex pſaꝝ poſt Cyrū omiſſis duobus regibꝰ qui tm̄ ſeptē menſibus regnauerunt poſſet bene ſuſtineri tanq̄ vera: nō obſtante impugnatione poſtillatoris: cuius fundamentum in hoc loco eſt inualidum. Fundatur enim impugnatio ſua in hoc q̄ mardocheus captiuatus fuerat cum iechonia rege iuda. et hoc credit probare per illud quod dicitur. ĵ. ij. ca. Erat vir iudeus in ſuſis ciuitate vocabulo mardocheus filius Iair: filij Semei: filij Cis de ſtirpe Gemini qui trāſlatus fuerat de hierl'm eo tpe q̄ Iechoniam regem iuda trāſtulerat Nabuchodonoſor ꝛc. Preſupponit enī q̄ illud relatiuū q̄ cōtentū in hoc dicto. Qui tranſlatus fuerat: neceſſario referať ad Mardocheū. et ſic deducit q̄ Mardocheus fuiſſet ducentorū annorū ꝛ plus in primo anno regni aſſueri qđ eſt in cōue/

A eſt incōueniēs:ſʒ recte attēdēti lr̄am p̄ſuppoſitū ſuū non valet.
Nam p̄dictū relatiuū poſſet referri plane ad Cis ꝓauū mardo
chei:nō aūt ad mardocheū.ꝛ ꝑm iſtū ītellectū ꝯſeq̄nter ꝯcedit
ꝙ Cis duct⁹ fuit in trāſmigratione cū iechonia:nō aūt mardo/
che⁹ ꝓnepos ſu⁹.ꝛ ſic nō oportet ꝯcedere ꝑm iſtā expoſitionē:
ꝙ mardoche⁹ eēt tot annoꝝ qn̄ fuiſſet exaltatus ꝑ aſſuerū:vt po
ſtillator intēdit:qꝛ forte ꝑ magnū tp̄s poſt trāſmigratione mar
doche⁹ fuit nat⁹ in ſuſan vel alibi:ꝙ aūt relatiuū p̄dictuʒ poſſet
referri ad
referri ad Cis ꝓauū mardochei. Ptʒ ꝑ exēplū. nā ſi qs dice/ C
ret ꝙ dauid fuit fili⁹ ieſſe/filij obed/filij booç:q̄ ꝯtraxerat cum
Ruth moabites:talis narratio nō eſſet reputāda falſa:cuʒ il/
lud relatiuū ꝯtētū ī illo dicto:q̄ ꝯtraxerat:poſſʒ referri ad ſuū
īmediatū anteceds.ſ.booç:nō aūt ad dauid nec ad alios. ꝛ ſili
ter poteſt intelligi relatio illa in ꝓpoſito. Ex q̄bus ſequitur ꝙ
opinio cōmunis expoſitoꝝ noſtroꝝ nō eſt reſpuēda ꝓpter in/
cōuenientiā quā allegat poſtillator de etate mardochei ꝛc.

Glo. ordi.

F N Js itaqʒ geſtis. Ca. II. Repudiata iudea diuerſi ex
diuerſis ꝑtib⁹ mūdi ad ſocieta
tē regie dignitatꝭ ꝑ p̄dicatores v̄bū dei
admīſtrātes adducūt:ꝛ ſub māu egei q̄
interp̄tat feſtin⁹.ꝛ cuſtos ē regiaꝝ mu/
lieꝝ tradunt.i.cōmittunt paſtorib⁹ q̄b⁹
fideliū aīaꝝ cuſtodia dat:vt eis v̄bo et
exēplo miniſtrēt q̄cq̄d ad cultū pietatis
neceſſariū videt. Quicūqʒ āt fide recta
ꝛ ꝯſciētia pura regi altiſſimo placuerit:
ad ipſum ingrediet repudiata vaſthi.
b Qui fu.nu. Heſter dꝛ abſcōſa.
ediſſa:miſericordiā ꝯſecuta. hec eſt gen
tiū eccl'ia q̄ in abſcōdito cordis nutriēs
caſtitatē fidei ꝛ miſcdiaʒ:gratiam coraʒ
oculis domini inuenit:repudiata ſyna/
goga q̄ in oſee vocabat abſqʒ miſericor
dia. Hanc nutrit mardoche⁹ ſpūalis et
F adoptat in fi

Nico. de lyra

B N Js itaqʒ geſtis Ca. II
Poſtqʒ deſcripta ē regine va
ſthi deiectio:hic ꝯſeq̄nter po
Diuiſio ponit ip̄i⁹ heſter exaltatio:ꝛ h̄ in q̄ttuor
ſibi gradatim ſuccedētib⁹: qꝛ p̄mo alijs
v̄ginib⁹ regijs ſociat.ſecūdo mod⁹ mu
liebriſ ei accelerat/ibi:Que placuit ei.
tertio regi deſpōſat/ibi:Ducta ē itaqʒ.
q̄rto in amore regꝭ firmat/ibi: Cūqʒ et
ſecūdo q̄rerēt. Circa p̄mū ponit primo
ꝯſultatio generalis.ſcdo circa heſter ex
ecutio ſpecialis/ibi:Erat vir iude⁹. Cir
ca p̄mū ſciēdū:ꝙ ſicut dicit Joſeph⁹ li/
Joſephus bro.xi .antiq̄tatꝭ iudaice ſedata paſſiōe
ire ꝛ turbatiōis in aſſuero de facto p̄di/
cto vaſthi regine:cepit recolere ei⁹ pul/
chritudinē ꝛ amorē quē habuerāt ad in
uicē:ꝛ dolere de h̄ ꝙ abiecerat eā maxi/
me:qꝛ eā reuocare nō poterat ꝓpter edi
ctuʒ irreuocabile qd̄ ſuꝑ h̄ dederat: ꝛ ꝑ
totū regnū ſuū publicauerat: ꝓpter qd̄
amici ſui vidētes eū ꝯtinue anxiari ſua/
ſerūt ei:vt virgines pulcherrimas face
ret ad ſe adduci:ꝛ illā q̄ inter eas magꝭ
ſibi placeret vxorē aſſumeret:ꝛ ſic amor
ſequētis dolorē mitigaret p̄cedētis:ꝛ h̄
eſt quod dicitur: b Poſtqʒ regis
aſſueri indignatio defer.ꝛc. i. paſ/
ſio ire ꝛ turbatiōis trāſierat:qꝛ aliter iu
dicat hō in paſſiōe poſit⁹ ꝛ extra paſſio/
nē. c Recordat⁹ eſt vaſthi.ſic eſt
in hebreo ꝛ in libris correctꝭ:qꝛ quieta/
ta paſſiōe aſſuer⁹ recordat⁹ fuit pulchri
tudinis ip̄i⁹ vaſthi:ꝛ amoris q̄ fuerat ī/
ter ip̄os. d Que feciſſet vel que
paſſa eſſet.ꝯferēdo penā quā ei infli/
xerat: ꝛ factū qd̄ ip̄a fecerat:ꝛ videbat
ſibi ꝙ culpā pena exceſſiſſet rōnibus ſu
pradictis:qꝛ fecerat honeſtate ꝛ verecū
dia muliebri ꝓpter qd̄ anxiebat eā reuo
care nō audēs:ne p̄ncipeſ regni ꝯtra ſe
ꝓuocaret ex fractiōe edicti irreuocabilꝭ:
et ne a toto populo ꝓpter vnā mulierē
reputaret mutabilis tāqʒ effeminatus
ꝛ mollis:ꝛ per cōſeq̄ns regno priuare/
tur:maxime cum nō eēt de ſemīe regio:
ꝑm dictuʒ

a N Js itaqʒ ge Ca. II a
ſtis/poſtqʒ regꝭ aſſue b
ri indignatio defer/
buerat:recordat⁹ eſt c
a ¶ ꝯtēnēs regē. b ¶ repudiationē.
vaſthi:q̄ fēciſſet vel q̄ pāſſa eēt: d
a ¶ conſolantes regem.
dixērūtqʒ pueri regis ac miniſtri e
a ¶ nouelle aīe. b ¶ a corruptiōe diaboli.
ei⁹. Querāt regi pūelle v̄gines/ f
a ¶ apl'i:de q̄b⁹ dꝛ:Ecce ego mit.voſ b ¶ di
ligenter.
ac ſpecioſe:ꝛ mittānt q̄ conſidē/
rēt ꝑ vniuerſas ꝓuicias puellas
a ¶ v̄tutibus ꝛ opib⁹. b ¶ v̄bo ꝛ exēplo.
ſpēcioſas ꝛ v̄gines:et addūcant
a ¶ nō pōt ciuitas abſcōdi ſuꝑ montem.
b ¶ in qua regnabat aſſuerus.
eas ād ciuitatem ſuſān: ꝛ tradāt †
eas ī domū feminarū/ſub manu
egei eunuchi/q̄ eſt ꝑpoſitus ꝛ cu
a ¶ ſpōſaꝝ regꝭ magni. b ¶ a deo.
ſtos mulieꝝ rēgiarū: ꝛ āccipiant g
a ¶ victū ꝛ cultū animaꝝ.
mūndū muliebrē/ꝛ cetera ad vſ⁹
¶ qꝛ multi vocati:pauci electi.
neceſſaria. Et q̄cūqʒ inter om̄es h
a ¶ vna nō multe multitudinis.
oculis regꝭ placuerit: ip̄a rēgnet i k
ꝓ vaſthi. Placuit ſermo regi: et l m
ita vt ſuggeſſerāt/iuſſit fieri. Erat n
vir iude⁹ in ſuſis ciuitate: voca/
bulo mardocheus filius iair/filij
ſemei/filij cis de ſtirpe gemini/ q̄ o p
a ¶ ꝑſecutor eccl'ie factus. b ¶ ſpirituali.
trāſlāt⁹ fuerat de hierūſalē eo tp̄e
a ¶ p̄patos captiuitate ſpirituali:iechonias
eīn p̄paratio dn̄i interp̄tat. b ¶ diabol⁹.
quo iēchoniā regem iuda nabū/
a ¶ ꝯfuſionis.
chodonoſor rex babylōnis trāſ/
a ¶ magiſter. b ¶ eccl'ie. c ¶ xp̄i q̄ dic.nū
ciabo nomē tuū.ſ.m.
b tulerat:q̄ fuit nūtriti⁹ filiē frātris
ſui ediſſe:q̄ altero noīe vocabat
a ¶ abſcōſa.neſciat eni ſiniſtra tua q̄d faci.
dex.tua. b ¶ errorē et ſuꝑſtitionē gentilē.
hēſter:ꝛ vtrūqʒ pārētē amiſerat:
a ¶ pulchra es ꝛ decora filia hieruſalem.
pūlchra nimis et decora facie.
Mortuiſqʒ p̄re ei⁹ ac matre:mar
a ¶ per verbū euāgelij ad ſalutē generauit
eternaʒ. vn̄: Filioli mei quos iteꝝ parturio.
doche⁹ ſibi eā ādoptauit in filiā.
Cūqʒ ꝑcrebruiſſet regꝭ imperiū:
ꝛ iuxta mādatū illi⁹ mlt̄e pulchre
virgines adducerentur ſuſan:et

Nico. de lyra

a ꝑm dictū Ra. Sa. ca. p̄cedēti e Di
b xeruntqʒ pueri regis ac miniſtri
eius:id eſt familiares ꝛ intrinſeci vo/
lentes occurrere eius deſolationi.
c f Querant regi puelle virgi/
nes ac ſpecioſe ꝛc. Et patet littera
vſqʒ ibi: g Et accipiant mūdū:
d id eſt illud qd̄ pertinet ad cultū ꝛ orna
tū:ꝛ dicit a mūdo das:quia aliq̄ mun
e dant carnes mulierū:ſicut balnea /pi/
gmēta ꝛ ꝯſimilia:ꝛ aliqua etiam deco
f rant exterius ꝑ ſui mūdiciaʒ ꝛ decorē:
ſicut veſtes ꝛ ornamenta de auro ꝛ ar
gēto ꝛ lapidib⁹ p̄cioſis facta. h Et
quecūqʒ inter om̄es:id ē ſuꝑ oēs.
i Oculis regis placuerit:ocu/
lis ſcʒ exterioribus propter pulchritu/
dinem:ꝛ oculis mentis ꝓpter delecta
tionem in ea inuentam ꝛ cōſimilibus.
k Jp̄a regnet pro vaſthi:vt ſic
dolor precedens detur obliuioni.
† l Placuit ſermo regi. quia vi/
debat ſibi hoc eſſe ad ſuā ꝯſolationē.
m Et ita vt ſuggeſſerāt iuſſit
fieri:mandando ſtatim executioni.
n Erat vir iudeus. Hic cōſequē D
g ter pōit ſpecialis executio circa heſter:
cum dicitur:Erat vir iudeus ī ſuſis ci/
uitate. Dicit Joſephus ꝙ tunc mane/
bat in babylonia : ſed adducta heſter
ad ſuſan:illuc ſe trāſtulit amore heſter
h quā diligebat vt filiā:ꝛ ſic ſcp̄tura loq̄
tur h̄ ꝓ tp̄e q̄ ſe trāſtulerat apd̄ ſuſan.
i k o De ſtirpe gemini. ꝛ ſic patʒ ꝙ
fuit de ſtirpe ſaul p̄mi regis iſrael.
l m p Qui tranſlatus fuerat. de
n qua trāſlatiōe habet. iiij. Regꝭ. xxiiij.
Cetera patent vſqʒ ibi:
✳ Heſter quoqʒ

Moraliter. a His itaqʒ geſtꝭ Moraliter
ꝛc. Sequit. ꝛ Querantur regi
puelle v̄gines ac ſpecioſe:ꝛ mit
tantur qui cōſiderent ꝛc. Omnis
autem quelibet ꝑſona ꝑſeuerans in in
tegritate fidei v̄go dicatur/ꝛ dei ſpon
ſa: tamen eccleſia ex perſonis talibus
congregata dicitur ſponſa dei predile
cta.ꝛ hoc ſignificat Cantꝭ.vi.c.cū di/
citur:Sexaginta ſunt regine ꝛ octua/
ginta concubine:et adoleſcentularum
nō eſt numer⁹. Una eſt columba mea:
perfecta mea. Jgitur per ſingulas vir
gines queſitas pro rege ſignificantur
ſingule fideles perſone:ſed per heſter
que fuit p̄electa ſignatur eccleſia:ꝛ per
nuncios ad querendum miſſos apo/
ſtoli ꝛ predicatores alij. Poteſt etiam
per heſter v̄go maria deſignari:ꝛ per
nuncios angeli eā viſitantes: ꝛ ſpecia
liter gabriel angelus ad eā ſpecialiter
deſtinatus Lucꝭ.j. † Et tra/
dant eas in domum feminaruʒ
ſub manu egei eunuchi : qui eſt
prepoſitus ꝛ cuſtos mulieruʒ re
giarum:id eſt ſub diſciplina ſpiritus/
ſancti a quo cuſtodiuntur dicte virgi/
nes ꝛ vnguntur chariſmatibus et va
rijs virtutibus adornantur.
✳ Ducta eſt

E G adoptat in filiam q̄ eſt doctoꝛ gentiū in fide ⁊ veritate: ⁊ eſt de ſtirpe gemini: h̄ ē de ſtirpe beniamī. a ¶ Heſter. Hāc nabuchodonoſoꝛ ſpūal' et rex ↄfuſiōis a naturali lege ⁊ cultu vni⁹ dei in ↄfuſionē idolatrie trāſtulit: ſ; pietas diuina ad viā ꝟitat' p p̄dicatoꝛes reuocauit. b ¶ Et ſeptē puellas.i.fideles aīas ſpūſctī gr̄a regeneratas atq; dedicatas q̄ ei⁹ ſequūt̄ veſtigia: fide: doctrina ⁊ opatōe bona: de q̄b⁹

Cañ.1.a d̄r: Adoleſcētule dilex.te.ni. c ¶ Que noluit i. Quia pctōꝝ labe ⁊ ſoꝛdib⁹ idolatrie p baptiſmū mūdata opprobrium priſtine iniquitatis nō ſuſtinuit vltra. d ¶ Ingredientes. Quecūq; aīa certat ad thalamū chꝛiſti ꝑperare: cōdignū a ſuis doctoꝛibus accipit oꝛnamentū: ⁊ quo magis ſe deuotā ad agnitionem fidei ⁊ exercitiū operis p̄reparat / eo ampli⁹ a doctoꝛib⁹ inſtruit̄: vt de cōpetentiū numero ſancte trinitatis integrā fidem ⁊ ↄfeſſionē ad perceptionē baptiſmi: ⁊ vnctionē chꝛiſmatis vt celeſti ſponſo veraciter iungat̄ accedat. e ¶ Atq; inde i ſcd̄as. Qui ab eccleſia p vitioꝝ ſoꝛdes ſeparauerit: merito in ſecūdas edes retruditur vbi comcubine reg' moꝛāt̄: q̄ ſane fidei caſus deſcenſū honoꝛis meret̄: nec habet vltra poteſtatē ad regē re-

F dire: niſi ſuperna gratia viſitatus ī p̄riſtine ſtatū dignitatis reſtituat̄. f ¶ Euoluto āt. id eſt trāſact' q̄nq; etatib⁹ mūdi quib⁹ patrū ꝓpago ꝓceſſerat: inſtabat ſexta etas veniēte redemptoꝛe: in qua gentiū multitudo p euangeliū vocāda erat. g ¶ Thebeth. Apud hebꝛeos: adimos apud grecos ianuari⁹ eſt: apud latinos in q̄ dn̄s incarnat⁹. viij. die circūciſus: a magis adoꝛatus: et myſticis munerib⁹ eſt honoꝛat⁹: in quo etiā a iohanne baptiçat⁹ eſſe p̄redicat̄.

G Cūq; ⁊ ſcd̄o

Nico.de lyra

✻ a ¶ Heſter quoq; inter ceteras puellas ei tradita eſt. ſcilicet egeo eunucho. b ¶ Que placuit ei. Hic conſequenter deſcribit̄ p̄romotio heſter q̄ꝫtum ad accelerationem oꝛnatus muliebꝛis / cum dicitur: c ¶ Et inuenit gratiam in conſpectu illius. ⁊ hoc factuꝫ eſt ex diuina oꝛdinatione: vt cito ꝓmoueretur ad regiam dignitatem: ⁊ ſic liberaret populuꝫ iſrael a periculo ſibi īminente de ꝓpinquo. d ¶ Et traderet ei partes ſuas.i.illa q̄ ad victum veſtitum et oꝛnatū pertinebant. e ¶ Que noluit ei indicare populuꝫ et patriam

a ¶ caſtis parentibus.

a egeo traderent̄ eunucho. Heſter q̄ꝫ int̄ ceteras a
puellas ei tradita ē / vt ſuaret̄ in numero femiaꝝ
Que placuit ei / ⁊ iuenit gr̄aꝫ i ↄſpectu ei⁹. Et ꝑ b c
a ¶ ſanā doctrinā ſcripturaꝝ ſciam ⁊ vitā eternā ⁊ honeſtam.
cepit eunucho vt accelerarēt mūdū muliebꝛē: et d
b traderet ei ptes ſuas: ⁊ ſeptē puellas ſpecioſiſſi-
a ¶ ſponſam. b ¶ adoleſcētulas. c ¶ donis virtutum.
mas d̄ domo reg': ⁊ tā ipāꝫ q̄ꝫ pediſſeq̄s ei⁹ oꝛna
a ¶ verbo et exemplo. b ¶ eccleſia de gentibus.
c ret atq; excoleret. Que noluit indicari ei popu- e
a ¶ doctoꝛes qui dicūt obliuiſcere po.t.⁊c̄.
lum et patriam ſuam. Mardocheus enim patruus eius p̄receperat ei: vt de hac re om̄ino re-
a ¶ ſollicite exq̄rēdo fidē ⁊ opationē cōmiſſe pleb. b ¶ aſſidue. vn̄ apl's: Sollicitudo oīꝫ eccl'iaꝝ: ⁊ q̄ſ īfirmat̄ ⁊ ego n̄ īfir. c ¶ añ
ticeret. Qui deambulabat quotidie ante veſti- f
regulā recte fidei. a ¶ celeſtis hieruſalē. b ¶ anime.
bulū dom⁹ ī q̄ electe v̄gines ſuabāt̄: curā agēs ſalut' heſter ⁊ ſcire volēs q̄d ei accideret. Cū āt ve-
niſſet tēpus ſingulaꝝ p oꝛdinē puellaꝝ / vt intra-
a ¶ tanq̄ꝫ ſponſe. b ¶ celeſtem.
rēnt ad regē: explet' oīb⁹ q̄ ad cultū m'iebꝛē ptie-
bāt: mēſis duodecim⁹ v̄tebat̄: ita dūtaxat vt ſex g h
a ¶ nomine fidei ⁊ pinguedine dilectionis.
mēſib⁹ oleo vngerēt̄ myrtino: ⁊ aliȷ̄s ſex q̄buſdā i k
¶ bonoꝝ opeꝝ. a ¶ virtutū. b ¶ in baptiſmū.
d pigmēt' ⁊ aromatib⁹ vterēt̄. Ingredietēſq; ad re-
gē: q̄cq̄d poſtulaſſent ad oꝛnatū ptinēs / accipie-
a ¶ a doctoꝛibus prius. b ¶ trinitatis fidei.
bānt: ⁊ vt eis placuerat cōpoſite: de triclinio fe-
a ¶ q̄ꝛ poſt occaſum vitioſoꝝ exurgit fulgoꝛ virtutū.
minaꝝ ad reg' cubiculū trāſibāt. Et q̄ itrauerat l
e veſpe / egrediebat̄ mā̄e: atq; ide i ſcd̄as edes de-
ducebat̄: q̄ ſub mā̄u ſuſagaçi eunuchi erāt: q̄ cō- m
cubinis reg' p̄ſidebat: nec hēbat ptātē ad regē vl-
tra redeūdi niſi voluiſſet rex: ⁊ eā venire iuſſiſſet
f ex nomine. Euoluto autē tpe p oꝛdinē: inſtabat n
a ¶ ſexta etas vbi vēit plēitudo tp̄is. b ¶ eccl'ia d̄ gētib⁹. c ¶ do-
diēs q̄ heſter filia abiahil fr̄is mardochei: quā ſi-
ctoꝝ ⁊ p̄cipue pauli. a ¶ vt.ſ̄. b ¶ p baptiſmū. c ¶ q̄ꝛ pl⁹ credidit doctoꝛib⁹ q̄ꝫ ſibi: q̄ vtilia ſūt meli⁹ nouit medic⁹ q̄ꝫ infirm⁹
bi adoptauerat i filiā d̄beret itrare ad regē. Que o
nō q̄ſiuit m'iebꝛē cultū: ſ; q̄cūq; voluit egeus eunuchus cuſtos virginū: hec ei ad oꝛnatū dedit.
a ¶ circūdata varietate virtutum.
Erāt eni̇ foꝛmoſa valde / ⁊ icredibili pulchꝛitudi-
ne: oīmq; ocl'is gratioſa ⁊ amabil' videbat̄. Du- p q
cta ē itaq; ad cubiculū reg' aſſueri / menſe decio
a ¶ benignitatis anno ſeptiſoꝛmi gr̄a ſpūſctī repleto
g q̄ vocatur thebeth: ſeptimo anno regni ei⁹: et ad-
a ¶ eccleſiā. b ¶ chꝛiſtus. c ¶ nationes.
amauit eām rex plus q̄ꝫ oēs mulieres: habuitq;
a ¶ virtutū. b ¶ remiſſionem peccatoꝛum.
grātiā ⁊ miſericoꝛdiā coꝛā eo ſup oēs mulieres:
a ¶ ↄſoꝛtē ſibi regni fecit. b ¶ in mente. c ¶ aſtitit regina
⁊ poſuit diādema regni i capite ei⁹. Fecitq; eā re-
a dextris tuis. a ¶ ſynagoge q̄ regē ſpernēdo ⁊ crucifigēdo regni dignitatē amiſit. a ¶ conuiuiū ſpūale gaudiū in toto oꝛbe
gnare loco vaſthi. Et iuſſit cōuiuiū p̄pari p mā-
vbi epule ſpirituales: vbi myſteria coꝛpis ⁊ ſanguinis dn̄i.
gnificū cūct' p̄ncipib⁹: et ſeruis ſuis p coniūcti-
a ¶ eccl'ie. b ¶ Venite ad me oēs q̄ laboꝛatis ⁊c̄. c ¶ depoſito onere peccatoꝛ.
one et nuptiȷ̄s heſter: ⁊ dedit requiem vniuerſis r

et patriam ſuam. de p̄recepto mardochei: quia iudei tūc erant captiui ⁊ ſerui: et ſi h̄ ſciret̄ foꝛſitā poſſet tāq̄ꝫ ignobilis repudiari: q̄ꝫuis ſm veritatem eſſet de genere regali: vt dictum eſt. f ¶ Qui deambulabat q̄tidie. ſollicitus inq̄rere de bono ipſi⁹ heſter. g ¶ Menſis duodecimus vertebat̄.ſ. añq; aliqua de virginibus adductis ad regis cubiculum duceret̄: q̄ꝛ p̄rimis h ¶ Sex menſibus vngebant̄ oleo myrtino: id eſt lachꝛyma fluente de tali arboꝛe q̄ habebat virtutem mundificandi carnē. i ¶ Et aliȷ̄s ſex.ſ. menſib⁹. k ¶ Quibuſdam pigmētis ⁊ aromatibus vterentur. q̄ faciunt carnē mulieris ſuauē ⁊ redolentē ad rep̄mendum fetoꝛes qui in mulierib⁹ ſolēt eē. oīa iſta fiebāt d̄ ↄſilio medicoꝝ reg': vt ſic maioꝛem delectationē īueniret ī eis: vl' ſaltē ī aliq̄ eaꝝ. ⁊ ſic maioꝛ delectatio ſupueniens doloꝛem abiȷ̄ceret p̄cedentem. l ¶ Et que intrauerat ⁊c̄. vt ſic d̄ pluribus vna tanq̄ꝫ delectabilioꝛ et amabilioꝛ eligeretur: ⁊ tanq̄ꝫ regina coꝛonaret̄. m ¶ Qui concubinis regis p̄reſidebat. de victu et de veſtitu conuenienti eis ꝓuidendo: tamē veriſimile eſt: q̄ iſte que admiſſe fuerant ad cubiculū reg' erāt ei⁹ vxoꝛes. H dicebāt̄ tn̄ ↄcubine: que.ſ. nō erant p̄ncipales vxoꝛes ſicut et de abꝛaā legit̄: q̄ ſara d̄ꝛ p̄ropria ⁊ p̄rincipalis ei⁹ vxoꝛ. alie aūt dicunt̄ cōcubine: vt habetur Gen̄.xxv. oēs tn̄ erant ei⁹ vxoꝛes. n ¶ Inſtabat dies quo heſter ⁊c̄. debebat intrare ad regis cubiculū ſm modum et oꝛdinem ſuperius poſitum. o ¶ Que nō queſiuit muliebꝛem cultum. ſicut alie ponens ſe totaliter q̄ꝫtum ad hoc eunuchi diſpoſitione. p ¶ Omniuꝫ oculis gratioſa ⁊ amabilis videbatur. decoꝛem em̄ coꝛpoꝛis decoꝛ gratie ⁊ virtutis mirabiliter augmētabat. q ¶ Ducta ē itaq;. hic ↄn̄r agit̄ de deſpōſatiōe ⁊ coꝛonatiōe heſter: ⁊ p; littera vſq; ibi: r ¶ Et dedit requieꝫ vniuerſis ꝓuinciȷ̄s. Qd dupliciter exponit̄. Uno mō q̄ mādauit vniuerſis ꝓuīciȷ̄s vt durātibus nuptiȷ̄s heſter / ceſſarēt ab opib⁹ ſeruilibus. Alio mō q̄ dedit eis reqem a ſolutiōe tributi ꝓ illo āno: vel ſaltē ꝓ pte anni: ⁊ h̄ ē mag' ꝓbabile: q̄ꝛ

✻ q ¶ Ducta ē itaq; ⁊c̄. Moraliter Hoc myſtice fuit ipletū ī aſcēſiōe xp̄i. tūc eni̇ eccl'iaꝫ iuſtoꝛū ſecū duxit ad celeſtia: vl' in aſſumptione virginis glorioſe qn̄ fuit ſup angelos exaltata.

✻ Ac dona

A B a ¶ Cũq̈ ⁊ ſecũdo. Non ſufficit xp̄o ꝓmitiuã ſibi ſociare ec
cleſiã: ſed ꝑ p̄dicatores de gẽtib⁹ multitudinẽ acq̇ſiuit copioſã.
Joh.10.c vñ. Alias oues habeo q̄ nõ ⁊c. ⁊ illas op. me. ad. b ¶ Duo
eunuchi. Poſſũt in duob⁹ eunuchis ſciſmatici ⁊ heretici nota
ri: q̄ fraudis ⁊ malicie venenũ corde geſtãtes ꝯtra v̄itatẽ ꝯſiliã
tur: vt eã credẽtib⁹ auferãt ⁊ chri
ſtũ. i. fidẽ xp̄i in ip̄is fidelib⁹ inter
ficiãt: ſꝫ eoꝝ iniq̇tatẽ ſancti docto
res manifeſtãt: vt ĩnocẽtes ſaluẽ
tur: ⁊ illi iuſta vltione puniant̃.
c ¶ Hiſtoriis ⁊ an. ⁊c. Duob⁹
teſtamẽtis in q̄bus ſcp̄tũ eſt q̄ iu
ſtis p̄mia / q̄ iniuſtis debeant̃ ſup
Mat.25.d plicia. vñ: Ibũt hi ĩ ſuppliciũ eter
nũ: iuſti aũt in vitã etarnã. Et in
Ezech.18.e Ezechie. Iuſticia iuſti ſuꝑ eũ: ⁊ ĩ
pietas ĩpii erit ſuꝑ eũ. Ca. III
P Oſt hec rex aſſuer⁹
⁊c. d ¶ Aman filiũ
amadathi. Potẽtes
ſeculi q̄ beneficiis diui
na ꝑtãte collatis abutẽtes q̊s con
ſortes habẽt nature dedignãt̃ ha
bere cõſortes grẽ: ⁊ honorẽ ⁊ re
uerẽtiã quã ſoli deo debuerunt in
ſe trãſferre ꝯtẽdũt. Eos aũt q̄ con
ſentire nolũt: odiis ⁊ cruciatibus
ꝑſequũt̃: ſed iuſto dei iudicio in ĩ
ſidiis ſuis capiunt̃ iniqui. Vñ di
Pro.11.a cit̃: Iuſtus de anguſtia liberat̃: ⁊
tradit̃ impi⁹ ꝓ eo. Poteſt ꝑ aman
quẽ Joſeph⁹ de ſtirpe amalech eẽ
cõmemorat iudeoꝝ ppl'ſ figurari
q̄ ꝓphetas occiderũt: ⁊ dñm ꝓphe
taꝝ ⁊ ap'los ei⁹ generis nobilita
tẽ ꝓpter incredulitatẽ ⁊ duriciam
cordis ꝑdẽtes: q̄ ꝑ Eſaiã p̄ncipes
ſodomoꝝ ⁊ populus gomorre di
Ezech.16.a cũtur. Vnde Ezech. Pater tuus
amorreus ⁊ mater tua cethea.
Miſſa

a ¶ ſpiritualia. b ¶ dedit dona hominib⁹.
ꝓuinciis: ac dõna lãrgitus eſt iuxta ma a
a gnificentiã p̄ncipalem. Cũq̈ ⁊ ſecũdo b
a ¶ doctores q̄ ꝯuocãt gẽtes ad ĩtroitũ fidei ⁊ ſacra
mentũ baptiſmi.
q̄rerent̃ virgines / ⁊ cõgregarent̃ / mar
doche⁹ manebat ad ianuã reg': necdũ c
a ¶ q̄ ſctã eccl'ia nihil agit ꝑ arrogãtiã. vñ: Oĩs gl'ia
filie re. ab ĩ. Et alibi: Gl'ia mea teſtimoniũ ꝯſcie mee.
ꝓdiderat heſter patriã ⁊ populũ ſuum
iuxta mãdatũ eius. Quicq̇d eñ ille p̄ci
piebat / obſ̄uabat heſter: ⁊ ita cũcta faci
a ¶ q̄ eã p̄mis eccl'ie rudimentis inſtruebat.
ebat / vt eo tp̄e ſolita erat q̊ eam puulam
nutriebat. Eo igit̃ tp̄e quo mardoche⁹ d
ad regis ianuã morabat̃: †irati ſũt baga e
a ¶ ſcribe ⁊ p̄hi clauẽ ſciẽtie habẽtes: nec intus eun
tes: nec alios intrare ꝑmittẽtes. ¶ caſtrati ſine rbo
b than ⁊ thares: duo eũnuchi regis: q̄ iani f
re animi. a ¶ quaſi p̄ncipes doctrine.
tores erãt: ⁊ in p̄m ō palatii limine p̄ſi
a ¶ collegerũt põtifices ⁊ phariſei ꝯſiliũ. b ¶ xp̄m.
debãt: võluerũtq̈ ĩſurgere ĩ rẽgẽ ⁊ occi g
a ¶ ordinẽ p̄dicatoꝝ
dere eũ. Qḋ mardõcheũ nõ latuit. Sta h
a ¶ fidelibus.
timq̈ nũciauit rẽginę heſter / ⁊ illa regi:
ex noĩe mardochei: q̄ ad ſe rẽ detulerat.
Queſitũ ẽ ⁊ inuentũ / ⁊ appẽſus eſt vter i
q̈ eoꝝ in patibulo. Et iuſſit rex vt in li
bro memoriali ſcriberet̃: vt pro vita ſua
c aliquid repenſaret ei. Mãdatũq̈ eſt hi k
ſtoriis: ⁊ annalib⁹ traditũ corã rege. †
a ¶ chriſtus.
P Oſt hęc rex aſſue° Ca. III l
a ¶ tpaliter. b ¶ iniq̇tas interp̄tat̃.
rus exãltauit aman / filium
amadathi: qui erat ō ſtirpe m
agag: ⁊ poſuit ſoliũ ei⁹ ſuꝑ oẽs p̄ncipes
q̊s habebat. Cũctiq̈ ſerui reg' q̊ ĩ forib⁹
palatii verſabant̃: flectebãt genua / ⁊ ad
orabãt aman. Sic eñ p̄cęꝑat eis impa

Nico. de lyra

B babile. q̄ ceſſatio ab operibus tãto
tp̄e nõ eſſet pp'lo gratioſa: ſed ma
gis dãnabil' ⁊ oneroſa. a ¶ Ac
dona largit⁹ eſt. p̄ncipibus ſu
is: ſicut ſolet fieri in talib⁹ feſtis.
b ¶ Cũq̈ ⁊ ſecundo. Hic ꝯſe
quẽter agit̃ de ꝯfirmatõe amoris
ip̄ius regis ad heſter reginã: qḋ
fuit ex hoc ꝙ ꝯſeruauit ſibi vitam
ſuã denũciando inſidias q̄ ſibi pa
rabant̃: ⁊ hoc a deo factũ ẽ / ne gra
tia quã heſter apud regẽ inuene
rat minueret̃: eo ꝙ patriam ſuã et
pp'lm noluerat indicare: et hoc eſt
qḋ dicit̃: Cũq̈ ⁊ ſcḋo q̄rerent̃
virgines: videlꝫ p⁹ coronationẽ
heſter: ſimulãdo ꝙ rex aliã ſibi pre
ponere vellet: eo ꝙ patriam et genus prodere non vellet: et ſ. c
moueretur ad indicandũ. ideo ſubditur: c ¶ Necdũ ꝓdide
rat heſter patriã ⁊ po. ⁊c. mãdatũ ei⁹. ſ. mardochei: cui⁹
mandatũ ꝓ nulla re volebat p̄terire. d ¶ Eo igit̃ tẽpore. q̊
v̄gines ſic adducebant̃: ⁊ quo mardocheus ſollicitus ꝓ heſter
ad portã regis morabat̃. e ¶ Irati ſunt bagathan ⁊ tha
res duo eu. ⁊c. occulte tamẽ machinãtes ĩ eius mortẽ: cauſa
tñ hui⁹ machinatiõis nõ exp̄mit̃ hic: nec in aliq̃ gloſa hebraica
vel latina quã viderim: ſed freq̇ẽter inuẽtũ eſt: ꝙ ſerui regum
machinãt̃ ĩ mortẽ eoꝝ. f ¶ Qui ianitores erãt ⁊ in p̄mo
palatii limine p̄ſidebant. ꝓ tota iſta l'ra nõ ẽ pl⁹ ĩ hebreo.
Cuſtodes ſupellectilis: Et ratio hui⁹ diuerſitat' eſt. q̄ dictio he
braica q̄ h̄ ponit̃ equiuoca eſt ad limẽ ⁊ ſupellectilẽ. trãſlatio tñ
nr̄a ſeq̇t̃ p̄mã ſignificationẽ: hebrei ãt ſequũt̃ aliã: cui mag' cõ
cordat l'ra ſeq̄ns / cũ dr̄: g ¶ Voluerũtq̈ ĩ re. inſur. ⁊c. Ia
nitores enĩ palatii nõ ſũt tãte ꝑtãt' ꝙ ꝑ arma regẽ poſſint occi
dere: cũ habeat cuſtodes corpis ſui: nec ſic ĩtrãt familiarit̃ ad in
teriora ꝙ poſſint ſibi venenũ ꝓpĩare: ſꝫ illi q̄ ſũt cuſtodes ſupel
lectilis auree

lectil' auree et argẽtee ĩ q̄ ſeruit̃ regi: pñt facilit̃ h̄ facere: cuiuſ C
mõi erãt iſti: vt dicũt hebrei. h ¶ Qḋ mardo. nõ la. Dicũt
Joſeph⁹ ꝙ h̄ ſciuit ꝑ quẽdã hebreũ q̄ erat famul⁹ valde familia
r' vni⁹ illoꝝ eunuchoꝝ. Ra. ſa. v̄o dic̃ ꝙ h̄ ſciuit q̄ corã mardo
cheo ĩ idiomate tharſenſi ō reg' ĩtoxicatiõe loq̇bãt̃: credẽteſ ꝙ
mardoche⁹ illḋ idioma penit⁹ ĩgnoraret.
i ¶ Queſitũ ẽ ⁊ i. ꝙ ita erat ſ̄m v̄i
tatẽ. k ¶ Mãdatũq̈ ẽ his ⁊c. q̄ p̄
ter hiſtoriaſ cões vbi ſcribebãt̃ facta no
tabilia: q̇libet rex ꝓ tp̄e ſuo faciebat ſcri
bi vnũ libꝝ ĩ q̊ facta ſui tp̄is ponebãt̃: ⁊
h̄ ad mẽoriã futuroꝝ: q̄ ex fact' p̄terit'
dirigũt̃ hoĩes ĩ agẽdis de futuro.
✳ a ¶ Ac dona largit⁹ ẽ ⁊c. Chri Moraliter
ſtus enĩ rex noſter eccl'iam ſecũ ducens
ad celeſtia: dedit ſuis fidelib⁹ abũdant̃
ſp̄ũſſcti dona. Ps̄. lxvii. ſ̄m trãſlationẽ
Lxx. Aſcẽdẽs ĩ altũ captiuã duxit capti
uitatẽ: dedit dona hoĩb⁹. d ¶ Eo igi
tur tp̄e ⁊c. Per duos eunuchos q̄ vo
luerũt regẽ interficere: ſignificati fuert̃
phariſei ⁊ ſaducei: q̄ p⁹ aſcẽſionẽ xp̄i q̄
ſierũt ip̄m ĩ mẽbris ſuis occidere: ⁊ no
mẽ ei⁹ penit⁹ delere: vt patet Act'. viii.
et aliis eiuſdẽ libri pluribus loc'. Per
mardocheũ aũt q̄ ſalutis Heſter gere † J.6.a.et
bat curã: põt Petr⁹ ap'ſ intelligi q̄ cu 12.a
rã ſuſcepit eccl'ie chriſti: ⁊ denũciauit ec
cleſie maliciã phariſeoꝝ ⁊ ſaduceoꝝ no
mẽ chriſti delere q̄rẽtiũ: vt ſuꝑ h̄ dñm
exoraret. vñ Act'. iiii. d. de petro ⁊ io
hanne: Dimiſſi aũt venerũt ad ſuos et
annũciauert̃ eis quãta ad eos p̄ncipes
ſacerdotũ ⁊ ſeniores dixiſſent: q̄ cũ au
diſſent vnanimiter leuauerũt vocẽ ſuã
ad dñm ⁊c. † ¶ Et annalib⁹ tradi
tũ ⁊c. ꝑ qḋ ſignificat̃ ꝙ merita iuſtorũ
nõ dant̃ obliuiõi: ſꝫ regiſtrãt̃ corã rege
celeſti vt remũerent̃ tp̄e cõpetẽti.
P Oſt hec. Deſcp̄ta Ca. III
ip̄i⁹ heſter ꝓmotõe: h̄ ꝯñr agi D
tur ō populi ſui liberatiõe: et
p̄mo ponit̃ ꝯ pp'lm iniq̄ machinatio. ſe
cũdo mira pp'li liberatio. iiii. ca. Circa p̄
mũ p̄mo ponit̃ machinatiõis occaſio. ſe
cũdo ip̄a machinatio / ibi: Qḋ cũ audiſ.
tertio machĩatõis executio / ibi: Dixitq̈
amã regi. Occaſio aũt machinatiõis ꝯ
iudeos fuit. eo ꝙ mardocheus nolebat
adorare aman ſic̃ ⁊ ceteri: ⁊ h̄ ẽ qḋ dr̄:
Poſt hęc rex aſſue. exal. aman ⁊c.
ſuꝑ oẽs p̄ncipes. regni ſui: faciẽs eũ
a ſe ſcḋm. m ¶ Qui erat ō ſtir. ⁊c.
iſte fuit rex amalech: vt h̄r. j. Reg'. xv.
quẽ ſamuel occidit: vt ibidẽ dr̄: ⁊ iō iſte
amã hẽbat exoſos iudeos: q̄ ſaul rex iſ
rael vaſtauit regnũ agag / interficiens
amalechitas viros ⁊ mĺieres ⁊ puulos
vt h̄r. j. Reg'. xv. ſꝫ ꝯ h̄ videt̃ qḋ dr̄. j.
xv. Aman fili⁹ amadathi aĩo ⁊ gẽte ma
cedo. Ad qḋ dicũt aliq̄ ꝙ idẽ ẽ populus amalechitaꝝ ⁊ macedo
nũ: ſꝫ h̄ nõ vidr̄ veꝝ: q̄ macedonia ẽ q̄dã regio ĩ grecia ſ̄m oẽs
hiſtoriographos. terra v̄o amalechitaꝝ ẽ ĩter egyptũ ⁊ terrã ꝓ
miſſiõis ⁊ ꝓpe terrã edom. p̄mo eñ occurrerũt filii iſrl' ad pug
nãdũ ꝯ eoſ ĩ deſerto: vt h̄r Exo. xvii. ⁊ iſte t̄re ſũt valde diſtãtes
⁊ iō alit̃ dr̄ ⁊ meli⁹: ꝙ amã dr̄ aĩo ⁊ gẽte macedo ꝑ ſilitudinẽ: q̄
macedões iã rebellabãt impio pſaꝝ: ⁊ alexãder macedo ab eis
abſtulit monarchiã eã trãfferẽs ad grecos: vt h̄r. j. Machab. j.
✳ Solus aũt
Moralit̃. l ¶ Poſt hec ⁊c. Poſt ꝑſecutionẽ iudeoꝝ ſecu Moraliter
ta ẽ ꝑſecutio p̄ncipũ romanoꝝ q̄ mĺtũ conati fuert̃ nomẽ xp̄i de
lere: ⁊ xp̄ianos ĩterficere. Igit̃ ꝑ amã q̄ ĩterp̄tat̃ ĩiq̄tas põt ne
ro neq̇ſſim⁹ intelligi: quẽ rex regũ exaltauit ad ſublimitatẽ ĩperii
romani. Nã oĩs ꝑtãſ a deo ẽ: Prouẽ. viii. b. Per me reges reg
nãt. Et ꝓpt̃ dignitatẽ ĩperii venerabãt̃ neronẽ pp'li romanis
ſubiecti. Per mardocheũ aũt q̄ corã amã noluit genu flectẽ: ſigni
ficat̃ petr⁹ ap'ſ ⁊ q̄cũq̈ ſucceſſor ei⁹ bon⁹: imo etiã q̇libꝫ ver⁹ xp̄i
an⁹ q̄ ſacrileg' p̄ncipũ mãdat' noluerũt obedire: ꝓpter qḋ dicti
✳ ſacrilegi

E a ¶ predicatores euangelij. b ¶ dominū deum tuū adorabis ⁊ illi ſo
tor. Solus mardocheꝰ ñ flectebat genu: neqꝫ adora a
li ſeruies. a ¶ adulatores.
bat eū. Cui dixerūt pueri regꝭ q̄ ad fores palatij reſi
debāt. Cui ꝑter ceteros ñ obſuas mādata regꝭ: Cū
qꝫ h crebꝛꝰ diceret ⁊ ille nollet audire: nūciauerūt a †
man ſcire cupiētes vtꝝ ꝑſeueraret ī ſnia. Dixerat eni
eis ſe eſſe iudeū. Qd cum audiſſet aman ⁊ experimē b
to pꝛobaſſet ꝙ mardocheꝰ non ſibi flecteret genu: nec
a ¶ id eſt habuit. b ¶ in vno tm̄. c ¶ ſed in omnes iudeos.
ſe adoraret iratꝰ ē valdꝫ: ⁊ ꝓ nihilo duxit ī vnum mar
docheū mittere manꝰ ſuas: audierat eni ꝙ eēt gētꝭ iu
a ¶ omnem plebem catholicam.
deę: magiſqꝫ voluit oēm iudeoꝝ q̄ erāt ī regno aſueri
a ¶ vltimo tpe qn̄ erat pſecutio qualis nō fuit.
perdere nationē. Mēſe pmo cuiꝰ vocabulū ē niſan: c
a āno duodecio regni aſueri † miſſa eſt d e
a ¶ pſecutoribꝰ fidelium.
ſors in vrnā: q̄ hebraice dr phur corā f g
aman quo die et quo menſe gens iu
a ¶ confeſſorum fidei.
deorum deberet interfici: ⁊ exiuit mē b
ſis duodecimꝰ q̄ vocat adar. Dixitqꝫ i
a ¶ iudaicus populus. b ¶ chriſtianus.
aman regi aſſuero: † Eſt populus per k
a ¶ ī terrā exiuit ſonꝰ eoꝝ. b ¶ vn̄ Petrꝰ electis
aduenis diſ. pōti galatie. capa. aſi. ⁊ b. t.
oēs ꝓuincias regni tui diſperſus: ⁊
a ¶ nouo teſtamēto. vn̄: Mādatū nouū do vo. vt
a ſe mutuo ſeꝑatus: nouis vtēs legibꝰ l
diligatꝭ inuicē ſic ego dilexi vos. a ¶ legē veterē.
⁊ cerimonijs: inſuꝑ ⁊ regis ſcita con m n
a ¶ opiniōe iudeoꝝ: q̄ ꝯtēnit legē q̄ occidit: ſequit
ſpiritū qui viuificat. b ¶ quē nihil latet.
tēnēs. Et optime noſti ꝙ non expe o p
a ¶ contra te. b ¶ Peccandi.
diat regno tuo vt inſoleſcat ꝑ licenti q r
am Si tibi placet decerne vt pereat: ⁊ s t
a ¶ id ē pfectā obſeruantiā legaliū obſeruationū.
b ¶ iuſto pondere. c ¶ ſcribis ⁊ phariſeis.
decē milia talentoꝝ appendā archa
a ¶ . i. theſauri ſapiē ⁊ ſciē di. b ¶ opiniōe iudeoꝝ
b rijs gazę tuę. Tulit ergo rex anulum v
a ¶ ptāte ⁊ opatiōe. b ¶ permiſit.
quo vtebatur de manu ſua: et dedit
eum aman filio amadathi de pꝛogenie agag hoſti iu
a ¶ veroꝝ cōfeſſoꝝ. b ¶ ſacrificiū ⁊ oblationē noluiſti ⁊c. et nō ac
cipiam de domo tua vitulos: neqꝫ de gregibus tuis hircos.
deoꝝ: dixitqꝫ ad eū: Argentū qd tu pollicerꝭ tuū ſit:
a ¶ ſicut diabolo dictū eſt: omnia que habet in manu tua ſunt.
de pplo age qd tibi placet. Vocatiqꝫ ſūt ſcribę regis
mēſe pmo niſan tertiadecia die eiuſdē mēſis: ⁊ ſcptū
eſt vt iuſſerat aman ad oēs ſatrapas regis: ⁊ iudices
ꝓuinciaꝝ diuerſarūqꝫ gētiū: vt quęqꝫ gens legere po
terat ⁊ audire ꝓ varietate linguaꝝ ex noie regꝭ aſſue
ri: ⁊ litterę ſignatę ipſiꝰ anulo miſſę ſunt ꝑ curſores re †
a ¶ ſicut Paulus accepit epiſtolas a pncipibꝰ iudeoꝝ: vt q̄ſcūqꝫ inue
niret viros ac mulieres vinctos ꝑduceret in hieruſalem.
gis ad vniuerſas ꝓuincias: vt occiderent atqꝫ dele
rēt oēs iudeos a puero vſqꝫ ad ſenē ꝑuulos ⁊ mulie
res vno die: h ē tertiodecimo die mēſis duodecimi q̄
vocatur adar: ⁊ bona eorum diriperēt. Summa au x
tem epiſtolarum hęc fuit: vt omnes ꝓuincię ſcirent y
⁊ pararent ſe ad ꝑdictam diem. Feſtinabant curſo
res qui miſſi erant regis imperium explere. Statim z

tt.9.f
G a ¶ Miſſa ē.
Qui ad ſortez
dn̄i ꝑtinent oc
cidūt: qs ſigni
ficat ille hircuſ
qui ſm ſortem
domini ī lege
occidebatur.
tt.13.b b ¶ Tulit ꝙ.
Sic aman epi
ſtolas dirigēs
regis ſignacu
lo eas munire
conat: vt faci
lius votum ex
pleatur: ſic iu
dei libros diui
ne legis in qui
bus ē ſignacu
luz ſūmi regꝭ:
id eſt gr̄a ſpiri
tuſſcti ad com
pꝛobandā he
reſim ſuā aſſu
mūt in teſtimo
nium: repꝛobā
tes ſocietatem
gentium ⁊ chꝛi
ſti euangeliuz
q̄ſi diuinis ꝑ
ceptꝭ cōtrariū.

✱ a ¶ Solus āt mardocheꝰ nō flectebat genu: G
neqꝫ adorabat eum. quia ex ſuperbia ſua volebat ſibi
arripere honorē diuinū faciens ſe adorari tanqꝫ deuz: vt
dicit hic gloſa hebraica: ⁊ hoc erat ſibi illicitū. b ¶ Qd
cum audiſſet. Hic ꝯſequenter ponit ipſa machinatio:
et nō ſolum cōtra mardocheuz: ſed occaſione eius contra
totū populū iudaicum: maxime qꝛ eum iam habebat odio
ſum ꝓpter interfectionem agag: de cuius ſtirpe erat: vt ꝑ
dictum eſt: ⁊ deſtructionē amalechitaꝝ ꝑ iudeos tpe ſau
lis regis: ⁊ patet littera ex dictis vſqꝫ ibi: c ¶ Mēſe p
mo cuius vocabulū eſt niſan. apud hebꝛeos ⁊ cor
reſpondet partim martio: ⁊ partim apꝛili: qꝛ incipit a pro
pinquiori lunatione equinoctio vernali: ſiue ante equino
ctium ſiue poſt: ſicut plenius dictū fuit Exo. ij. d ¶ An
no duodecio regni aſſueri. ex q̄ ptꝫ qd dictū ē. s. ī pn
cipio huius libri. ſ. ꝙ mardocheꝰ in pncipio regni aſſueri
non fuit eleuatus: nec fecit ea que ſequuntur: ſed per ma
gnū tempus poſt ſcꝫ per duodecim annos ad minus.
e ¶ Miſſa eſt ſors in vrnam. iſte enim aman ſortile
gus erat. et ideo per modū ſuꝑſtitioſum poſuit ſortes ad
videndū quo menſe machinatio ſua de interfectiōe iudeo
rū deberet habere effectū. f ¶ Et exiuit menſis duo
decimus. q̄ vocat adar. i. cecidit ſors ſuꝑ. xij. menſem
qui apud hebꝛeos adar vocat: ⁊ correſpōdet partim mar
tio ⁊ partim febꝛuario. Poſtea miſit ſortem quo die illiꝰ
menſis deberet hoc fieri: ⁊ cecidit ſors ſuꝑ. xiij. diez. ⁊ his
dictꝭ ptꝫ lr̄a hoc excepto. ¶ Miſſa eſt ſors in vrnā. i.
in vas ad hoc deputatū ſm illius ſortilegij modum: ſꝫ qs
fuerit ille modus magis in particulari nō habet ex textu
nec ex gloſa: nec eſt neceſſariū ad veritatem hiſtorie.
g ¶ Que. ſcꝫ ſors. h ¶ Hebraice dicit phur. nō ē
ꝑ h intelligēdū ꝙ phur ſit nomē hebraicū: ſꝫ ē pſicū: vn̄ in
heb hr̄ phur. i. goral ita ꝙ goral ē nomē hebraicū ⁊ ſignifi
cat ſortem: ⁊ ponit ꝓ expoſitione nominis perſici. Qꝛ er
go dicit hic: que hebraice dicit phur: intelligendū eſt ī li
bꝛo hebraico ſic ſcribit: qꝛuis ſit perſicuz: ſed tamē ſtatim
ibidem ꝑ hoc nomen goral: qd eſt hebraicū exponitur.
i ¶ Dixitqꝫ aman regi. Hic ꝯn̄r deſcribitur machina H
tiōis executio: qꝛ poſt ſortilegiū ſtatim aman incepit ꝓcu
rare erga regē occiſionē iudeoꝝ. k ¶ Et pplus ꝑ oēs
ꝓuincias regni tui diſperſus. quia licet aliqui cum
zorobabel ⁊ eſdra redijſſent in hieruſalem: tamē multi re
manſerant diſperſi per regnū amore vxorū quas accepe
rant: ⁊ filioꝝ quos in terra illa genuerant: ⁊ poſſeſſionuz
q̄s acquiſierāt: vt dictū fuit Eſdre. j. l ¶ Nouis vtēs
legibus. quia colebant vnum deum: cum tn̄ ante legem
datam ⁊ etiā ante abꝛaam gentes cōmuniter colerēt plu
ralitatem deoꝝ: quod adhuc fiebat cōiter in regno aſſue
ri. m ¶ Inſuꝑ ⁊ regis ſcita. i. edicta. n ¶ Cōtem
nens. q. d. ſic poteſt eſſe origo rebellionis ⁊ cōtēptionis
in regno tuo. o ¶ Et optime noſti. hoc dixit adulādo
regi: vt magis inclinaret ad credendū ſibi. p ¶ Qꝛ nō
expediat regno tuo. cuiꝰ bonū in pace omnino ꝯſiſtit.
q ¶ Vt inſoleſcat. i. in malicia creſcat. r ¶ Per licē
tiam. i. per regis diſſimulationē. s ¶ Si tibi placet
decerne vt pereat. q. d. licet hoc ſit regno tuo vtile. tn̄
depēdet ex tua voluntate. t ¶ Et decē milia talento
rum appendā archarijs gazę tuę. i. theſaurarijs tu
is pro tributo qd reddant tibi: ne ꝑ mortem eoꝝ diminua
tur in aliquo ꝓuētꝰ regni tui. v ¶ Tulit ergo rex a
nuluz quo vtebatur. antiquitus enim anulus poten
tum ſignabantur littere eorum: et ad hoc erat ibi ſignum
expreſſum: ad hoc ergo tradidit ſibi vt ſcriberet litteras ⁊
ſigillaret prout ſibi placeret de interfectione iudeorum:
et patet littera ex dictis vſqꝫ ibi: x ¶ Summa autem
epiſtolarū: id eſt ſententia in breui. y ¶ Vt omnes
ꝓuincię ſcirēt ⁊ ꝑparēt ſe. armis: ⁊ talibꝰ ad īterfectio
nē iudeoꝝ: qꝛ oībꝰ dabat licētia h faciēdi: ⁊ bona eoꝝ diri
piēdi ad qd mlti erāt īclinati. z ¶ Statiqꝫ ī ſuſis pe
pendit edictū. qd fecit aman ne rex mutaret conſiliū.

Moralis

✱ Rege et aman
✱ ſacrilegi pſecuti ſunt grauiter eccleſiam. excitata tamē
fuit pma pſecutio ꝑ nerone. † ¶ Nūciauerūt aman.
Per iſtos nūciatores ſignant accuſatores chꝛiſtianoꝝ
apud impios imperatores. † ¶ Et littere ſignate ip
ſiꝰ anulo. Per hūc anulum ſignificatur imperialis po
teſtas a deo data: ſicut pꝛedictum eſt: quarum nero ⁊ alij
ſibi ſimiles abuſi fuerunt in chꝛiſtianoꝝ perſecutione.

a Que in ſuſis pependit edictũ: rege
a ¶ vnde: plorabitis ⁊ flebitis vos. mundus autem gaudebit.
b ⁊ amãn celebrante cõuiuiũ: ⁊ cũctis iudeis qui in vrbe erãt flentibus.

A ✻ a ¶ Rege ⁊ aman cele.con. quaſi ꝓ regno fuiſſet ordinatũ optimũ negociũ. b ¶ Lũctis iudeis q̃ in vrbe erãt flentib⁹. ſm ꝙ dr̃ Joh̃.xvj.d. Plorabitis ⁊ flebit̃ vos: mundus aũt gaudebit. Ad maiorẽ intellectũ hui⁹ ca. ⁊ aliquoꝝ ſequentiũ querit̃ hic: vtrũ adoratio q̃ eſt ꝑ genuũ flexionẽ ſit ſoli deo exhibenda. Et arguit̃ p̃mo ꝙ ſic: ꝑ h̃ ꝙ mardoche⁹ noluit h̃ modo adorare aman cui⁹ cauſa in ꝑſona eius habet̃ infra.xiiij.d. vbi dr̃: Libẽter em̃ ꝓ ſalute iſrl̃ etiã veſtigia pedũ ei⁹ deoſculari paratus eſſem: ſ; timui ne honorez dei mei trãſferrã ad hoĩez: ⁊ quẽꝗ adorarẽ excepto deo meo: nec in h̃ mardocheus reprobat̃: ſ; magis a ſcriptura ſacra: et doctorib⁹ cõmẽdat̃. Itẽ apoc̃.xxij.b. dicit btũs Joh̃es: Cũꝗ audiſſem ⁊ vidiſſem: cecidi vt adorarẽ añ pedes angeli: q̃ mihi hec oſtẽdebat ⁊ dixit mihi: Uide ne feceris. ⁊ ſeq̃tur: Deũ adora: ex q̃ videt̃ ꝙ adoratio ꝑ genu flexionẽ ſit ſoli deo exhibẽda. In cõtrariũ videt̃ ꝑ illd̃ qd̃ h̃r.j. Reg.xxv.d. vbi dr̃ ꝙ abigail adorauit dd̃: de q̃ ibidẽ dr̃: Et ꝓcidit corã dauid ſuꝑ faciẽ ſuã ⁊ adorauit ſuper terrã: ⁊ cecidit ad pedes ei⁹: qd̃ nõ potuit fieri ſine genuũ flexiõe: ꝗ non exhibet̃ hoĩ excellenti illicite: q: al's dauid ſanct⁹ hoc nõ ſuſtinuiſſet ſibi fieri: nec abigail h̃ feciſſet q̃ ſancta erat: ⁊ tenet̃ cõiter a doctorib⁹ in ſpiritu ꝓphetico tũc cũ dauid locuta fuiſſe. Ad q̃ſtionẽ iſtã dicẽdũ: ꝙ adoratio manifeſte ordinatur ad reuerentiã illi⁹ q̃ adorat̃: reuerẽtia aũt deferẽda ẽ alicui ꝓpter excellẽtiã ſue virtut̃: ⁊ iõ vbi ẽ ſingularis excellẽtia: ibi debet̃ ſingular̃ adoratio: talis aũt ẽ excellẽtia diuĩa: q̃ ẽ infinita: ⁊ iõ debet̃ ſibi ſingularis adoratio: q̃ a doctorib⁹ vocat̃ adoratio latrie ſoli deo debite ⁊ exhibẽde. Uerũtamẽ q: excellentia diuĩa cõicat̃ excellẽtib⁹ creatur̃: nõ tñ vniuoce ſ; ꝑticipatiue ⁊ diminutiue. inde ẽ ꝙ aliq̃ adoratio defert̃ creaturis excellentib⁹: ſic̃ angelis ſctĩs ⁊ ꝑſonis in dignitatib⁹ ↄſtitutis: que vocat̃ adoratio dulie. De p̃ma vero adoratiõe ẽ h̃ q̃ſtio. Circa qd̃ ſciẽdũ ꝙ l; adoratio p̃ncipalit̃ ↄſiſtat in actu interiori mentis deũ reuerẽtis: habet tñ ex ↄñti aliquẽ actum ſeu aliqd̃ obſequiũ exteri⁹: qd̃ ẽ ſignũ act⁹ interioris: ſic̃ act⁹ fidei p̃mo ⁊ p̃ncipalit̃ ↄſiſtit in actu ĩteriori mẽt̃ p̃me veritati ꝓpter ſe aſſentientis: ſcd̃ario tñ ↄſiſtit in actu exteriori ↄfeſſiõis q̃ etiã ĩ caſu ẽ neceſſari⁹ ad ſalutẽ. ſm qd̃ dr̃ Ro.x.b. Corde em̃ credit̃ ad iuſticiã: ore aũt fit ↄfeſſio ad ſalutẽ. Etiã ĩ h̃ doctores hebrei ⁊ latini ↄueniũt: ꝙ ſit aliq̃ reuerẽtia ſeu ſeruit⁹ exterior vna vl̃ plures ſoli deo exhibẽda ſeu exhibẽde: ſ; ꝓcedẽdo vlteri⁹ ĩ ꝑticulari q̃ ſit illa vl̃ ille varie dr̃: Dixerũt em̃ hebrei ꝙ genuũ flexio vni⁹ vl̃ duoꝝ ẽ hmõi: h̃ accipiẽtes ex dicto mardochei in p̃allegato ca. ⁊ h̃ in ꝑte ſecuti ſunt eos aliq̃ xp̃iani/ dicẽtes: ꝙ l; corã ꝑſonis excellẽtib⁹ licite poſſit vnũ genu flecti: tñ corã ſolo deo duo genua ſũt flectẽda. ſ; h̃ dictũ videt̃ nimis durũ: q: nõ ſolũ gẽtiles: ſ; etiã xp̃iani reuerẽdo ꝑſõas excellẽtes vtũt̃ genuflectione nõ ſolũ vni⁹ ſ; amboꝝ: ⁊ iõ h̃ eẽt ↄdẽnare xp̃ianos ſaltẽ ĩ magna ꝑte. Itẽ h̃ videt̃ eẽ ↄ ſcp̃turã ſacrã: vt tactũ ẽ ĩ arguẽdo de abigail ⁊ dauid. Itẽ.iiij. Reg.j. exp̃ſſi⁹ h̃r de abdia: qui fuit ſanct⁹ ⁊ ꝓph̃a. de q̃ dr̃: Qui cu; veniſſet curuauit genua ↄ heliã: ⁊ p̃catus ẽ eũ qd̃ nõ feciſſet: nec helias ꝑmiſiſſet: ſi flexio vni⁹ genu vl̃ amboꝝ eẽt p̃dicto mõ illicita. ⁊ iõ dicẽdũ ꝙ nõ ẽ illicita rõne p̃dicta vel rõnib⁹ p̃dictis: ⁊ maxĩe q: eccl'ia ſciens vbiꝗ talẽ adorãdi modũ nõ p̃dicat ↄriũ: ſ; ſemꝑ tacet q̃ſi ↄcedẽs h̃ eẽ licitũ. Ad cui⁹ pleniorẽ ĩtellectũ ↄſiderãdũ: ꝙ aliq̃ de dĩnis honorib⁹ tracta ſũt ad creaturas excellẽtes: ꝑtĩ timore: ⁊ ꝑtim adulatiõe: ⁊ ꝑtĩ nimia hũilitate: non tñ ſũt eis exhibita tãꝗ deo: ſ; ſic̃ creatur̃ ei⁹ excellẽtiaz ꝑticipãtib⁹ rõne ſctĩtatis ſeu dignitat̃: ſeu alteri⁹ excellẽtie de q̃bus ẽ genuũ flexio. ⁊ l; hmõi p̃mo fuerint ex malo motiuo: vl̃ ſaltẽ min⁹ bono ĩtroducta: tñ ex q̃ ↄſuetudo ĩualuit: exhibent̃ licite creaturis excellẽtibus: dũ tñ nõ ſit intẽtio exhibẽtis talia hoĩb⁹ illis ſic̃ deo exhibere: nec recipiẽt̃ h̃ mõ recipe: ⁊ ſic ꝑ intẽtionẽ exhibẽt̃ ⁊ recipiẽt̃ tollit̃ ꝓprietas act⁹ ĩterior̃ latrie. ꝑ ↄſuetudinẽ ṽo ĩtroductã act⁹ exterior obſeruat̃: remanet tñ aliq̃ ſeruit⁹ ſoli deo exhibẽda: q̃ ẽ act⁹ exterior latrie: ⁊ ſignũ act⁹ ĩterioris. ſ. oblatio ſacrificij: q̃ in nulla lege exibet̃ alicui: niſi ei q̃ ꝓ deo h̃r: ⁊ hec videt̃ ſnĩa Aug. de ciui. dei.x.li.iiij.ca. vbi dicit ſic: Multa deniꝗ de cultu diuĩo vſurpata ſũt: q̃ honorib⁹ deferũt̃ hũanis ſiue hũilitate nimia: ſiue adulatiõe peſtifera: ita tñ vt q̃b⁹ ea deferũt̃ hoĩes haberẽt̃: q̃ dicũt̃ colẽdi ⁊ venerãdi. ſi aũt eis multũ addit̃ adorãdo ⁊c̃. ⁊ ſequit̃: q̃s ṽo ſacrificãdũ cenſuit niſi ei quẽ deũ: aut ſciuit: aut putauit: aut finxit. q.d. null⁹. Ad argumẽta dicẽdũ. Ad p̃mũ dicũt aliq̃ ꝙ mardoche⁹ nõ renuit flectere genua corã aman: eo ꝙ illicitũ eẽt abſolute: ſ; ꝓpter abuſu; ipſi⁹ aman: q̃ ex h̃ in ſuꝑbiã eleuabat̃: ſ; h̃ nõ videt̃ valere: q: hoĩes mali q̃diu tolerãt̃ a deo in ſtatu excellẽti ſũt honorãdi. vñ ⁊ dd̃ ſctũs/ ſaulẽ peſſimũ ip̃m ꝑſequẽtem adorauit: vt h̃r.j. Reg.xxiiij. Siľr Judith q̃ int̃ mulieres ſctãs cõputat̃: adorauit holofernẽ peſſimũ genuũ flexione: ſm ꝙ h̃r Judith.x.d. Adorauit eũ proſternẽs ſe ſuꝑ terrã: ⁊ leuauerũt eã ſerui holofernis iubẽte dño ſuo: ꝓpter qd̃ apl's petr⁹.j. Petri.ij.c. dic̃. Serui ſubditi eſtote ĩ oĩ timore dñi nõ tm̃ bonis ⁊ modeſt̃: ſ; etiã diſcol̃. hec ẽ em̃ gr̃a. aman ṽo erat ĩ ꝑtãte ↄſtitut⁹. ſ. a rege ſecũdus: vt.s̃. dictũ ẽ: ꝓpt̃ qd̃ rõne ſtatus ⁊ officij erat adorand⁹: ꝓpt̃ qd̃ alit̃ dicẽdũ ẽ ꝙ aliq̃d d ſe licitũ rõne alicui⁹ circũſtãtie fit illicitũ: ſic̃ dare elemoſynã mulieri pauꝑcule licitũ eſt ⁊ meritoriũ: ſi tñ fiat ĩtentiõe ꝑtrahẽdi eã ad luxuriã illicitũ ẽ: ſic in ꝓpoſito l; adoratio ꝑ genuflectionẽ licite ĩpendat̃ excellẽtib⁹ creatur̃: tñ reddit̃ illicita ꝑ malã ĩtẽtionẽ exhibẽt̃: ſi hãc exhibeat q̃ſi deo vl̃ ex ꝑte recipiẽtis ſi exigat iſto mõ: ſic̃ legit̃ de nabuchodonoſor rege aſſyrioꝝ Judith.iij. ꝙ precepit holoferni vt oẽs deos terre extermĩaret: vt ipſe ſol⁹ de⁹ diceretur: ⁊ h̃ mõ q̃rebat adorari aman: vt dicũt hebrei: ⁊ habitũ ẽ ca. p̃ce. q: ꝑ tales excellẽtias machinabat̃ obtinere regnũ: vt h̃r infra.xvj. Ad ſcd̃m dicẽdum ꝙ argumẽtũ ẽ mag̃ ad oppoſitũ: q: d apl'is tenet eccl'ia ꝙ poſt ↄfirmationẽ ſpũſcti ĩ die pẽtecoſtes nõ peccauerũt mortalit̃: ꝓpt̃ qd̃ Joh̃es tunc nõ peccauit: ⁊ maxĩe q: eleuat⁹ erat ĩ ↄtẽplatiõe ad vidẽdũ ſecreta celeſtia: peccaſſet ãt mortal'r ſi honorẽ ſoli dõ exhibẽdũ ãgelo exhibuiſſ;. nec p̃t dici ꝙ deũ ſolũ ĩ ãgelo ſibi apparẽte loquẽtẽ adorauerit: q: h̃ ãgel⁹ nõ ꝓhibuiſſet: ꝓhibitio ꝗ angeli nõ fuit ad oñdẽdũ illã adorationẽ eẽ illicitã: ſ; ad oſtẽdẽdũ excellẽtiã quã natura hũana ↄſecuta ẽ ꝑ filiũ dei eã ſibi ĩ vnitate ſuppoſiti aſſumẽtẽ: ſm ꝙ expõit btũs Greg. omel̃.v. euãgelioꝝ.

C

¶ In ca.iij. vbi dr̃ in poſtil. Quia ex ſuꝑbia ſua volebat ſibi accipe honorẽ diuinũ faciẽs ſe adorare tanꝗ deũ.

Additio.j. Dicere ꝙ aman faciebat ſe adorari tanꝗ deu;: vt dicit glo. hebraica. videt̃ irrationabil'r dictũ: nã h̃ eẽt ↄ regiũ honorẽ: cõe ei ẽ apd̃ oẽs etiã idolatras eſtimare deũ verũ ſeu quẽ putãt vl̃ fingũt deũ eẽ ſuper oẽs hoĩes: ẽt reges vl̃ p̃ncipes. vñ ſi amã honorẽ diuinũ vſurpaſſet: ſeq̃ret̃ ex h̃ ꝙ honorẽ maiorẽ q̃ regiũ ſibi vẽdicaret: ꝙ ex timore reg̃ h̃ nõ auderet attẽtare: etiã ſi diuinũ amorẽ poſtponeret: ideo p̃dicta glo. nõ tenet̃ vt autẽtica ab hebreis: ſ; ad reddẽdũ cãm q̃re mardoche⁹ nõ flectebat genua corã aman ſic̃ alij ſerui reg̃. Sũt apud eos due opiniones: vna ẽ ꝙ aman portabat ad collũ q̊ddã idolũ: ⁊ ex h̃ mardoche⁹ renuebat adorare amã: ne videret̃ idolũ adorare. Alia opinio eſt ꝙ cũ mardoche⁹ eẽt de ſtirpe ſaulis p̃mi reg̃ iſrl̃: vt h̃r.s̃.ĩ poſtilla ca.ij. qui q̃dẽ ſaul vaſtauit amalechitas ⁊ cepit regẽ agag quẽ occidit Samuel: vt h̃r.j. Reg.xv. q̃ rõne vt h̃r ĩ poſtil.s̃. Aman habebat exoſos iudeos: iõ pari rõne ĩtelligẽdum ẽ ꝙ mardoche⁹ habebat exoſũ amã tanꝗ deſcẽdẽtẽ ab agag ⁊ amalech: cui⁹ inimicicie h̃re memoriã ita vt nõ traderẽt obliuiõi p̃cepit de⁹ filijs iſrl̃ Deutro.xxv. vñ mardoche⁹ tãꝗ verax nedũ volebat adorare ip̃; amã: ſ; nec etiã oſtẽdere ſibi ſigna alicui⁹ amicitie ad illũ. eſſet em̃ ↄtra illud qd̃ in corde gerebat ex mãdato dei: ⁊ hec opinio videt̃ magis ↄſona lr̃e. legit̃ em̃. ĩ.ca.v. de mardocheo ꝙ nõ ſolũ nõ aſſurgebat añ ip̃m amã: ſ; nec mouebat̃ d loco ſeſſiõis ſue: ↄſtat aũt ꝙ ſurgere corã aliq̃ vl̃ moueri de loco ꝓpter reuerentiã alicuius nõ ẽ adoratio q̃ nõ debet hoĩbus fieri: Ex quo pt; ꝙ ex alia cauſa mardoche⁹ hoc cauebat. Qd̃ aũt habet̃. ĩ.xiiij.ca. vbi dr̃: Ne honorẽ dei mei transferrem ad homĩem ⁊c̃. Non eſt tenendũ tanꝗ autenticũ ⁊ in ſcriptura canonica ↄtentũ: nõ em̃ habet̃ ab hebreis de iſto libro niſi tm̃ vſꝗ ad.x.ca. incluſiue ⁊c̃.

D

¶ In eodẽ ca. vbi dr̃ in poſtilla: Nouis vtens legibus.

Additio.ij. Nõ ſolũ ꝓpt̃ culturã vni⁹ dei dicebãt̃ iudei vti nouis legib⁹: ſ; ꝓpt̃ circũciſionẽ ⁊ obſeruãtiã ſabbati ⁊ abſtinẽtiã a cibis ĩmũdis: ⁊ ml'ta hmõi q̃b⁹ gẽtiles nõ vtebãt̃ ⁊c̃.

¶ In eodẽ ca.iij. vbi dr̃ in poſtilla. Tamẽ ex quo ↄſuetudo inualuit exhibent̃ licite creaturis excellentib⁹.

Additio.iij. Cõſuetudo adorãdi creaturas ꝑ genuflectionẽ nõ videt̃ aliq̃d facere ad ꝓpoſitũ q̃ſtionis mote ꝑ poſtilla. nã añꝗ aliq̃ ↄſuetudo de h̃ eẽt: talis adoratio aut erat licita d iure diuĩo aut nõ. ſi aũt erat licita ſic talis ↄſuetudo ad hec nihil oꝑaret̃: ſi aũt erat illicita ꝑ conſuetudinẽ ↄriã nõ fieret licita

U nulla em̃ ↄſue

E nulla enī ɔſuetudo vim obtinere poſſet ꝯ legē diuinā. vt ī pri ma ſcđe. q. xcvij. arti. iij. in rñſione ad p̄mū argumētū. Vñ circa hoc videt̄ aliter dicendū. ſ. ꝙ adoratio exterior eſt ſignū ſignifi cās interiorē adorationē: nō naturaliter ſed ad placitū: ſicut lo cutiones ſignificāt ɔceptus interiores ad placitū inſtituentiū: idō nō eſt incōueniēs ꝙ in diuerſis tpib⁹ ſeu in varijs regio nib⁹ diuerſa ſint ſigna adorationiſ interioris tā latrie ꝗ̄ dulie ſicut ⁊ diuerſe locutiōes. vñ licet apud antiq̄s ve. teſt. ſoluere calciamēta de ſe ꝑtinebat ad reuerētiā loci ſctī: vt hr̄ Exo. iij. ⁊ Joſue. v. tñ apud nos tal' reuerētia nō hr̄: vt ptꝫ ꝑ cōem vſuꝫ ecclie: ⁊ ſilr̄ pōt dici de adoratiōe corꝑali.

Replica. Burgēſis etiā circa tertiū ca. ſatis cōpeten tem ponit tem ponit additionē: ſed hoc in ea videt̄ dubiū qđ dicit aman G deſcendiſſe ab amalech: q: infra ca. vl. dr̄: Amā aīo ⁊ gēte ma cedo: nō igit̄ amalechites: q: macedonia regnū eſt grecie: ⁊ fu it p̄mū ⁊ ꝓpriū regnū alexādri magni. vñ dicunt̄ ſaxones traxiſ ſe originē. vñ ſcribit q̄dā: Saxo velut credo patria fuit añ ma cedo. Cetera q̄ notat Bur. de genuflectione nō ſūt magni pō deris: in hmōi enī reuerētie ſignis intētio faciētis diſtinguit an ꝑtineāt ad latriā duliā vl' hyꝑduliā: q̄ enī ad genuflectiōes dulia videt̄ habere potiores modos ꝗ̄ latria: nā plerūꝗ̄ corā papa regib⁹ ⁊ p̄ncipib⁹ flectunt̄ genua: vbi corā ſacramēto eu chariſtie vix fit inclinatio: nemo tñ vt puto eſtimabit aliquem ex eis creatorē ⁊ nō potius creaturā ⁊ duliā eis exhibēdā.

Glo. ordi.

G Capi. IIII

Q Ue cū au. ⁊c. Seq̄t: a ¶ Uſq₃ ad fo res. Sic mgr̄ ec cleſie interceſſio ne regine: de qua
Ps. 44. c dr̄: Aſtitit regina a de. tu. ⁊c. q̄ par tim ꝑegrīat̄ ī mū do: ⁊ ꝑtim regnat cū dño: a rege oīꝫ ſcōꝝ deſiderat ex audiri. b ¶ Nō enī erat lici. ⁊c. Nullus cū corru ptione p̄ntis vite pōt aulā celeſtem intrare: ſꝫ añ obi tū ſuū debet q̄ſꝗ̄ corꝑis caſtigatio ne et cōpūctione cordis regni pul ſare introitum: vt poſt letabūduſ ſu ꝑnū intret palati
F um. Si q̄s q̄rat quō rex iuſtiſſim⁹ tormēta īferat in nocētib⁹ ſciat hoc nō eē ex voto ma licie: ſꝫ ex ſummi conſilij nutu ꝓce
Sap. 7. d dere. Sapiā enī vīcit maliciā: atti git a fine vſꝗ̄ ad finē fortiter. ⁊ di.
Ps. 113. b om. ſ. Oīa q̄cū ꝗ̄ voluit fecit ī ce lo ⁊ in oīb⁹ abyſ ſis. Hui⁹ iuſto iu dicio agit̄: vt fide les in man⁹ ꝑſecu toꝝ tradāt̄: vl' ad purgationē vl' ad corruptionē vl' ad meritoꝝ augmen
Job. 1. c tationē. Sic Job ſathane traditur:
2. Cor. 11. b paul⁹ ab āgelo ſa thāe colaphiçat̄. G Rurſum

a ¶ id ē necem iudeoꝝ. b ¶ miniſtri eccleſie.
Q Ue cū audiſſet mardocheus Ca: IIII a
a ¶ diſcrete ꝑſcrutās oꝑa ſua ne in aliq̄d diſpliceat deo. b ¶ .ſ. lachrymoſa cōpūctione cordis: ieiunijs ⁊ elemoſynis. a ¶ recordationē humane fragilitat'. vñ: cinis es ⁊ in cinerē reuerteris. b ¶ menti. c ¶ latitudine cōis ecclie: q̄ di cit: in tribulatione dilataſti mihi. a ¶ valida intētione cordis.
ſcidit veſtimēta ſua: ⁊ indutus eſt ſac b c
co: ſpargēs cinerē capiti ⁊ in platea medię ciuita
tis voce magnā clamabat: oſtendens amaritudi d
a ¶ cōpūctionē. b ¶ aīa eius in amaritudine eſt.
c ¶ ad conſpectum diuine maieſtatis.
a nēm animi ſui: ⁊ hoc eiulatu vſꝗ̄ ad fores palatij e
b gradiēs. Non enī erat licitū indutū ſacco aulā re †
a ¶ eccleſijs. b ¶ fideliū cōuentibus.
gis intrare. In oībus q̄ꝫ ꝓuincijs / oppidis ac lo
a ¶ lex.
cis / ad q̄ crudele reg' dogmā ꝑuenerat: plāct⁹ in f g
gēs erat apud iudęos: ieiuniū vlulat⁹ ⁊ flet⁹: ſacco h i
⁊ cinere mult' ꝓſtrato vtentib⁹. Ingreſſę aūt ſunt k
puellę heſter ⁊ eunuchi: nūciauerūtꝗ̄ ei. Qđ audi l
a ¶ nuptialē. b ¶ palliū laudis ꝓ ſpū meroris.
ens / ɔſternata ē: ⁊ veſtē miſit / vt ablato ſacco idū m
¶ rachel plorās filios ſuos noluit ɔſolari quia nō ſunt.
eret eā. Quā accipe noluit. Accitoꝗ̄ athach eu n
nucho / quē rex miniſtrū ei dederat: p̄cępit vt iret
ad mardocheū ⁊ diſceret ab eo cur hoc faceret.
Egreſſuſꝗ̄ athach iuit ad mardocheū: ⁊ inuenit o
a ¶ fortē in aduerſis. b ¶ in latitudine. c ¶ eccleſie.
eū ſtantē in platea ciuitatis: añ oſtiū palatij: qui
indicauit ei oīa q̄ acciderāt: quō amā ꝓmiſiſſet
vt in theſauros regis ꝓ iudęoꝝ nece inferret argē
tū: exēplar q̄ꝗ̄ ędicti qđ pēdebat in ſuſiſ / dedit ei p
a ¶ eccleſie. b ¶ introduxit me rex. c ¶ regum.
vt reginę oñderet: ⁊ moneret eā vt itraret ad regē
et depcaret̄ eū pro pplo ſuo. Regreſſus athach
nūciauit heſter oīa q̄ mardocheus dixerat. Quę
reſpōdit ei: ⁊ iuſſit vt diceret mardocheo: Omēs
a ¶ qui ſeruiunt ei in timore: ⁊ exultabunt cū tremore.
ſerui regis: et cunctę quę ſub ditione ei⁹ ſunt / no
a ¶ ſingule ecclie. b ¶ q̄ fortior vñ audacior. c ¶ debilior vnde ſubmiſſior. d ¶ ante tempus.
runt prouincię: ꝙ ſiue vir ſiue mulier non voca q
a ¶ celeſte. b ¶ non habens veſtem nuptialem.
tus interius atriū reg' intrauerit: abſꝗ̄ vlla cūcta

Nico. de lyra

b ¶ Scidit veſtimēta. in ſignū do loris. c ¶ Et indutus ē ſacco. in ſi gnū humiliationis. d ¶ Uoce ma gna cla. ꝓpt̄ innocentū ɔdēnationē. e ¶ Uſq₃ ad fo. pa. gra. q: nō po terat aulā ingredi in habitu tā vili qđ erat ſtatutū ad magnificentiā regalē. f ¶ Ad q̄ crudele reg' ⁊c. i. ſnīa vel edictū. g ¶ Plāctus ingens erat. ad oſtendendū animi amaritudinē. h ¶ Jeiuniū. ad carnis afflictionē. i ¶ Ululatus ⁊ fle. ad impetrandū dei ꝓpiciationē. k ¶ Ingreſſe autē ſunt puelle ⁊c. ſ. ad ipam heſter: que habitabat ī ɔclaui: nec ita exibat ad ru mores audiēdos: ſicut domicelle eius ⁊ miniſtri. l ¶ Qđ audiēs ⁊c. ex in ſolite rei auditu. m ¶ Et veſtē mi. vt mardocheus honeſtius incederet: ⁊ aulā regiā ingredi poſſet. n ¶ Quā accipe noluit. q: adhuc non venerat tp̄us ɔſolationis: ꝓpter qđ heſter miſit miniſtrū ſibi familiarē ad mardocheū vt ſciret cauſam ſue deſolationis. o ¶ Egreſſuſq₃. Hic ɔñr ponit̄ re gine monitio prima: ⁊ poſtea ſcđa / ibi: Qđ cū audiſſet. Circa p̄mū ponit̄ mo nitio regine: vt oraret ꝓ pplo ſuo ī pe riculo poſito: ⁊ patet littera vſꝗ̄ ibi: p ¶ Exēplar q̄q₃ edicti. i. copiā: q: H exēplar ꝓprie eſt primū originale. ſcđo hic ponit̄ heſter excuſatio. cū dr̄: Que rñdit ei ⁊c. ⁊ Sequit̄: q ¶ Qđ ſiue vir ⁊c. abſq₃ vlla cūctati. i. mora. ✠ Interficiat̄

Moraliter. a ¶ Que cum audiſ diſſet mardoche⁹ ſcidit veſti. ⁊c. Per mardocheū ſignificat̄ bon⁹ p̄lat⁹ qui corꝑale periculū vel ſpūale cogno ſcens ppl'i ſui: ſeipm̄ affligit operib⁹ pe nitētie ad ꝓuocandū miſericordiā dei. e ¶ Et hoc eiulatu vſꝗ̄ ad fores palatij gradiēs. i. ad reſpectū diuine maieſtatis ꝑ penitentiā ⁊ orationē ap propinquare cupiēs. † ¶ Non enī erat licitū indutū ſacco aulā reg' intrare. Per quā ſignificat̄ palatium celeſte: qđ nullus ingredi pōt indutus ſacco mortalitatis humane. l ¶ Qđ audiēs heſter ɔſternata ē. Nā ec cleſia audiens afflictionē boni prelati debet merito turbari: ⁊ mittere ſibi ve ſtem ꝓcurando ſibi ſuis orationib⁹ di uinā ɔſolationē. ſicut eccleſia ꝓcurauit Petri liberationē Act. xij. De hac au tem veſte dicitur Eſa. lxj. a. Induit me dominus veſtimento ſalutis ⁊c. Sed quia bonus p̄latus cito reuertitur ad fletum ꝓpter aliquoꝝ populi ſui peccatum. ideo dicitur: n ¶ Quā accipere noluit. Per hoc aūt ꝙ heſter de acceſſu ad regem ad p̄candū ꝓ liberatione populi primo ſe excuſauit: poſtea vero cōſenſit. ſignificat̄ ꝙ triūphans eccleſia ⁊ virgo beata videntes ꝙ non ſit tempus liberationis popu li fidelis ab afflictione: nam aliquando non expedit ⁊ pro tunc ceſſant orare: ſed poſtea tempore competenti faciunt. ✠ Tradens me morti

Ni. de ly

Capi. IIII

Q Ue cū audiſſet. Poſtꝗ̄ deſcripta eſt cōtra pplm iudaicū amā machinatio. hic ɔñr deſcribit̄ eiuſdē po puli liberatio: q̄ facta eſt ꝑ petitionē regine heſter. et circa qđ ſic ꝓcedit̄: q: p̄mo ponit̄ petitionis diſpoſitio p̄uia. ſcđo petitio ipā ca. v. Circa primū primo ponit̄ mardochei la mētatio. ſcđo regine monitio / ibi: Egreſſuſꝗ̄ athach. tertio cō munis orō / ibi: Rurſumꝗ̄. Circa p̄mū dr̄: Que cū audiſ. ſ. ɔdēnationē iudeoꝝ p̄dictā ꝑ edicti publicationē: vt p̄dictū eſt. Scidit veſtimē

A ⁊ a ¶ Rurſumqz. Orãt ꝓ ſe inuicẽ mardoche⁹ ⁊ heſter.i.magiſtri ⁊ diſcipuli: ſicut Paulus ꝓ diſcipulis orat. ⁊ ꝓ ſe orari obſecrat: vt in actib⁹ apl'oꝝ ab eccl'ia fiebat or̃o ſine ĩtermiſſione pro petro. ⁊ or̃one deuota: ſignificat̃ ꝙ eccl'ia triũphãs vel virgo btã volunt ſibi deuotos facere talia vt orantes ꝓ ipſis regem celi velocius exaudiantur. per hoc ꝙ illi ꝓ quib⁹ volunt orare ad impetrationẽ gr̃e diſponuntur. C

Ca. V

Die autez tertio ⁊c. b ¶ Uirgã aureã. Regiminis potentia vel paſſionis crucez ꝑ quã acq̃ſiuit ptãtez. de q̃ dr: Data ẽ mihi oĩs ptãs in celo ⁊ in terra. ⁊ alibi: Propt̃ qd̃ exal. il. d. ⁊ de. il. nomen qd̃ eſt ſuꝑ oĩe nomen.

Mat. vl. d

Phil. 2. b

Ni. de ly.

⁊ Uocate.

a ¶ Interficiatur. Iſtud edictũ de ↄſilio aman fuerat poſitũ: ne machinatio ei⁹ de morte iudeoꝝ reuocaret̃ ꝑ aliquẽ informantẽ regẽ ad ↄ̃riũ. b ¶ Que triginta iã die. nõ ſũ vo. ad eũ. habebat eniz rex plures alias vxores: vt dictũ ẽ. ij. ca. ⁊ forte in illo tp̃e aliȷ̃s vtebat̃. Tũ ad reddendũ eis debituz. Tũ q̃ alternis vti delectabile ẽ: vt dr. ij. Machab. xv. ſola tñ heſter erat regina: ſicut filia pharaonis int̃ vxores ſalomõis. c ¶ Quod cũ au. Hic ponit̃ ſcd̃a monitio cũ dr: d ¶ Ne putes ⁊c. a ſententia cõtra iudeos data: ꝑ h̃ ꝙ tu es regina. e ¶ Si eñi nũc ſilue. de vita tua tñ cogitans: f ¶ Per aliã oc. libe. iudei: q̃ deus habet multos modos ſeruos ſuos liberãdi. g ¶ Et tu ⁊ dom⁹ pa. tui ⁊c. diuĩa iuſticia: eo ꝙ pplz tuũ neglexeris. h ¶ Et q̃ſ no. vt ĩ tali tp̃e parareris. i. in afflictiõe ppl'i tui: vt ꝑ te liberaret̃. q. diceret a p̃ncipio

B

tue ꝓmotiõis null⁹ h̃ cognouit: ſz mõ ꝑ effectũ ptz: q̃ a d̃o facta eſt tua ꝓmotio ad regnũ vt liberes pplz tuũ. i ¶ Rurſumqz he. Hic ↄ̃nr ponit̃ or̃o cõis: q̃ heſter obediẽs mardocheo voluit ſe ꝑiculo expõere ꝓ ppl'o ſuo: tñ petiuit vt ꝓ ipſa ⁊ negocio fieret cõis iudeorũ or̃o: vt ſic ſecuri⁹ ꝓcederet ĩ fctõ ſuo. k ¶ Nõ comedet' neqz bi. ⁊c. nõ eſt ĩtelligẽdũ ꝙ tãto tp̃e ſuſtinuerĩt ab oĩ cibo ⁊ potu: q̃ tal' abſtinẽtia eẽt ĩdiſcreta: ſz q̃ ſemel ĩ die naturali tñ comederunt ⁊ modicũ. ſ. ad ſuſtẽtationẽ nature tñ. illd̃ aũt qd̃ ẽ modicũ q̃ſi nihil reputat̃: vt h̃r. ij. phyſico. l ¶ Et tũc igre. ad re. ↄfiſa de dictis or̃onib⁹ ⁊ ieiunȷ̃ſ. m ¶ Cõtra legẽ faciẽs ĩuocata. i. nõ vocata. n ¶ Tradẽſqz me morti. i. exponẽs me periculo mort' q̃ nõ erat certa d̃ euẽtu futuro: q̃uis ↄſideret d̃ diuino auxilio.

Moraliter

⁎ n ¶ Tradẽſqz me morti. lz eñi eccl'ia triũphãs ⁊ beata v̓go ſint ex̃ mortalitatis ſtatũ: tñ dicũt̃ tradere ſe morti: qñ ꝑiculũ mortis ei⁹ accipiũt cordi ad amouẽdũ ꝑ ſuã ĩterpellationẽ apd̃ iudicẽ deũ: ſic bon⁹ aduocat⁹ illi ꝓ q̃ aduocat aliqñ dic ꝓ ſua ↄſolatiõe: ego ſuꝑ me accipio periculũ cauſe tue. i ¶ Rurſumqz he. Per h̃ aũt ꝙ heſter regina mandauit iudeis ꝙ eẽnt ĩ afflictione ⁊ or̃one

a ¶ ſpũaliter. b ¶ ſignũ miſerãtis potentie.
tione ſtatim ĩterficiat̃: niſi forte rex aureaz a
virgã ad euz tetenderit ꝓ ſigno clementie:
atqȝ ita poſſit viuere. Ego igit̃ quõ ad regẽ
a ¶ etatis huius vite.
ĩtrare potero: q̃ triginta iã dieb⁹ nõ ſũ vo- b
cata ad eũ? Qd̃ cũ audiſſet mardocheus/ c
a ¶ ne queras q̃ tua ſunt: ſed que ieſu xp̄i.
rurſuz mãdauit heſter/ dicẽs: Ne putes ꝙ d
a ¶ interiori. b ¶ ſummi.
aĩam tuã tñ liberes: q̃ in domo reg' es ꝑ
a ¶ nõ intercedas ꝓ nobis.
cũct' iudeis. Si eñi nũc ſiluer': ꝑ aliaz oc e f
a ¶ q̃ filioꝝ curã nõ habes. b ¶ vñ: obliuiſcere po. t. ⁊
caſionẽ liberabũt̃ iudei: ⁊ tu ⁊ dom⁹ patr' g
do. pa. t. a ¶ pauci vel nulli. b ¶ q̃ ideo rex te reginaz
fecit vt nobis in ꝑſecutione auxiliareris.
tui ꝑibitis: ⁊ q̃s nouit vtrũz idcirco ad re- h
a gnũ venere': vt in tali tp̃e parareris? Rur- i
ſumqȝ heſter hec mardocheo verba mãdauit: Uade ⁊ cõgrega oẽs iudeos q̃s ĩ ſuſis
a ¶ ieiuniũ cõmẽdat. ¶ panẽ deſiderȷ̃. ¶ in fide ſancte
trinitatis contra ꝓſpera ⁊ aduerſa.
repper' ⁊ orate ꝓ me. Nõ comedat' ⁊ nõ bi k
a ¶ vinũ voluptatis. b ¶ q̃b⁹ fuit fili⁹ hoĩs in corde terre. c ¶ eccleſia.
bat' tribus dieb⁹ ac trib⁹ noctib⁹: ⁊ ego cũ
a ¶ aĩab⁹ fideliũ hũilib⁹ abiect' ĩ oculis ſuis. b ¶ ꝑ cõ
ancillulis meis ſiliter ieiunabo: ⁊ tũc igrẽ- l
tinentiam munita. a ¶ non digna.
diar ad regẽ/ cõtra legem faciẽs inuocata: m
a ¶ aĩam meam ponã in manibus meis.
tradenſqȝ me morti et periculo. † Iuit itaqȝ n
mardoche⁹ ⁊ fecit oĩa q̃ heſter ꝑceperat.

a ¶ tp̃e gr̃e: vel poſt ĩcarnationem: poſt paſſionẽ ⁊ reſurrectionẽ. b ¶ baptiſmo.
Die autẽ tertio induta Ca. V o p
a ¶ eccl'ia. b ¶ fide ſpe ⁊ charitate ⁊ alȷ̃s virtutib⁹ q̃bus induta regi dignius ſocietur. c ¶ fortiter.
eſt heſter regalib⁹ veſtimẽtis: ⁊ ſtetit ĩ atrio q
a ¶ operationez p̃ſentis vite q̃ ſpectat ad ſoliũ ſuꝑne regis: qui pȷ̃s precibus ãnuit.
dom⁹ regie: qd̃ erat iterius ↄtra baſilicã re r
gis. At ille ſedebat ſuꝑ ſoliũ ſuũ/ in ↄſiſto
a ¶ vt fideles videat ⁊ ſinguloꝝ oꝑa dȷ̃udicet.
rio palatȷ̃ ↄtra oſtiũ dom⁹. Cũqȝ vidiſſet †
a ¶ non titubantem. ¶ in aduerſis. b ¶ qui omnia ſcrutatur. c ¶ monſtrauit.
heſter reginã ſtãntẽ: placuit ocul' ei⁹: ⁊ extẽ s t
b dit ↄtra eã virgã aureã quã tenebat manu.
a ¶ omni deuotione implens.
Que accedẽs oſculata eſt ſũmitatẽ virge v x
ei⁹. Dixitqȝ ad eã rex: Quid vis heſter re-
a ¶ quaſi petite ⁊ accipietis: querite ⁊ ĩuenietis: pulſate ⁊ aperietur vobis.
gina? Que ẽ petitio tua? Etiam ſi dimidiã y
partem regni petier'/ dabit̃ tibi. At illa reſ
a ¶ nõ tñ amicos ſz inimicos ĩuitat. b ¶ diligite inimicos veſtros: ⁊ benefacite his q̃ oderunt vos.
pondit: Si regi placet/ obſecro vt venias z
a ¶ predicationis largitatem vbi panis qui ↄfortat: ⁊ vinũ quod letificat cor hominis.
ad me hodie: ⁊ aman tecuz/ ad cõuiuiũ qd̃ a

Die aũt. Ca. V

Diuiſio

Prepoſita debita diſpoſitiõe. h̃ ↄ̃nr agit̃ de petitiõis ꝓpoſitiõe q̃ duplex ẽ. Prima petitio ẽ ad reg' animũ inclinãdũ. Scd̃a ad ppl'm iudaicũ liberãdũ. ca. vȷ̃. Pria ĩ tres. q̃ p̃mo ponit̃ heſter poſtulatio. ſcd̃o ſubdit̃ aman machinatio. ibi: Egreſſus eſt itaqȝ. tertio machinatiõis fruſtratio. ſe. ca. Circa p̃mũ dr: o ¶ Die aũt ter. ſ. poſt p̃dictas or̃ones ⁊ ieiunia. p ¶ Induta ẽ he. re. veſ. ⁊c. depoſita veſte lugubri: q̃ fuerat vſa tp̃e or̃ois ⁊ ieiunȷ̃. q ¶ Et ſtetit ĩ atrio. ↄfidẽs d̃ dei ſubſidio. r ¶ Cõtra ba. i. aulã regiã: ⁊ dr a baſileos: qd̃ eſt rex in greco. s ¶ Placuit ocu. ei⁹. Tũ q̃ eẽt oĩm oculis amabilis ⁊ g̃tioſa: vt h̃r. ſ. ij. ca. mag' tñ ĩ oculis reg' cui erat matrimonialiter cõiũcta. Tũ q̃ g̃tioſitas ei⁹ augmẽtata fuit tunc ex ſpãli gr̃a dei: ſicut dicit̃ de Iudith. x. ca. t ¶ Et extẽdit ↄ̃ eã vir. au. in ſignuz benignitatis ⁊ amicitie. v ¶ Que accedẽs. liberata a periculo. x ¶ Oſculata ẽ ſũ. virge ei⁹. i. ſceptri regȷ̃ ĩ ſignũ reuerentie. y ¶ Que ẽ pe. t. q. d. parat⁹ ſũ eã ĩplere: qd̃ oſtẽdit ſequẽs lr̃a: Et ſi dimidiaz ꝑtem ⁊c. z ¶ Obſecro vt venias ad me. Iõ ĩuitauit eũ ad ↄuiuiũ: vt mag' inclinaret ad ſe reg' animũ: ſciebat eĩ ꝙ delitie mulierũ emolliũt virilẽ animũ. a ¶ Et amã te. dic Ra. Sa. ꝙ ⁎ ideo ſolum

D

Moralit̃. o ¶ Die ãt ter. ⁊c. Per dic tertiũ ſignificat̃ tẽpus gr̃e qd̃ ẽ poſt duo tp̃a. ſ. tp̃s nature: ⁊ tp̃s leg' moſayce. tũc eñi eccl'ia de gẽtib⁹ collecta ornata fuit documẽt' celeſtib⁹ ⁊ ſacramentis: ⁊ btã virgo q̃ ſignat̃ ꝑ heſter in aſſũptiõe ſua fuit ornata dotib⁹ glorioſis. q ¶ Et ſtetit in atrio do. regie. Nã eccleſia ſtetit ꝑ ↄſtãtiã ĩ aduerſis: ⁊ virgo glorioſa ſtetit ꝑ potẽtiaz ĩ celeſtib⁹ eminẽtȷ̃s. † ¶ Cum qz vidiſſet heſter re. ſtã. placuit oculis ei⁹. Eccl'ia nãqȝ celeſti regi placuit ꝓpter ei⁹ ↄſtantiã: ⁊ virgo beata ꝓpter plenaz corporis ⁊ aĩe gloriam. t ¶ Et extẽdit ↄtra eã vir. aureaz. Nã vtriqȝ ↄtulit charitatis diffuſionẽ. z ¶ Obſecro vt venias ad me hodie ⁊ Aman tecũ ad cõuiuiũ. Per qd̃ ſignificat̃ eucharistie ſacramẽtuz in eccl'ia militãte: ⁊ fruitio g'ioſa ĩ eccl'ia triũphãte: ad vtrũqȝ vocat̃ rex celeſt': q̃ delectat̃ ĩ deuotoꝝ cõmunicatiõe ⁊ in btõꝝ fruitiõe: ⁊ ſiľr aman vocat̃: ꝑ quẽ cõuenienter Iulian⁹ apoſtata deſignat̃: q̃ ſic ille fuit ꝑſecutor ſynagoge ſic iſte eccl'ie: fuit etiam xp̃ian⁹ ⁊ ſb̃diacon⁹ ordinatus: ⁊

Moraliter

†ȷ̃. 13. c

 ⁎ ſic ad cõuiuiũ

E G a ¶ Vocate. Cōcoꝛdat volun-tas regine inuitā-tis ⁊ regis iubēt-ꝭ: ſꝫ ve illi ꝙ īdignꝰ accedit: ꝙ licet in-uitatus venit: ſu-is tamē obſtātibꝰ meritis leticiā cō-uiuij nō habebit. Intrabit ꝗ rex et videbit diſcūben-tes: et nō veſtitū veſte nuptiali ꝓij-ciet ī tenebras ex-
Pro.11.a teriores. vn̄: In inſidijs ſuis capi-entur iniqui.
b ¶ Si inueni in cōſpectu ⁊c. Dilatio petendi-non deputatur ſe-gniciei/ſed patiē-tie. Non enim in preſenti/ſed in fu-turo bonis ⁊ ma-lis retribuet mer-ces. Cras enī ꝓ futuro ponit. vn-
Mat.6.d de: Nolite ſollici-ti eē de craſtino: et Iacob in Ge-
Geñ.30.e neri ait: Appare-bit mihi cras iu-ſticia mea. Et de
Leui.7.b agno dicit: Non remanebit ex eo quicꝙ vſꝙ ma-ne. Cum autē iu-dicium venerit re-uelabitur ꝗli ve-ſte quiſꝙ ad cōui-uium intrauerit.
F c ¶ Zares vxo-rem ſuam ⁊c. Id eſt familiari-tas peccādi. Vel ad litterā vxores regum et princi-pum in perſecuti-one fidelium con-ſenſerunt.

Caplm VI

Noctē illam duxit rex. In ſe mobi-lis ꝑmanens cur-ſus temporum et actus omniū con-templatur: et nul-la eum latet cogi-tatio cui oīa pre-ſentia. vnde apo-ſtolus: Non eſt
2.Coꝛ.1.d in illo: eſt et fuit: ſed eſt in illo ſem-per eſt. Ventum eſt. Geſta Mar-dochei memoran-tur coram rege: quia bona opera ſanctoꝝ doctoꝝ nunꝙ obliuioni
Pſ.111.b tradentur: ſed in memoꝛia eterna erit iuſtus.
G Feſtina

¶ fidei deuotionem qua delectat deus.
a paraui. Statimꝙ rex: vocate inquit cito aman: vt heſter obediat volunta-ti. Venerūt itaꝙ rex ⁊ aman ad cōui-uium qđ eis regina parauerat. Dixit-
a ¶ conuiuij quo reficit deus.
ꝙ ei rex poſtꝙ vinū biberat abūdā-ter. Quid petis vt detur tibi: ⁊ pro ꝗ re poſtulas? Etiā ſi dimidiā partē re-gni mei petieris impetrabis. Cui re-ſpondit heſter: Petitio mea ⁊ preces
b ſunt iſte. Si inueni in cōſpectu regis gratiā: et ſi regi placet vt det mihi qđ poſtulo: ⁊ meā impleat petitionē: ve- a niat rex ⁊ aman ad ꝯuiuiū qđ paraui
a ¶ in futuro.
eis: ⁊ crās aperiā regi voluntatē meā.
a ¶ neſciens quid pareret ventura dies.
Egreſſus eſt itaꝙ illo die aman letus b et alacer. Cunꝙ vidiſſet mardocheū c ſedentē ante fores palatij: ⁊ nō ſolum nō aſſurrexiſſe ſibi: ſed nec motū ꝗdē de loco ſeſſionis ſue: indignatꝰ eſt val-de ⁊ diſſimulata ira reuerſus in domū d ſuā: conuocauit ad ſe amicos ſuos et e
c zares vxorem ſuā: ⁊ expoſuit illis ma-gnitudinē diuitiarū ſuarum filioꝛūꝙ turbā: ⁊ quāta eū gloria ſuꝑ oēs prin-cipes et ſeruos ſuos rex eleuaſſet. Et poſt hec ait: Regina ꝗꝙ heſter nul-lum aliū vocauit ad conuiuiū cum re-ge preter me: apud quā etiā cras cum rege pranſurus ſum. Et cum hec om-nia habeā nihil me habere puto ꝙdiu videro mardocheū iudeum ſedentē ante fores regias. Rn̄derūtꝙ ei za-
a ¶ ſatellites miniſtri ſcelerum.
res vxor eius ⁊ ceteri amici. Iube pa- f rari excelſam trabem habentem altitu-dinis quinquaginta cubitos: et dic g mane regi vt appendat ſuꝑ eam mar-docheus: ⁊ ſic ibis cum rege letus ad h cōuiuium. Placuitꝙ ei conſilium: ⁊ i iuſſit excelſam parari crucem.

a ¶ nō dormitabit neꝙ dormiet ꝗ cuſtodit iſrael.
d Noctēm illam Ca. VI k duxit rex inſomnē: iuſſit- l ꝙ ſibi afferri hiſtorias et annales prioꝛum tempo-rum. Que cum illo preſente legeren-tur: ventum eſt ad illum locū vbi ſcri- m ptum erat quomodo nunciaſſet mar-docheus inſidias bagathan ⁊ thares eunuchorum: regem aſſuerum iugu-lare cupientiū. Qđ cum audiſſet rex ait: Quid ꝓ hac fide honoꝛis ac pre-mij mardocheus ꝯſecutꝰ eſt? Dixerūt

✱ idō ſolū Amā cū rege inuitauit ad h ꝙ alij ꝑncipes G magꝭ mouerēt inuidia ⁊ odio ꝯ ipm: videtes ꝙ ſic ha-bebat erga regē grām ſingularē: ita crederēt eū regi-ne familiarē: ⁊ ſic poſtea ꝓ eo nō ſtarēt: ſꝫ magꝭ de eiꝰ deiectiōe gauderēt: ⁊ licet in h forſitā nō bn̄ fecerit: tn̄ cōmēdat de facti intētiōe: qꝛ faciebat h ad deiectionē ſuꝑbi: ⁊ liberationē īnocētis ppl'i: ſic ⁊ Iudith de mē-dacijs ꝙ dixit Holoferni nō cōmēdat: ſꝫ de intētione liberationis ppl'i ſui: ꝑſone enī bone magnatū ⁊ alioꝝ ꝙ ꝓdeſſe pn̄t ex magno zelo ad ppl'm ſuū aliqn̄ mouē-tur ad aliqd illicitū: vt patet in exēplis p̄dictis. ⁊ patꝫ lr̄a vſꝙ ibi: a ¶ Veniat rex ⁊ amā ⁊c. inuitauit enī eos ad ꝯuiuiū ſimul rōnibꝰ iā dictis. ſ. vt rex magꝭ ad petitionē eiꝰ inclinaret: ⁊ Amā magꝭ odioſus ꝑnci-pibꝰ eiꝰ redderet: factū eſt etiā h diuīa diſpoſitione vt interim mardocheus eleuari: ⁊ Amā cadere incipet: vt ptꝫ ca.ſe. b ¶ Egreſſus. Hic ponit ꝯn̄r machi-
a natio Amā ꝙ orta fuit ex elatiōe amā ex regine inuita-tione. ⁊ h notat cuꝫ dr̄: Egreſſus eſt itaꝙ illo die Aman ⁊c. de oſtenſa ſibi regine amicitia ⁊ familiari-tate. c ¶ Cūꝙ vidiſſet mardocheū. Sequitur: Indignatꝰ ē val. qꝛ ſm phm. ij. rhetoꝛice: paruipē-ſio eſt cauſa ire: reputauit aūt ſe paruipēſum vltra mo-dū: eo ꝙ vidit mardocheū nō ſolū ipm nō adoraſſe: ſꝫ
b nec etiā ſibi aſſurrexiſſe. d ¶ Et diſſimulata ira. qꝛ nō poterat eū punire ſine regꝭ licētia. e ¶ Con-
c uocauit ad ſe ⁊c. ad tractandū de punitiōe mardochei quā ſume deſiderabat: qđ ptꝫ ex h ꝙ diuitias ſuas: ꝓ-lē numeroſam: honores ſibi impēſos a rege ⁊ regina ꝓ nihilo cōputabat: ꝙdiu mardocheus viuebat: ⁊ ptꝫ lr̄a vſꝙ ibi: f ¶ Iube para. excel. tra. vt magꝭ ap-
d pareat vindicta de ipſo habita. g ¶ Et dic mane
e regi. q. d. ſtatim ꝓcedet tibi. h ¶ Et ſic ibis cum rege le. ⁊c. qꝛ paſſiones ire licet incipiant a triſticia: terminant tamē ī delectatiōe habita vindicta: vt patꝫ ꝑ phm. ij. rhetoꝛice. ⁊. iiij. Ethicoꝝ. i ¶ Placuitqꝫ ei conſiliū. qꝛ erat iuxta ſuū deſideriū.
✱ ſit ad conuiuiū eccleſie militantis fuit vocatus ſm Moraliter actū: ⁊ ꝑ ꝯn̄s ad ꝯuiuiū eccleſie triūphātis ſed in po-tētia tm̄. b ¶ Egreſſus eſt itaqꝫ ⁊c. Per egreſſū a ꝯuiuio ſignificat eius receſſus a xp̄ianoꝝ ꝯſortio: et qꝛ tūc aſcēdit ad romanū īperiū. idō dr̄: letus ⁊ alacer: tn̄ ꝓpē impetū ⁊ tꝑale gaudiū. c ¶ Cūqꝫ vi. mar. H ſedentē ⁊c. Per iſtum mardocheū ꝗ reuerantiā ipſi Amā nō exhibuit: ſignificat btūs Baſilius epſ ꝗ mā-datis Iuliani apoſtate ſacrilegis noluit obedire: ꝓpē qđ iratꝰ Iulianꝰ cōminatꝰ fuit ei ꝙ eiꝰ ciuitatē ⁊ ppl'm deſtrueret qn̄ de bello ꝑſidis rediret: ſicut amā quere-bat ſuſpēdere mardocheū: ⁊ ppl'm ꝑdere iudeoꝝ.

Noctē illā. Hic ꝯn̄r deſcribit fru Ca. VI Diuiſio
f ſtratio dicte machinationis. ⁊ primo ponit huiꝰ fruſtratiōis occaſio. ſcđo facti executio/ ibi: Statimꝙ rex. Circa primū dr̄: Noctē illā duxit
g rex inſomnē. qđ a deo factū eſt: vt mors mardochei diſpoſita in craſtino impediret. l ¶ Iuſſitqꝫ ſibi
h afferri hiſtorias ⁊c. qꝛ ſicut dicit Ioſephus: vigiliā illā nolebat trāſire in ocio: ſꝫ expēdere ī aliꝗ vtili ꝓ re-
i gno ſuo: ⁊ idō fecit corā ſe legi facta p̄terita regni ſui: qꝛ memoria p̄teritoꝝ dirigit in agēdis reſpectu futuroꝝ. m ¶ Ventū eſt ad illū. qđ ordinatiōe diuīa factū eſt: vt mardocheus iuſtus remuneraret: Amā aūt ſu-
k perbus confunderetur. Cetera patent vſꝙ ibi:
✱ Nihil omnino Moraliter
l Moraliter. k ¶ Noctē illā duxit rex ⁊c. Sicut dictū eſt ſupra ꝑ regem iſtum deꝰ ſignificat qui eſt rex regum: licet aūt deus ſm veritatē nunꝙ dormiat: tn̄ ſm modū loquēdi humanū dr̄ dormire qn̄ mala puni-re diſſimulat ⁊ bona remunerare: ⁊ qn̄ ꝯtrarium facit
m puniēdo mala vel remunerādo bona tūc dr̄ euigilare. Tūc aūt ipſius aman iuſta punitio ⁊ mardochei remu-neratio imminebat de ꝓpinquo: ideo dr̄ noctē illā du-xiſſe inſomnem. l ¶ Iuſſit ſibi afferri hiſtorias ⁊ annales ꝑoꝛū tēpoꝝ. Tūc enim merita mardo-chei ⁊ demerita aman p̄terita corā deo fuerūt ꝑ ſctōs angelos recitata: ſicut de meritis Tobie ⁊ Sare dicit
Tobie.iij.d. In illo tꝑe exaudite ſunt p̄ces amboꝛū: quoꝝ vno tꝑe ſunt orōnes in cōſpectu dn̄i recitate.
✱ Homo quem

A B a ❡ Feſtina.
Magiſtri eccl'ie
oı̄m virtutuꝫ cul
tu ⁊ decoꝛe ſapiē
tie illuſtrati hono
rantur diadema/
te regie dignita/
tis tāq̄ membꝛa
ſūmi regis. Aſcē
dūt ſuper equum
regiū.i.ſuper po
pulū fideliū ī q̄ꝝ
coꝛdibus reſidet
rex angeloꝝ.vnđ
Abacuk.3.b b Abacuk ꝓpheta.
Aſcendes ſuper
equos tuos:⁊ eq̄
tatus tu⁹ ſanitaſ.
His amā ſpecia
lis hoſtis populi
di: licet etiā inui
tus p̄bet obſequi
um: cum ꝑſecuto
res eccl'ie cogenť
eidē eccl'ie redde
re teſtimoniū nō
valentes occulta
re qđ māifeſtū ē.
b ❡ Tulit ita/
q̄ꝫ. Hec mutatio
dextere excelſi: q̄
ſibi videbať glo/
rioſioꝛ īfra alios
apparet vilioꝛ et
inferioꝛ:ſm̄ illđ:
Luc.1.e Depoſuit poten/
tes de ſede ⁊ ex/
alta.hu. Similiť
Eſa.29.f eſaias ait: Cōuer
B tetur liban⁹ī cher
mel:⁊ chermel in
ſaltuꝫ reputabiť.
Sic ſynagoge cō
pꝛeſſa ē ſuperbia:
eccleſie humilitaſ
exaltata. Sic per
ſecutoꝛes fidei ad
nihilū ſunt reda/
cti. Confeſſoꝛes
chꝛiſti ī toto oꝛbe
exaltati. Caput ī
caudam ⁊ cauda
in caputverſa eſt:
Luc.14.c quia oīs q̄ ſe exal
tat humiliabitur.
Ca. VII
Intrauit
⁊c̄. c ❡ Se
cūda die
cōuiuıȷ̄ inuita
tus aman ve/
nit. Sed vbi he/
ſter petitioneꝫ ſu
am aparuit: dam
natus ad penam
receſſit. In euan/
gelio enim pran/
dium ⁊ cena me/ c
moꝛantur. Pran
dium preſens tē/
pus eccleſie deſi/
gnat.cena autem
eternuꝫ ⁊ vltimū
cōuiuiū. Vñ ma/
lis ſeparatꝭ īppe/
tuuꝫ letanť boni.
Aman namq̄ꝫ qꝛ
veſtem dignā cō/
. Fuiuio nō

a ¶ qui quotidie ſeruiūt: qui cupiunt diſſolui
⁊ eſſe cum chꝛiſto.
ei ſerūi illius ac miniſtri. Nihil oı̄/ a
no mercedis accepit. Statīq̄ꝫ rex b
q̄s ē inq̄t ī atrio: Amā q̄ppe iteri⁹
atrium domus regię ītrauerat: vt
ſuggereret regi: ⁊ iuberet mardo/
cheuꝫ affigi patibulo qđ ei fuerat
ꝑparatū. Rñderūt pueri: Aman c d
ſtat in atrio. Dixitq̄ꝫ rex: Ingredi
atur. Cūq̄ꝫ eſſet ingreſſus ait illi:
Quid debet fieri viro quē rex ho
noꝛare deſiderat: Cogitās aman e
in coꝛde ſuo: ⁊ reputans ꝙ nullū
alium rex niſi ſe vellet honoꝛare/
rñdit: Hō quē rex honoꝛare cupit f
debet īdui veſtib⁹ regıȷ̄s: ⁊ ipōı ſu g
ꝑ equū q̄ de ſella regis ē: ⁊ accipe h
regiū diadema ſuꝑ caput ſuū: ⁊ p̄ †
mus de regıȷ̄s p̄ncipib⁹ ac tyrānis
teneat equū ei⁹: et ꝑ plateā citatꝭ ı̄ †
cedēſ clamet: ⁊ dicat: Sic honoꝛa †
biť quēcūq̄ꝫ rex voluerit honoꝛať. †
a Dixitq̄ꝫ ei rex: Feſtina ⁊ ſūpta ſto i k
la ⁊ eq̄ fac ita vt locut⁹ es mardo/ l m
cheo iudęo q̄ ſedet añ foꝛes pala/
tıȷ̄. Caue ne q̄cq̄ꝫ đ his q̄ locut⁹ es
b ꝑtermittas. Tulit itaq̄ꝫ aman ſto/
lā ⁊ equū: idutūq̄ꝫ mardocheuꝫ in
platea ciuitatꝭ: ⁊ ipoſitū eq̄ ꝑcede
bat atq̄ꝫ clamabat: Hoc honoꝛe cō
dign⁹ ē quēcūq̄ꝫ rex voluerit hono
rare. Reuerſuſq̄ꝫ ē mardoche⁹ ad
ianuā palatıȷ̄: ⁊ aman feſtiauit ire n
in domū ſuā lugēs: ⁊ opto capite:
narrauitq̄ꝫ careſ vxoꝛi ſuę ⁊ amicꝭ
a ¶ ſepe enim ſeculares ꝯuerſi veritatem intel
ligunt ⁊ confitentur.
oīa q̄ eueniſſent ſibi. Cūi rñderūt
ſapientes q̄s habebat in cōſilio/ et
¶ veroꝛum.
vxoꝛ eius. Si de ſemine iudęoꝝ ē o
mardocheus āte quē cadere cępi/
¶ in quo deus pugnat.
ſti: nō poteris ei reſiſtere: ſꝫ cades p
in ꝯſpectu ei⁹. Adhuc illis loquē
tib⁹ venerunt eunuchi regis ⁊ cito
euꝫ ad cōuiuiū qđ regina paraue/
rat pergere cōpulerūt. Ca. VII
Intrauit itaq̄ꝫ rex et aman q
vt biberent cū regina. Di r
xitq̄ꝫ ei rex etiā ſecūda die
poſtq̄ꝫ vino incaluerat. s
Quę eſt petitio tua heſter vt detur t
tibi: ⁊ q̄d vis tibi fieri: Etiā ſi dimi
diam parteꝫ regni mei petieris im
petrabis. Ad quē illa reſpondit:
Si iueni gratiam in oculis tuis o
rex: ⁊ ſi tibi placet dona mihi aīaꝫ v

✱ a ❡ Nihil oı̄no mer. ac. quia licet rex feciſſet eū cōmo C
rari in palatio ſuo a tp̄e illo quo nūciauit ſibi paratas inſidi
as: hoc tñ erat quaſi mercedē expectando. b ❡ Statimq̄ꝫ
rex. Hic ꝯſequenter poniť facti executio. Circa qđ p̄mo po Diuiſio
nitur ꝯſultatio. ſcđo mardochei exaltatio/ ibi: Dixitq̄ꝫ ei rex:
Circa p̄mū diciť: Statimq̄ꝫ rex q̄s ē inq̄t ī atrio: pꝛi⁹
eñ q̄ſierat a miniſtris ſuis: q hoꝛa eēt tēpoꝛis. vt diċ Joſe/
phus: ⁊ reſpōdentib⁹ ſeruis ſuis ꝙ iā dies illuceſcebat: q̄ſi/
uit q̄s de ſuis ꝯſiliaris venerat: vt de p̄mio mardochei con/
ferret: qꝛ euꝫ p̄miare deſiderabat. c ❡ Reſponderūtq̄ꝫ
pu. i. regꝭ miniſtri. d ❡ Aman ſtat ī atrio. qꝛ valde ma/
ne venerat: vt appēſionē mardochei īpetraret: ſꝫ cōiter đꝛ:
ꝙ ſurrectio matutina nō eſt bona foꝛtuna: qđ ꝯtigit in ꝓpoſi
to. e ❡ Cogitās aman ī coꝛ. ſuo. qꝛ mod⁹ ſuꝑbi ē eſtima
re ꝙ nullus niſi ip̄e debeat honoꝛari. f ❡ Hō quē rex ho.
cu. de. īdui ve. re. i. q̄bus nulli licet vti niſi regi. g ❡ Et
īponi ſuꝑ equū q̄ de ſel. re. eſt. i. quē nullus eq̄tauit ni/
ſi rex. h ❡ Et accipere re. dia. ⁊c̄. ex q̄bus ſatis ptꝫ ꝙ aſ/
pirabat ad regnū. i ❡ Dixitq̄ꝫ ei rex. Hic ꝯñr poniť ip/
ſius mardochei exaltatio: ⁊ ꝑ ꝯñs aman cōfutatio/ cū diciť:
k ❡ Feſtina. abſq̄ꝫ aliqua retardatiōe. l ❡ Et ſūpta ſto
la ⁊ equo. i. veſte regia ⁊ equo regio. de diademate autem
regio tacuit: qꝛ nō videbať ſibi cōuenienť dictū: ꝙ ali⁹ a re/
ge poꝛtaret diadema regiū. qđ auteꝫ. ī. viıȷ̄. ca. đꝛ ꝙ mardo/
cheus poꝛtabat coꝛonā aureā: illa tñ nō erat ſiľis coꝛone re/
gie. m ❡ Fac vt lo. es mar. iu. qꝛ tu es p̄mus inter p̄nci/
pes regni mei: ⁊ ſic ptꝫ exaltatio mardochei: ⁊ ꝑ ꝯñs ꝯfuta/
tio amon/ iō ſequiť: n ❡ Et aman fe. ire ī do. ſuā lu. ſiċ
ſolēt hoīes ꝯfuſi īcedere. o ❡ Si de ſe. iu. ē mar. ⁊c̄. diċ
hic gloſa hebꝛaica: ꝙ ſapiētes illi q̄ erāt de ꝯſilio aman vide
rant libꝛos legꝭ moyſi: qꝛ aliq̄ iudei captiui iā trāſtulerāt eoſ
in linguā ꝑſicā ⁊ ibi viderāt ꝙ hebꝛei cōparanť ſtellis celi ⁊
terre pulueri: vt hř Geñ. xiıȷ̄. ⁊. xv. ⁊ idđ dixerūt qñ incipiūt
cadere deducūtur ad nihilū quaſi puluis. ⁊ qñ incipiūt pꝛe/
ualere aſcendunt ſicut celi ſtelle. ⁊ ideo ſubdiť: p ❡ Non
poteris ei reſiſtere ⁊c̄. ⁊ patet littera.
✱ f ❡ Homo quē rex. ſcꝫ celeſtis. f ❡ Honoꝛare cu. ſ. Moꝛaliter
in futuro vbi erit verus honoꝛ. vnđ dicit Grego. omeľ. viıȷ̄.
Si culmen veri honoꝛis q̄ritis ad celeſte regnū tendite. Si
gloꝛiā dignitatum diligitis in illa ſuꝑna angeloꝝ curia vna D
aſcribi feſtinate. g ❡ Debet indui ve. re. ⁊c̄. i. ꝑſenti vi/
ta debet oꝛnari virtutib⁹ moꝛalibus ⁊ theologicis. g ❡ Et
īponi ſuꝑ equū q̄ de ſel. re. eſt. i. debet hr̄e coꝛp⁹ totaliť
obediens ſpiritui ⁊ ſubiectū. h ❡ Et accipere regiū dia
dema ſuꝑ caput ſuuꝫ. i. in mente ſua: q̄ caput eſt homīs
debet hr̄e iugem memoꝛiā coꝛone celeſtis: ꝓ cui⁹ acq̄ſitione
debet cōtinue laboꝛare. † ❡ Et p̄mus de regis p̄ncipi/
bus. i. vnus de angelis hoīm cuſtodib⁹: ſicut Geñ. i. a. đꝛ:
Et factum eſt veſpere ⁊ mane dies vn⁹. i. p̄mus. † ❡ Et ꝑ
plateas ciui. ſcꝫ celeſtis. † ❡ Clamet ⁊ dicat. cū ipſum
ad gloꝛiam introducet. † ❡ Sic honoꝛabiť quēcunq̄ꝫ
rex. celeſtis. v ❡ Voluerit ho. Et ſic factū fuit beato Ba
ſilio. per mardocheū ſignificato: ⁊ cuilibet bono ꝑlato.
Intrauit itaq̄ꝫ rex aman vt bi. Ca. VII
cū regina. Hic ꝯñr poniť ſcđa petitio Heſter regi/ Diuiſio
ne ad ppľi ſui libererationē. Circa quē p̄mo poniť ad/
uerſarıȷ̄ ꝯdēnatio. ſcđo ppľi liberatio ī p̄n. viıȷ̄. ca. p̄ma in du
as: qꝛ p̄mo pōiť ipſi⁹ Heſter iuſta petitio. ſcđo ipſi⁹ amā iu
ſta ꝯdēnatio/ ibi: Rex aūt. Circa p̄mū đꝛ: r ❡ Dixitq̄ꝫ ei
rex. ſcꝫ regine heſter. s ❡ Poſtq̄ꝫ vino incaluerat. i. a/
lacrioꝛ fact⁹ fuerat. t ❡ Que eſt petitio tua heſter. Ex
volūtate ad īplendi voluit ei⁹ petitionē ꝑuenire. v ❡ Do
na mihi a. meā. i. vitā meā: qꝛ interfecto ppľo iudaico ſm̄
✱ aman machinationē
Moꝛaliter. q ❡ Intrauit itaq̄ꝫ rex. Deus q̄ ꝑ regeꝫ Moꝛaliter
⁊ peccatoꝛ qui ꝑ aman ſignificantur intrāt ad cōuiuiū eucha
riſtie ſed tñ diuerſimode: qꝛ deus intrat vt cōuiuiū faciens:
pctōꝛ aūt vt abutēs ⁊ indigne ſumēs: qꝛ iudiciū ſibi mandu 1 Coꝛ. 11. f
cat ⁊ bibit. Sequiť petitio Heſter ꝑ quā ſignificať eccleſia
cū đꝛ: v ❡ Da mihi aīam meā ꝓ q̄ rogo ⁊ populuꝫ
meū pꝛo quo obſecro. Sic autē petiuit eccl'ia beati Ba/
ſilıȷ̄ ad eius monitionē: ſcꝫ vt liberaretur cum populo a moꝛ
te ſibi cōminata ꝑ Julianū apoſtatam: ⁊ miſſus fuit ſanctus
mercurius ad interficiendū iulianū: ſicut Aman de manda
to regis ſuſpenſus fuit in patibulo qđ parauerat Mardo/
cheo: ⁊ vtinā ſic accidat oībus malū machinātib⁹ aduerſus
innocētes: vt īpleať illđ Ps̄. ix. c. In laqueo iſto quē abſcō
derunt compꝛehenſus eſt pes eoꝛum.

E niuio non habuit/extra ꝓpũci meruit. a ¶ Intrauit in hor. Rege in hortũ ꝓperãte.i. ſecũ electos ad delitias paradiſi in/ uitãte: reginã ꝓ ſalute ſua depcari ↄtẽdit: ſꝫ tp̃s oportunũ nõ habuit. Sero enĩ q̃rũt ſalutis remedia cũ mortis ĩminẽt pícu
Pro.1.d la. vñ Salomõ. Tũc inuocabũt ⁊ nõ exaudiã eos: mane ↄſur/ gẽt ⁊ nõ inueniẽt. b ¶ Et ſtatim o. depcatio aman opp̃ſſio dr̃: q: in die iu/
Ps.108.a diciĭ iniquoꝝ orõ irritatio ẽ. vñ: Cũ iu/ dicat̃ exeat cõdẽnatus: ⁊ o.e.fi.in pec. Tũc oppreſſio q̃ humiles opp̃mebant ip̃is improperabitur. c ¶ Arbona. Doctores legis ſignificat: q̃ ſcelera et dolos iudeoꝝ p̃dixerũt. vñ Moyſes:
Deu.31.g Noui q poſt mortẽ meã iniq̃ agetis ⁊ declinabitis de via quã oñdi vob. Et
Ioh. 5.g in euãgelio: Eſt q̃ accuſat vos moyſes in q̃ ſperatis. d ¶ In domo amã. Iniq̃s tumultuantes ↄ xp̃m: ſignificat amã ⁊ ei⁹ eccl̃iam pſequẽtes. xp̃s autẽ in lege erat eis ꝓmiſſus. lex itaq̃ q̃ ad cuſtodiã vite data eſt: ipſis in mortem verſa eſt. ꝑ quã xp̃m delere: ⁊ eius ↄfeſ ſores interficere moliebant̃: ⁊ q̃ ꝑ legẽ innoxios opprimere volebãt: ip̃a accu
Ro.2.b ſante iuſti iudicij accepere ſnĩam. Qui in lege peccauerũt ꝑ legẽ vĩdicabunt̃.

De illo. Tenet Ca. VIII Heſter domũ amã hoſtis iu deoꝝ: cũ eccl̃ia poſſidet mun dum quẽ poſſederat diabolus hoſtis
Luc.11.c xp̃ianoꝝ. vñ: Cũ fortis armatus cuſto. atriũ ſuuꝫ ⁊c̃. Ingredit̃ añ faciẽ regis mardocheus cũ q̃tidie ſctõꝝ aĩe de in/ colatu p̃ntis vite ingrediunt̃ ad ↄtem/ plationẽ diuine maieſtatis. f ¶ Do/ mũ aman. Dignitatẽ ⁊ honorẽ queꝫ iudei ſcĩa leg̃ ⁊ ꝓphetarũ ⁊ cultu reli/ gionis habuerũt. vñ in ꝓuerbijs. Cu/
Pro.13.d ſtoditur iuſto ſubſtãtia peccãtis. Et in
Mat.21.d euãge. Auferetur a vobis regnũ ⁊ da bitur gen.fa.fru.eius. g ¶ Tulitq̃ rex. Laudãte ⁊ p̃dicãte inſtãtia magi/ ſtroꝝ a dño pro gr̃a gr̃am accipiunt in ↄſpectu ↄditoris oĩm. vñ: Nutriuit cor da fideli

Ni. de ly.

✱ aman machinationẽ: vt habet̃. s.
F iij.ca. reputabat ſtatim ſe morituram cuꝫ eſſet de eodẽ pp̃lo. a ¶ Et gemens tacerẽ. ſi de honore regio deberẽ trãſ ferri ad ſtatũ ancillarẽ: ⁊ in hoc indica/ uit pp̃lm ſuuꝫ de q̃ ſupra tacuerat vſq̃ ad tp̃s oportunũ. b ¶ Nũc aũt ho ſtis nr̃. q: nob̃ interfectis inſidiabitur vite ei⁹. vñ in ꝑſona regis dr̃. ĩ. xvi. de ip̃o aman. Nã Mardocheũ cui⁹ fide ⁊ bñficijs viuim⁹: ⁊ ↄſortẽ regni noſtri Heſter cũ oĩni gẽte ſua nouis q̃buſdã atq̃ inauditis machinis expediuit in mortẽ: hoc cogitans vt illis interfectis inſidiaret̃ nr̃e ſolitudini ⁊c̃. Ra. Sal. aliter exponit h̃. Cui⁹ crudelitas redun dat in regẽ. i. in dãnũ regis: q: ſi cõſu/ luiſſet vẽdere iudeos in ſeruitutẽ pp̃lo alterius regni: rex inde habuiſſet ma/ gnã pecuniã in theſauris ſuis reponẽ dã quã nõ poſſet habere de cadaueri/ bus mortuoꝝ: vel ſi cõſuluiſſet iudeos occupare in op̃ib⁹ ſeruilib⁹ regis: ha/ beret rex inde magnã vtilitatẽ: ſicũt rex egypti de ſeruitute iudeoꝝ ciuitates ⁊ caſtra reg̃ edificantiũ: vt hr̃ Exod.i. ⁊ ſic ptꝫ q cõſiliũ amã nõ fuit vtile regi: ſed dãnoſum. prima tñ expoſitio videt̃ rõnabilior. c ¶ Rñdẽſq̃ rex. Hic ↄñr ponit̃ ip̃ius aman ↄdẽnatio. ⁊ pa tet lr̃a vſq̃ ibi: d ¶ Qd ille ⁊c̃. Cõ ſcius ꝓprie malicie quã nõ poterat ope rire.

meã/ ꝑ q̃ rogo: ⁊ pplm̃ meũ/ ꝑ q̃ obſecro. Traditi eni ſum⁹ ego ⁊ ppl̃s me⁹ vt cõteramur/ iugule/ mur ⁊ peream⁹. Atq̃ vtinã i ſer uos ⁊ famulas vẽderemur eẽt tol lerabile malũ: ⁊ gemens tacerẽ: a Nũc aũt hoſtis noſter ẽ cui⁹ cru b delitas redũdat i regẽ. Rñdẽſ/ c q̃ rex aſſuer⁹/ ait: Quis ẽ iſte/ ⁊ cuius potẽtie: vt hec audeat fa/ cere? Dixitq̃ heſter: Hoſtis et inimicus nr̃ peſſim⁹ iſte eſt amã. Qd ille audiẽs/ ilico obſtupuit: d vultũ regis ac regine ferre nõ ſu e ſtinẽs. Rex autẽ iratus ſurrexit: f
a ⁊ de loco cõuiuij intrauit in hor tũ arboribus cõſitum. Amã q̃ꝫ ſurrexit vt rogaret heſter reginã pro aĩa ſua: intellexit eni a rege ſibi paratũ malũ. Qui cũ reuer/ ſus eſſet de horto nemorib⁹ cõſi to: ⁊ intraſſet ↄuiuij locũ: reppe/ g rit aman ſup lectulũ corruiſſe in quo iacebat heſter/ ⁊ ait: Etiã re h ginã vult opp̃mere me p̃nte i do mo mea. Necdũ verbuꝫ de ore

a ¶ cõfuſio ⁊ pudor. ſꝫm illud: Induant̃ cõ fuſione: ⁊ reuereant̃ q̃ volũt mihi mala.

b regis exierat: ⁊ ſtatim operuerũt i
c faciẽ eius. Dixitq̃ arbona vn⁹ de eunuchis q̃ ſtabãt in miniſte

a ¶ q̃ fodit foueã incidit ĩ eã: q̃ voluit lapi/ dem reuertetur ad eum.

ria regis. En lignũm qd paraue k rat mardocheo/ q̃ locutus eſt ꝓ
d rege: ſtat in domo amã: habens

a ¶ quĩquageſimo die poſt immolationem agni data eſt lex in monte ſyna:

altitudinis quinq̃gintã cubitos. Cui dixit rex: Appendite eũ in l

¶ cõuertet̃ dolor eius in caput eius ⁊c̃.

eo. Suſpẽſus eſt itaq̃ aman in patibulo qd parauerat mardo/ cheo: ⁊ regis ira quieuit. m

e De illo de Ca. VIII n

¶ rex verus.

dit rex aſſuerus he/ o

¶ eccleſie.

f ſter regine domũ amã/ aduerſa/ rij iudeoꝝ ⁊ mardocheus ingreſ p ſus eſt añ faciẽ regis. Cõfeſſa ẽ

¶ pater ſpiritualis.

eni ei heſter q eẽt patruus ſu⁹.

a ¶ ſignaculũ fidei qd recipere noluerũt.

g Tulitq̃ rex anulum ſuũ quẽ ab q

rire. e ¶ Vultũ regis ac re. p̃ nimia cõfuſione. f ¶ Rex G aũt irat⁹ ſur. nolẽs dare ſnĩam donec aliquãtulũ trãſiret cõ/ motio ire. g ¶ Repperit amã ſup lec. dicit hic Ra. Sal. q angel⁹ ĩpulit eũ: vt ſic rex rediẽs mag̃ moueret̃ ↄ eũ. Põt tñ dici q ex nimia ſtupefactione ⁊ timore nõ poterat ſe ſuſtẽta/ re: ⁊ ſic corruit. h ¶ Etiã regi. vult oppri. i. ſtrãgulare. i ¶ Et ſtatim ope.fa.ei⁹. tãq̃ ↄdẽnati ad mortẽ: q: tũc erat talis modus ⁊ adhuc ẽ in aliq̃/ bus regnis q ꝓ aliquib⁹ criminib⁹ cõ/ dẽnatis ad mortẽ velant̃ oculi quodaꝫ bẽdello. k ¶ En lignũ qd para. mar. Iſte enĩ eunuchus fuerat de illis q̃ iuerãt advocandũ ip̃m aman ad regi ne ↄuiuiũ: vt hr̃ in fi.ca. p̃cedẽ. ⁊ tũc vi dit illud lignũ in atrio amã fabrefactũ. l ¶ Appẽdite eũ in co. ⁊ ſic ſup eũ reuerſa eſt ſua machinatio: ſꝫm q ſcribi tur Prouer.xxvj.d. Qui fodit foueam incidit in ea. m ¶ Et regis ira q̃e. q: facta vindicta ira quieſcit: cum ſit ap petitus vindicte.

¶ In ca.vij. vbi dicit̃ in poſtilla. Do na mihi aĩam meã.

Additio. In hoc q dicit He/ ſter: Dona mihi aĩam meã ⁊c̃. Indica/ uit ſe eẽ de pp̃lo iudeoꝝ de q̃ tacuerat. vñ ſtatĩ ſequit̃: Qr venũdati ſum⁹ ego ⁊ ppl̃s me⁹. q.d. Ille hoſtis nõ ſolũ vo luit emere iudeos: ſꝫ etiã me q̃ ſum de eadẽ gẽte cũ totã gentẽ indifferẽt̃ eme rit. Itẽ vbi nos habem⁹: Nũc aũt ho/ ſtis nr̃ eſt cui⁹ crudelitas redũdat in re gẽ: In hebreo hr̃: Non enĩ hoſtis va/ let in dãnũ reg̃: ⁊ ẽ ſenſus q hoſt̃ ille ſcꝫ Amã de q̃ intẽdebat: nõ erat tãti va loris ſicut dãnũ qd regi inferebat de/ ſtruendo totã illã gentẽ ſibi ſubiectã ſit cũ regina. q aũt dr̃ q Amã inſidiebat̃ regi interfect̃ iudeis: ad qd allegat̃ il/ lud qd dicit̃. ĩ. xvi. ca. nõ habꝫ auctẽ in ſcriptura. nã qd in h̃ libro cõtinet̃ poſt x.ca. nõ eſt de libris canonicis: nec reci pitur ab hebreis. Ca. VIII

De illo. Poſtq̃ deſcripta ẽ ip̃ius Amã ↄdẽnatio. h̃ ↄñr H deſcribit̃ innocẽtis pp̃li liberatio. Cir/ ca quã ſic ꝓcedit̃: q: p̃mo ponit̃ corre/ ctio p̃cogitate malicie. ſcd̃o vindicatio effrenate audacie. ca. ix. tertio remune ratio perpetrate iuſticie. ca. x. Circa pri mum p̃mittit̃ mardochei exaltatio. ſcd̃o malicie hoſtilis correctio/ ibi: Nec his ↄtẽta. tertio ex h̃ ſurgens noua exulta/ tio/ ibi: Mardocheus aũt. Circa p̃mũ dr̃: o ¶ Dedit rex aſſue. i. oẽs ip̃i⁹ facultates. p ¶ Et mardo. in. ẽ ⁊c̃. tãq̃ ſibi familiaris ⁊ amabil̃: Tũ q: vi tã ei⁹ ſuauerat: vt ptꝫ ex p̃cedẽtib⁹: Tũ q: regine patruus erat. q ¶ Tulitq̃ rex anulũ ⁊c̃. eum a dignitate p̃ſtina ✱ degradan

Moralr̃. n ¶ Die illo ⁊c̃. Per h̃ ãt Moraliter fuit figurata ↄceſſio vrb̃ romãe facta ec cleſie in q̃ reguerat Julian⁹ apoſtata fi gurat⁹ ꝑ amã: ⁊ pl̃es alij ꝑſecutores po puli xp̃iani. p ¶ Et mar. in. ⁊c̃. ſic di ctũ ẽ. s. ꝑ mardocheũ ĩtelligit̃ btũs pe/ tr⁹: ⁊ eadẽ rõne ꝑ eũ p̃t ĩtelligi q̃libꝫ bo n⁹ p̃lat⁹ de ſalute eccl̃ie ſollicit⁹. Multi ꝙo boni p̃lati ꝓpt̃ atrocitatẽ ꝑſecutiõis fugerãt de eccl̃ijs ſuis añ baptiſmũ Cõ ſtãtini ſꝫ ip̃o baptiçato apte fuerũt eccl̃ie ⁊ reuũſi fuerũt p̃lati fugitiui vt ĩ eccl̃ijs ſu is miĩſtrarẽt añ faciẽ reg̃ celeſt̃: qd fi/ guratũ fuit ꝑ ingreſſũ Mardochei añ faciẽ reg̃. q ¶ Tulit itaqꝫ rex ⁊c̃. Hoc aũt myſtice fuit ĩpletũ qñ diuina ✱ ordinatione

A Vr da fideliū. a ¶ Tradidit mar. Predicatorib⁹ gētiū vt ⁊ ſibi hererēt: ⁊ gētib⁹ miſtrarēt. b ¶ Procidit ad pe. q꞉ ſctā eccl̄ia ꝓ ereptiōe filioꝝ ſuoꝝ q̄tidie deū oīpotētē ꝑ fidē ⁊ miniſteria īcarnatiōis exorat: vt hoſtiū cōprimaꞇ audacia: ⁊ fideliū libereꞇ īnocentia. c ¶ Obſecro ⁊c̄. Quia euāgelica doctrina: q̄ xp̄i noīe in toto orbe p̄dicaꞇ: ſpūſſctī ſignaculo cōſirmata declaraꞇ: cui⁹ dono repleti ipſi p̄dicatores ꝑmanſerūt īſuꝑabiles ⁊ hoſtiū ſuorū glorioſi triūphatoreſ. d ¶ Accitiſqꝫ ſcri. ⁊c̄. Quia euangelij doctrina ita ꝯdita ē ꝑ ſcriptoreſ noui teſtamēti dn̄o mediāte vt ſctē trinitatꝭ fides pleniſſime ī ea ꝯtinereꞇ: ⁊ totius decalogi ſūma perfectio ī duob⁹ p̄ceptꝭ charitatꝭ dmōſtrareꞇ. e ¶ Qui cētū. In q̄b⁹ tot⁹ mūd⁹ ſignaꞇ. Nā denari⁹ nūer⁹ ꝑ duodenariū multiplicatus. c. xx. faꞇ: q̄b⁹ ſeptenarius ſociaꞇ⁹ toti⁹ ſūme plenitudinē ꝯcludit: ita decalogi cuſtodia ap̄lica tra/ditiōe ꝑ totū orbē diffuſa: ſeptiformis ſpūs gr̄a ī cordib⁹ fideliū īfundiꞇ vl̄ eſt cōſūmata. f ¶ Interficerēt. Ne mali germinis pullularēt rediuiua plātaria. Siīr ſeptē gētes q̄ habitabāt ī terra ꝓmiſſiōis dn̄s interfici iuſſit: ⁊ poſtmodū amalechitas oīmode deleri vt oēm occaſionem ſcādali auferret eis.
Ps. 100. b vn̄ dd̄ ait: In matutino interficiebam o. p. ter. ⁊c̄.
g ¶ In ſuſis ⁊c̄. In ſuꝑbia mūdi debellāda. Nā ſuſis eq̄tatio vl̄ euertens interp̄taꞇ. vn̄ ſaluator ait:
Ioh. 16. g Cōfidite ego vici mūduꝫ.

Ni. de lyra

B ✻ degradando: quia tūc magni hoīes in dignitatibus ꝯſtituti talib⁹ anulis vtebanꞇ. a ¶ Et tradidit mar. ip̄m loco ei⁹ promouēdo. b ¶ Nec his ꝯtē. Hic ꝯn̄r deſcribitur correctio malicie excogitate ꝑ Aman ꝯtra iudeos. Circa quā p̄mo poniꞇ humilis regine petitio cū dicitur: Procidit ad pedes regꝭ. ⁊ pia cū d꞉: Fleuitqꝫ. ⁊ rōnabilis cuꝫ ſubditur: Orauit vt maliciaꝫ aman agagite ⁊c̄. ⁊ patꝫ littera. c ¶ Rn̄ditqꝫ rex aſſuerus heſter regi. ⁊ mardo. ⁊c̄. Hic ꝯn̄r poniꞇ regis ꝯceſſio cum ſubditur: d ¶ Scribite ḡ iudeis ſic vo. placet. ꝓ eorū ſalute. e ¶ Signātes litteras anulo me. vt nullus audeat contradicere. f ¶ Accitiſqꝫ ſcri. Hic ꝯn̄r dſcribiꞇ dicte ꝯceſſionis accelerata executio: q꞉ ꝑiculū erat in mora: ⁊ hoc eſt qd̄ d꞉: Accitiſqꝫ ſcribis. q̄ habebāt dictādi officium.

a ¶ iudeis ⁊ ꝑſecutorib⁹ fidei. b ¶ ſic dictū ē de iudeis ita pōt generaliter de oibus ꝑſecutorib⁹ eccl̄ie accipi. ¶ eccleſia.

a amān recipi iuſſerat ⁊ trādidit mardocheo. Heſter āt a

a ¶ predicatores. b ¶ cuſtodiendam.

b ꝯſtituit mārdocheū/ ſuꝑ dōmū ſuā. Nec hiſ ꝯtēta/ ꝓcidit ad pedes regꝭ: fleuitqꝫ ⁊ locuta ē ad eū orauitqꝫ vt maliciā agagitę ⁊ machiatōeſ ei⁹ peſſimaſ q̄s excogitauerat ꝯ iudęos/ iuberet irritaſ fieri. At ille ex more ſce †

a ¶ pietatis ſue īpendit clementiā.

ptrū aureū ꝓtēndit māu: q̄ ſignū clęmētię mōſtrabaꞇ. Illaqꝫ ꝯſurgēs ſtetit ān eū/ ⁊ ait: Si placet regi: ⁊ ſi i/
c ueni gr̄aꝫ: ī ocul̄ ei⁹: ⁊ ōp̄catio mea nō ei videꞇ eē ꝯria:

a ¶ euāgelicis documētꝭ. b ¶ oēs ſecte veterū erroꝝ. ¶ antiq̄ hoſtis.

obſecro vt nouiſ ēp̄l̄is vētes amā lr̄ę īſidiatorꝭ ⁊ hoſtꝭ iudęoꝝ: q̄b⁹ eos ī cūctꝭ regꝭ ꝓuicijs perire ꝓcępat corrigāꞇ. Quō ei potero ſuſtiere necē ⁊ īterfectionē ppl̄i mei: Rn̄ditqꝫ rex aſſuer⁹ heſter regię ⁊ mardocheo iu c
deo. Domū amā cōceſſi heſter regię: ⁊ ip̄m iuſſi affigi cruci: q꞉ auſus ē manū mittere in iudęos. Scribite ḡ d
iudęis ſic vob placet ex regꝭ noīe: ſignātes lr̄as anu e
lo meo. Hęc eīm ꝯſuetudo erat: vt ep̄l̄is q̄ ex regꝭ nomine mittebanꞇ ⁊ illi⁹ anulo ſignatę erāt nemo aude/
d ret ꝯdicere. Accitiſqꝫ ſcrib ⁊ librarijs regꝭ: erat āt tp̄ſ f g

a ¶ q̄ apd̄ hebreos ſibā: apd̄ grecos theen: apud latinos maius noīaꞇ. h

tertij mēſis/ q̄ appellaꞇ ſibān: viceſima et t̄tia illi⁹ die: ſcriptę ſūt ep̄l̄ę vt mardoche⁹ voluerat ad iudęoſ ⁊ ad
e p̄ncipes: ꝓcuratoreſqꝫ ⁊ iudices: q̄ cētū vigitiſeptē ꝓuicijs ab idia vſqꝫ ęthiopiā ꝓſidebāt: ꝓuicię atqꝫ ꝓ/

a ¶ p̄mi enim doctores in his linguis loquebanꞇ. vnde: Audiuim⁹ eos loquētes varijs linguis magnalia dei.

uincię: ppl̄o ⁊ ppl̄o: iuxta ligūas ⁊ lr̄as ſuas: ⁊ iudęis i
ꝓut legere poterāt ⁊ audire. Ipſęqꝫ ep̄l̄ę q̄ ex regꝭ no

a ¶ p̄dicatores ſūmi regis curſores.

mine mittebāꞇ/ anulo ipſi⁹ obſignatę ſūt ⁊ miſſę ꝑ vēredarios: q̄ ꝑ oēs ꝓuicias diſcurrētes: veteres lr̄as no/

a ¶ p̄dicatorib⁹. b ¶ celi ⁊ terre. c ¶ adducētes ī vnitatē fidei. ¶ ſpi/

uis nūcijs ꝓuenirēt. Quib⁹ īperauit rēx: vt ꝯuēnirēt ritu nō carne. a ¶ multitudīs credētiū erat cor vnū ⁊ aīa vna.

iudęos ꝑ ſingulas ciuitates: ⁊ in vnū ꝓcipērēt cōgre

a ¶ fortes ī fide. b ¶ ſaluādis. c ¶ iudeos q̄ ſūt ī ſynagoga ſathane: paganos: hereticos: demones.

gari: vt ſtārēt ꝓ āiab⁹ ſuis: ⁊ ōēs inimicos ſuos cū cō

a ¶ voluptatib⁹ eoꝝ. b ¶ operib⁹. c ¶ ambicione ſeculari.

iūgib⁹ ac liberꝭ: ⁊ vniūerſis domib⁹ ītērficerēt atqꝫ delerēt. Et ꝯſtituta ē ꝑ oēs ꝓuincias vna vltiōis dies. i. k

a ¶ q̄ trinitatꝭ fidē cū cuſtodia decē mandatoꝝ ſignificat. b ¶ nouiſſime etatꝭ ſeculi. vn̄: Nos ſum⁹ ī q̄s fines ſcl̄oꝝ deuenerūt. c ¶ .i. menſis

tertiādecima die mēſis dūodeci ādar. Sūmaqꝫ ep̄l̄ę l

marcij. a ¶ celeſtis. b ¶ dn̄e in tua ditione cuncta ſunt poſita: ⁊ nō eſt qui tue poſſit reſiſtere voluntati.

f fuit vt ī oib⁹ terris ac ppl̄is q̄ rēgꝭ aſſueri iperio ſbiācebant: notū fieret paratos eē iudęos ad capiēdā vidictā de hoſtibus ſuis. Egreſſiqꝫ ſunt veredarij celeres m

¶ vel pre. a ¶ celeſtis. b ¶ eminēs: ſuꝑbiā mūdi ſpernens.

g nūcios ꝑferentes: ⁊ ędictum rēgis pepēndit in ſuſis. n o

a ¶ de ꝯtemplatione ad actionem.

Mardoche⁹ āt de palatio ⁊ de ꝯſpēctu regꝭ egrediēs p

ficium. g ¶ Et librarijs. i. ſcriptorib⁹. h ¶ Erat aūt tp̄s C
ter. mē. ⁊ ſic duo mēſes fluxerāt a tp̄e quo lr̄e ꝯtra iudeos impetrate ꝑ aman miſſe fuerāt: q꞉ p̄mo mēſe poſuit aman ſortē q̄ mēſe ⁊ quo die iudei debebāt īterfici. ⁊ ſtatim ille lr̄e fuerunt īpetrate ⁊ miſſe: vt h̄r. ſ. iij. ca. i ¶ Iuxta lin. ⁊ lr̄as. īperiū eīm Aſſueri ita erat diffuſū q̄ ī diuerſis ꝓuincijs nō ſolū erāt idiomata diuerſa: ſꝫ etiā in aliq̄b⁹ locꝭ varijs litteris vtebanꞇ. k ¶ Et cōſtituta ē ꝑ oēſ ꝓ. vna vltionis dies ⁊c̄. et ſic ptꝫ q̄ eadē dies q̄ ꝑ ſortē ipſi⁹ Aman erat deputata ad interfectionē iudeorū: ꝑ diuinā ꝓuidentiam ordinata eſt ad ꝯtrariū. ſ. ad interfectionē ſuoꝝ inimicorū. l ¶ Sūmaqꝫ ep̄l̄e fuit. i. ſn̄ia in breui ⁊ in groſſo: q꞉ ꝓceſſus et verba lr̄e regalis hic nō ponūtur ſꝫ inferius. xvi. ca. ſc̄m opinionē aliquoꝝ. — Al's † corā vel ante
m ¶ Egreſſiqꝫ ſūt ve. .i. nūcij ſic dicti a vehovehis: q꞉ portant nūciū vel mandatū. n ¶ Et edictū regꝭ. de correctione malicie aman. o ¶ Pependit in ſuſis. vbi tunc erat ſedes regis: vt ptꝫ ꝑ p̄di. j. ca. p ¶ Mardocheus aūt. Hic ꝯn̄r deſcribiꞇ ex p̄dictis orta leticia: q꞉ ſcribitur Prouer. xxix. a. In multiplicatiōe iuſtoꝝ letabiꞇ vulg⁹. cum aūt īpij ſūpſerunt p̄ncipatū gemet ppl̄s. ⁊ ideo ſicꞇ exaltatio Aman īpij fuit bōis cauſa triſticie: ita exaltatio mardochei ꝑ quā fuit multiplicat⁹ in bonis tp̄alib⁹ ⁊ honore: fuit cauſa leticie. ⁊ hoc eſt qd̄ d꞉: Mardoche⁹ autē de pala. ⁊ d ꝯſpe. re. egrediens. ad ſtatū ciuitatis ✻ diſponēdū. — D

✻ ordinatiōe ſublata fuit a p̄ncipib⁹ terrenis poteſtas īueſtiendi ep̄os et abbates ꝑ baculū ⁊ anulū: ⁊ remāſit p̄latis eccl̄ie tm̄. — Moraliter
a ¶ Heſter aūt cōſti. mar. ⁊c̄. Per qd̄ deſignaꞇ q̄ null⁹ īſtitued⁹ ē p̄latus niſi ꝑ eccl̄iam Heſter noīe fuguratā. Orauitqꝫ vt maliciā aman et machinationes eius ⁊c̄. † ¶ Iuberet irritas fieri. qd̄ rex noſter ieſus xp̄s myſtice fecit: qn̄ ꝑ cōſtantinum ſtatuta contra chriſtianos facta per Neronem ⁊ alios perſecutores chriſtianoꝝ: irritauit inhibens ſub pena ne aliqua fieret iniuria chriſtianis. p ¶ Mardoche⁹ autem egrediens de palatio ⁊c̄. Per hoc ſignificatur q̄ prelatus fraterna charitate mot⁹ aliquando de contemplatione debet egredi ⁊ tranſire ad actionēꝫ pro ſalutē ✻ ppl̄i ſui

E G Capl'm IX
Sit duodeci
mi mēſis ⁊c.
Sequit: a ¶ Et plu
rimū. Quia doctoꝝ
actio laudabilis ⁊ po/
tētia virtutū: honoꝛē ⁊
reuerētiā tribuit mul/
titudini fideliū. Vñ in
Act'.2.g actib⁹ apl'oꝝ. Fiebant
ꝓdigia et ſigna mlta.
Ibidem vñ legit alibi: Fiebat
enī oīm aīe timoꝛ. Itē
nemo audebat ſe ꝯiū/
Al's tiuſſa gere illis: ſed magnifi
cabat eos populus.
b ¶ Itaq̄ ꝑcuſſe/
runt iudei ⁊c. non
ſolū alios oparios ini
q̄tatis qui pſeuerāt in
Al's gene/ ris pctīs: nec curāt ꝑcipe
remiſſionē peccatoꝝ:
ſpūſſancti diuina ſnīa
dānādos iudicat: ſed
etiaꝫ carnales iudeos
decalogi trāſgreſſoreſ
crucis xp̄i reatū: queꝫ
ex pfidia ꝯtraxerūt: in
inferni cruciatib⁹ ſen/
ſuros c ¶ Quoꝝ
iſta ſūt noīa. Hoꝝ
nominū interp̄tatiōes
nō multo ope exquiri/
mus: nec allegoꝛie ſer
Typice uire cogim⁹. Typ⁹ ei
in pte eſt: non in toto.
Si enī ī toto eſt typ⁹
nō ē hiſtoꝛia: hiſtoꝛicū
opoꝛtet rei geſte verā
ſeriē exponere: nec ci/
tra ſubſiſtere nec vltra
G ꝓcedere

Ni.de ly.

F ✠ diſponendum.
a ¶ Fulgebat ve/
ſtibus regijs hya/
cinthinis ⁊c. in ſi/
gnum poteſtatis ſibi
date ⁊ dignitatis.
b ¶ Omniſq̄ ciui
taſ exultauit atq̄.
pꝛo deꝑſſione impij ⁊
exaltatione iuſti.
c ¶ Iudeis aūt ⁊c.
quia pꝛius erant in te
nebꝛis triſticie.
d ¶ Gaudiū ⁊c. ho
noꝛ de regine ꝓmotio
ne que erat de eodem
genere. e ¶ Et tri/
pudiū. i. geſtus exte/
rioꝛ letus ꝓcedens ex
interioꝛi leticia: intātū
vt plures alterius gē/
tis ⁊ ſecte eoꝝ religio/
ni ⁊ cerimonijs iunge
rent: credentes q̄ ha/
berēt deū celi ꝓuiſoꝛē
q̄ tā ſubito et mirabili
mō hoſtem eoꝝ deie/
cerat: et eos ſu bleua
uerat.
Moꝛaliter ✠ ppl'i ſui: ⁊ tunc de/
bet fulgere veſtib⁹ vir
tutū ⁊ coꝛona dignita
tis ⁊ amiciri pallio ho
neſtatis. b ¶ Omniſq̄
ciuitas ex

a ¶ a ſupno rege datis. b ¶ q: celeſtē grām expectāt. c ¶ ferinis.
fulgebat veſtib⁹ regijs hyacīthinis videlicet ⁊ aeri a
a ¶ dignitatis eterne quā ꝑ ſapientiā acquirūt. b ¶ mēte. c ¶ re/
gia dignitate quā meruerūt purpurati ſanguine.
nis: coꝛonā aureā poꝛtās ī capite: ⁊ amictus ſericó
a ¶ glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei. b ¶ actione.
pallio atq̄ purpureo. Omniſq̄ ciuitas exultauit atq̄ b
a ¶ cōtēplatione. b ¶ veris. c ¶ leticie. ¶ oculis mentis. d ¶ co
gnitio fidei. e ¶ in ſe.
letata eſt. Iudeis aūt noua lux oꝛiri viſa eſt: gaudi c d
a ¶ apud alios. b ¶ ſolennitates.
um: honoꝛ et tripudium. Apud oēs ppl'os vꝛbes e
a ¶ chꝛiſti. b ¶ euangelica. c ¶ ꝑ pdicatoꝛes.
atq̄ ꝓuicias q̄cūq̄ regis† p̄cepta veniebant mira
a ¶ exultate deo adiutoꝛi nr̄o. b ¶ ſpūales. c ¶ p̄dicatio publica.
d ¶ reliquie cogitationū. d. a. f. t. e ¶ vt nihil fiat ſeruilis operis.
exultatio: epule atq̄ ꝯuiuia ⁊ feſtus dies: intantū
a ¶ pagani ⁊ iudei. b ¶ gētilis ſupſtitionis. c ¶ chꝛiſtiane.
vt plures alterius† gētis et ſecte eoꝛum religioni et
a ¶ viſa chꝛiſti potentia ⁊ ſanctoꝝ cōſtantia. b ¶ ſicut in paſſione
andree: vincentij: cypꝛiani ⁊ alioꝝ. ¶ chꝛiſtiani.
cerimonijs iūgerēt. Grādis enī cūctos iudaici no
a ¶ vñ: Timeat eum omnis terra.
minis terroꝛ inuaſerat. Ca. IX
a ¶ qñ dei fili⁹ incarnat⁹ ē ⁊ euāgelij p̄dicatio toto oꝛbe dif/
Gitur duodecimi mēſis quē adar vocari iā f
fuſa eſt. a ¶ qñ lux fidei ⁊ bonoꝝ operū p̄dicatiōe euāgelij
ante diximus† tertiadecima die quando cunctis iu/
eccleſia declarat. a ¶ veris ꝯfeſſoꝛib⁹. b ¶ a pſecutoꝛib⁹. c ¶ coꝛ/
poꝛalis et ſpūalis. d ¶ vel inſidiabantur. e ¶ p̄dicationi.
deis interfectio pabat: ⁊ hoſtes eoꝝ inhiabāt ſāgui/
a ¶ q̄ videbant inferioꝛes. b ¶ in quib⁹ dñs foꝛtis ⁊ potens. ¶ ac
cepta gloꝛia. c ¶ ſubijciētes eos ſibi q̄ ſe volebāt ſubijcere.
ni: verſa vice ſupioꝛes iudei eē cepert: ⁊ ſe de ad/
a ¶ in vnitate fidei. b ¶ ſpūales eccleſias.
uerſarijs vīdicare. Cōgregatiq̄ ſunt ꝑ ſingl'as ciui
a ¶ ſuburbana. b ¶ heremitarū vel latibula. c ¶ eleuatis mani/
bus moyſi vincitur amalech. d ¶ voce. ¶ facto.
tates ⁊ oppida ⁊ loca: vt extēderēt manuꝫ ꝯtrā ini
a ¶ inimicoꝛum. b ¶ deo qui mirabilis eſt in ſanctis ſuis.
micos ⁊ pſecutoꝛes ſuos. Nulluſq̄ auſus ē reſiſte
a ¶ ſpiritualis. b ¶ viſis miraculis.
re: eo q̄ oēs ppl'os magnitudis eoꝝ foꝛmido pene
a ¶ adoꝛabunt eum oēs reges terre ⁊c. b ¶ reges tharſis ⁊c.
traret. Nā ⁊ ꝓuiciaꝝ iudiceſ duceſ ⁊ ꝓcuratoꝛeſ om
niſq̄ dignitas q̄ ſingl'is locis ⁊ opib⁹ p̄erat: extolle
bāt iudeos timoꝛe mardochei: quē p̄ncipē palatij
a ¶ ſignis ⁊ ꝓdigijs.
a ⁊ plimū poſſe cogūerāt. Fama q̄ꝫ nois ei⁹ creſce/ g
a ¶ vnde: annūciaui ⁊ locutus ſum. in. ſ. n.
b bat q̄tidie: ⁊ ꝑ cūctoꝝ oꝛa volitabat. Itaq̄ ꝑcuſſe/
a ¶ ſpirituali.
runt iudei inimicos ſuos plaga magna: et occide/
a ¶ vt quidā ad bonū cōuerſi deſinerent eſſe qd̄ fuerant: ⁊ obſtina/
ti eius perirent.
rūt eos: reddētes eis qd̄ ſibi parauerāt facere: intā
tū vt etiā ī ſuſis q̄ngētos viros interficerēt: extra de h
c cē filios amā agagite hoſtis iudeoꝝ: quoꝝ iſta ſūt i
noia pharaſā datha delphō: ⁊ eſphata: ⁊ phoꝛata:
⁊ adalia: ⁊ aridatha: ⁊ epher meſtha: ⁊ ariſai: ⁊ ari/
a ¶ nullus electoꝝ nequitiā maloꝝ aut actus imitari dignatur.
dai ⁊ vaiçatha: q̄s cū occidiſſent p̄das de eoꝝ ſub k
ſtātijs agere noluerūt: ſtatimq̄ numerus eoꝝ q̄ oc
ciſi erāt in ſuſis ad regē relat⁹ ē. Qui dixit regine:
a ¶ qui non curant remiſſionem ſpūſſancti.
In vꝛbe ſuſis interfecerūt iudei q̄ngentos viros:
a ¶ carnales iudeos trāſgreſſoꝛes decalogi ꝓ crucifixione xp̄i cru/
ciandos.
⁊ alios decē filios aman. Quantā putas eos exer/

ciuitas exulta. In p̄motione
nāq̄ boni p̄lati debet ppl's letari G
Pꝛouer. xxix. a. In multiplicatio
ne iuſtoꝝ letabit vulgus. cū autē
impij ſumpſerint p̄ncipatū gemet
populus. Ca. IX
Sit duodecimi mēſis.
Hic ꝯñr deſcribit vindica/
tio ephꝛenate audacie: q: multi ꝑ
diuerſas ptes oꝛbis vidētes vel
audiēteſ lr̄as q̄s Amā miſerat ex
noīe reg' ꝯdixerā adinuicē q̄ iu/
deos interficerēt: ⁊ bona eoꝝ di/
riperent: ſꝫ ꝑ lr̄as reuocatoꝛias ꝑ
Mardocheū īpetratas mādatuꝫ
eſt ꝑ totū imperiū q̄ iudei de ſuis
aduerſarijs vindictā accipēt: ⁊ q̄
iudices duces ⁊ p̄fecti ꝓuinciarū
in h̄ eis aſſiſterēt: ſic g̊ ꝓcedit: q:
p̄mo ponit hmōi vīdicatio. ſcd̄o
erga deū grārūactio/ ibi: Dies āt
tertiuſdecim⁹. Circa p̄mū p̄mo po Diuiſio
nit vīdicatio gnālis. ſcd̄o ſpecial'/
ibi: Quid vltra poſtulas. Circa
p̄mū p̄mo ponit vīdicatio genera
lis ꝑ totū īperiū aſſueri: ⁊ ptꝫ lr̄a
ex p̄dictis vſq̄ ibi: g ¶ Fama
q̄ꝫ no. ⁊c. ſ. ꝓpt regimīs bōitatē
⁊ īperij ꝓſperitatē: a tpe q̄ fuerat
Mardocheus poſit⁹ loco Amā.
h ¶ Extra decē fi. i. p̄ter ip̄os.
i ¶ Quoꝝ iſta ſunt no. iſti
ſpāliter nominant: q: erant p̄nci/
pales aduerſarij iudeoꝝ. vñ dicit
hic glo. hebꝛaica q̄ iſti filij Amā
hic noīati fuerūt cū illis ſamarita
nis q̄ ſcripſerūt accuſationē ꝯ fili
os trāſmigrationis ad impedien
dum tēpli edificationē: īponētes
eis falſo: q̄ ſub p̄textu tēpli edifi/
cabāt ciuitatē: vt dictū fuit Eſdre
iiij. ⁊ hoc factū fuit tpe cyri ſm he
bꝛeos: ⁊ iterū renouatū tpe aſſue
ri: q: dicta inhibitio iterū fuit re/ h
nouata tpe Aſſueri queꝫ dicunt
hebꝛei fuiſſe filiū cyri. ⁊ iſtud īpe/
dimentū fuit factū de ꝯſilio filioꝝ
Aman: patre eoꝝ h̄ ꝓcurāte: ⁊ ac
cipit iſta gloſa de quodā libꝛo he
bꝛaico q̄ intitulat cedar colā. i. oꝛ/
do ſeculi. k ¶ Pꝛedas de eo/
rum ſubſtā. ⁊c. ad oſtendēdum
q̄ nō erāt moti cupiditate auari/
cie: ſed çelo iuſticie: et ne regē of/
g fenderent: quia bona taliuꝫ ſic ex
diſpoſitione regis interfectoꝛum
fiſco regio applicari debebant.
✠ Quid vltra
Moꝛalit. f ¶ Igit duode/ Moꝛaliter
cimi ⁊c. In h̄ ca. deſcribit inter
fectio duplex aduerſarioꝝ ppl'i iu
daici: ꝑ qd̄ figurata fuit duplex in
terfectio aduerſarioꝝ ppl'i xp̄iani.
h Pꝛima fuit tempe caroli magni.
Scd̄a tpe Golfridi de buillione
i ſicut in eoꝝ geſtis ſcribit diffuſe.
Per decē filios amā ſuſpēſos in
patibul': figurata fuit dānatio ma
liciā ei⁹ imitātiū ī gehēne penis.
Per interfectionē āt q̄ngētoꝝ vi
k roꝝ: ſignificat mactatio q̄nq̄ ſen
ſuū quantū ad illicitos mot⁹ eoꝝ.
Per h̄ aūt q̄ iudei occiſoꝝ bona
noluerūt p̄dari. ſignificat q̄ xp̄ia
ne pugnātes ꝯ infideles ⁊ etiam
in q̄libet bello iuſto moueri non
debēt ꝓpter lucrum tempoꝛale
ſed çelo fidei ⁊ amoꝛe iuſticie.
✠ Quintodc

A ☞ ꝓcedere. Allegoricuȝ interp̄tē egregias par tes in ſpirituali ſenſu cōuenientes eligere.
a ¶ Cui illa ⁊c̄. Heſter q̄ cū tāta cōſtātia hoſtes ſuos extirpare ꝯtēdit: ſtudiū atq̄ ſolertiaȝ eccl'ie exprimit q̄ hoſtes ſuos pacifica mente pſequit̄ ⁊ ſine fine deo ſubiicere
Pſ.17.f conat̄. Vn̄: Perſeq̄r inimicos meos ⁊ comp̄hendā illos ⁊c̄. Primū q̄ngētos/ deinde trecentos viros occidit:eos.ſ.q̄ nō curant remiſſionē pctī ſui accipere:⁊ q̄ fidē ſctē trinitatis nō adorēt:operibuſ bonis perpetua morte dignos oñdit.
b ¶ Intantū ⁊c̄. Oēs q̄ q̄nq̄ ſenſibus corporeis legē carnaliter ſuſcipiunt: ⁊ cū p ſeptiformē ſpūſſancti gr̄aȝ ſpecialiter plena et pfecta ſit ſpūaliter intelligere reſpuūt q̄ſi duob⁹ dieb⁹ vincūt atq̄ ꝓſternuntur.
c ¶ Dies autē ⁊c̄.
Nota Notandū ꝙ quidā iudeorū tertiadecīa die interficiūt: ⁊ decimaq̄rta deſinūt:⁊ ſolēnitatē agūt:quidā p duos dies .i. tertiādecimā ⁊ decimāq̄rtā diē
B eiuſdē mēſis occidūt: q̄ndecima ſolēnit̄ q̄eſcūt:q⁊ q̄dā ſctōꝝ poſt cōpletos labores q̄b⁹ deo bñ credēdo et bñ viuēdo ſeruiūt:mō añ tp̄s iudicij in aīabus ſabbatū quietis et̄ne habēt. Alij vſq̄ ad vltimū reſurrectiōis diem in carne pdurātes ſuperatis hoſtib⁹ vniuerſis ſubito immutati:quietē animarum ⁊ corporū pcipiūt. vnde
Teſ.4.d apl's. Mortui q̄ ī xp̄o ſūt reſurgēt p̄mi. Deinde nos qui vi. q̄ reſidui ſum⁹ reſurgem⁹ cū illis: obuiā chriſto in aera ⁊c̄. Nā .xiiij. qui bis ſeptē cōtinet q̄etē animarū pfectā ſignificat: quindecima ꝟo ſeptenariū ⁊ octonarium cōplectēs animaꝝ ⁊ corpoꝝ ſignificat q̄etem.
d ¶ Et miſit phur ⁊c̄. Sors in vrnā miſſa diſpoſitionē cuiuſlibet rei in hoīs mēte ſignificat:cui⁹ ꝓuentū nō hūanarū: ſȝ diuīaꝝ regit arbitriū.
Pꝟ.16.d vñ Salomō. Sortes mittunt̄ in ſinum: ſed a dño temperant̄.
☞ Iſti ſunt

¶ qui tantā exercuere in ſuſis.
cere cędem in vniuerſis ꝓuincijs? Quid vltra po a
a ſtulas? Et quid vis vt fieri iubeam? Cui illa rñdit:
a ¶ fiat voluntas tua non mea. b ¶ ſimile ait abraam: quia ſmel cepi loquar ad dñm meum.
Si regi placēt det̄ pōteſtas iudeis vt ſicut hodie fecerūt in ſuſis:ſic ⁊ faciant cras: ⁊ decē filij Amā b in patibulis ſuſpendant̄. Pręcepitq̄ rex vt ita fieret:ſtatimq̄ in ſuſis pepēdit ędictū: ⁊ decē amā filij ſuſpēſi ſūt. Congregatis iudęis decimaq̄rta die mēſis adar:interfecti ſūt i ſuſis trecēti viri:nec eoꝝ
a ¶ vitiorum.
ab ill' direpta ſubſtātiā ē:ſȝ ⁊ p oēs ꝓuīcias q̄ ditiōi c regl' ſubiacebāt/ ꝓ aīab⁹ ſuis ſteteř iudęi:interfectl'
b hoſtib⁹ ſui atq̄ pſecutorib⁹:itātū vt.lxxv.milia oc
⁊ ¶ falſa doctrina aut operatione iniqua.
ciſoꝝ iplerēt̄: ⁊ null⁹ de ſubſtātijs eōꝝ q̄cq̄ ꝯtigeret. Dies āt tertiuſdecim⁹ mēſis adar vn⁹ apd̄ oēs d
a ¶ q̄ pfectā quietē ſignificat aīarū. b ¶ laborare inuicē adepta
īterfectiōis fuit: ⁊ dēcimaq̄rta die cędere dēſierūt:
victoria. a ¶ quia amplius nō erit luctus ⁊ do.
quē ꝯſtituerūt eē ſōlēnē: vt in eo oñi deinceps tpe
a ¶ celeſti refectioni. vñ: in voce exultatiōis ⁊ ꝯfeſſiōis ſon⁹ epulāt̄.
vacarēt epūlis/gaudio atq̄ ꝯuiuijs. At hi q̄ i vrbe ſuſis cędē exērcuerant: tertiodecimo ⁊ q̄rtodeci
a ¶ q̄ſi p durātes ⁊ certātes ⁊ viui vitā eternā expectātes.
a ¶ ſpūalium hoſtiū ⁊ corporaliū. b ¶ q̄ ſignificat corporis ⁊ aīe quietē:ſeptenarius enī ſabbatū.i.requiē ſignificat animarū: ⁊ octonarius corpoꝝ reſurrectionē ⁊ quietē ⁊ immortalitatem.
mo eiuſdē mēſis die i cędē ꝟſati ſūt. Quintodēcio †
aūt die pcutere deſierī. Et idcirco eūdē diē ꝯſtitu
a ¶ q⁊ ampli⁹ nō erit luct⁹. b ¶ de torrēte voluptatl' tue potab eos.
erūt ſolēnnē epūlarū atq̄ lęticię. Hi ꝟo iudęi q̄ in oppidis nō muratis ac villis morabant̄. Quartū decimū diē mēſis adar ꝯuiuioꝝ ⁊ gaudij decreuerūt:ita vt exultēt in eo: ⁊ mittāt ſibi mutuo ptes epūlarū ⁊ ciboꝝ. Scripſit itāq̄ mardoche⁹ oīa hęc: ⁊ e
a ¶ q⁊ charitas facit oīa cōia: ⁊ oīm erat qd̄ ſinguloꝝ.
a ¶ .i. ſcriptis hec credēda cōmēdauit ⁊ mādata vel futura.
lr̄is cōphēſa miſit ad iudęos: q̄ in oib⁹ regl' ꝓuīcijs f
a ¶ iudaico populo. b ¶ gentibus.
morabant̄: tā i vicinō poſitl' q̄ ꝓcūl: vt q̄rtādecimā
a ¶ ſuſcipiēdos crederēt.
⁊ q̄ntādecimā diē adar mēſis ꝓ feſtis ſuſcipērēt: ⁊
a ¶ ne aliqua obliuione ſolennitas futura deleatur.
reuertēte ſp āno ſōlēni celebrarēt honore: q⁊ i ipis
a ¶ vlti ſunt deo vlciſcēte. b ¶ triſticia vr̄a vertet̄ in gaudium.
dieb⁹ ſe vlti ſūnt iudęi de inimicl' ſuis: ⁊ lūct⁹ atq̄
a ¶ ibāt gaudētes a ꝯſpectu ꝯcilij. b ¶ ſpe eī ſalui facti ſum⁹. ¶ in
triſticia i hilāritatē gāudiūq̄ ꝯuerſi ſūt: eſſentq̄ iſti
ſpe. a ¶ hō quidā fecit cenā mag. ⁊ vo. mul. b ¶ interim. ¶ pro
dies epūlarū atq̄ lęticię: ⁊ mittērēt ſibi inuicē cibo
expectatiōe cōis reſurrectiōis ⁊ refectiōis. a ¶ neceſſitatib⁹ ſctōꝝ cōmunicātes. b ¶ libēter nō ex triſticia aut neceſſitate ſȝ larga mēte.
rū ptes ⁊ paūpib⁹ munuſcula lārgirēt̄. Suſcępeřt
q̄ iudęi in ſolennē ritū cūcta q̄ eo tpe facere cępe
a ¶ ordo predicatorum. b ¶ hoſtis eccleſie.
rāt: ⁊ q̄ mardōche⁹ lr̄is faciēda mādauerat† Amān g
a ¶ voto. b ¶ facto. c ¶ verorum.
eni fili⁹ amadathi ſtirpis agag hōſtl' ⁊ āduerſari⁹ iū
a ¶ non ſubito ſed ex deliberatione faciendo. b ¶ tam corpore q̄ mente.
c ¶ de mundo.
dęoꝝ cōgitauit ꝯ eoſ malū vt ōcciderēt illoſ atq̄ dē
d leret. Et miſit phur qd̄ nr̄a ligua vertit̄ in ſortē. Et poſtea igreſſa ē heſter ad regē: obſecrās vt conat⁹ ei⁹ lr̄is regis irriti fierēt: ⁊ malū qd̄ ꝯ iudęos cogi

✠ a ¶ Quid vltra. Hic ponitur vīdicatio ſpālıter.ſ. in vrbe ſuſis tm̄: q⁊ ibi fuerat machinatio facta Amā ꝯ iudeos: ⁊ iō facta ē ibi maior vindicatio.ſ. duob⁹ dieb⁹: ⁊ h̄ ē qd̄ dr̄: Quid vltra po. q. d. parat⁹ ſum facere: ⁊ iō regina magis fuit auſa vltra petere/ dicēs: Detur ptās iudeis ⁊c̄. C
b ¶ Et decē filij amā ⁊c̄. Qui fuerant occiſi in die p̄terita vt ſic iuſticia vniformis fieret in pr̄e ⁊ filijs: et patet lr̄a vſq̄ ibi:
c ¶ Sed ⁊ p oēs ⁊c̄. iſtud referť ad vindicationem diei p̄cedētis: q⁊ in ciuitate ſuſa tm̄ habuerūt iudei licentiā interficiēdi aduerſarios duob⁹ diebus.ſ. die. xiij. ⁊. xiiij. duodecimi mēſis. in alijs aūt ciuitatib⁹ ⁊ villis vno die tm̄.ſ. tertiadecima die eiuſdē mēſis.
d ¶ Dies aūt. Hic ꝯñr ponit̄ erga deū gr̄arum actio: in h̄ ꝙ dies quartadecima ī q̄ iudei q̄ erāt extra ciuitatē ſuſis q̄euerūt ab interfectione aduerſarioꝝ: ⁊ dieſ quintadecima eiuſdē mēſis in qua iudei q̄ erāt in ſuſis q̄euerūt ab hmōi occiſiōe: ꝯſtitute ſūt ſolēnes apd̄ iudeos vniuerſos vt eēnt mēores bñficij diuini his dieb⁹ eis dati: ⁊ p̄mo ponitur haꝝ dierū ſolēnįcatio: ⁊ ſcd̄o hui⁹ ſolēnįcatiōis ꝯfirmatio/ ibi: Scripſit itaq̄ mardo. ſnīa p̄me partis pȝ ex dictl'.
e ¶ Scripſit itaq̄. Diuiſio Hic ꝯñr pōit̄ dicte ſolēnįcatiōis ꝯfirmatio: ⁊ h̄ duplr̄. p̄mo p mardochei litteras a iudeiſ receptas. ſcd̄o p lr̄as heſter ⁊ mardochei ſimul ſcriptas/ ibi: Scripſeruntq̄ heſter. Circa p̄mū dr̄: Scripſit itaqȝ mardocheus ⁊c̄. in hoc libro conſcripta quē librū ſcripſit mardoche⁹. D
f ¶ Miſit ad iudeos ⁊c̄. vt oēs clarius cognoſcerēt diuinū bñficiū eis collatum vel poti⁹ diuina bñficia, ꝓut ꝯtinetur in ſerie hui⁹ libri: vt q̄rtādecimā ⁊. xv. diē ꝓ feſtis ſuſciperēt: tāq̄ ex dictis bñficijs grati. Cetera patent ex dictis vſq̄ ibi:
g ¶ Amā eni fi. ama. Hic in breuib⁹ ponit̄ ſnīa ⁊ ꝓceſſus totius hui⁹ libri.ſ. de ipſius amā machinatione: et de eius fruſtratiōe p reginā Heſter. a q̄ aūt iſte proceſſus in breui ſit hic poſitus. Dicēdū ꝙ a mardocheo q̄ hūc librū ſcripſit ⁊ p modū cuiuſdā recapitulatiōis p̄dictoꝝ hic inſeruit. vel ab Eſdra q̄ hūc librū cum alijs reparauit. Dubiū eſt aūt apud aliq̄s: videt̄ tm̄ ꝓbabilius ꝙ a mardocheo. vnde ſubdit̄ concluſio.
✠ Atq̄ ex illo
✳ † ¶ Quintodecimo aūt die percutere deſierunt ⁊c̄. Moraliter
Per hoc autem oſtenditur ꝙ de victoria corporali et multomagis de ſpirituali: gratie deo ſunt reddēde tanq̄ victori p̄ncipali. Deutero. viij. d. Ne dixeris in corde tuo fortitudo mea et robur man⁹ mee hec omīa mihi p̄ſtiterūt: ſed recordaberis dñi dei tui: q⁊ ipē tibi vires p̄buerit vt ipleret pactū ſuū ſup qd̄ iurauit patrib⁹ tuis ſicut pñs indicat dies. † Ꝟ.3.c

E G a ¶ Jſti ſunt dies. Quia quies animarū ⁊ reſurrectio coꝛ/ poꝛum merito firmiter a fidelibus cuſtoditur ⁊ celebꝛat. Uel quia quietis animarū ⁊ reſurrectionis coꝛpoꝝ merito feriatio a fidelibus cuſtoditur ⁊ celebꝛatur. Ca. X

Rex vero aſſuerus ⁊c. chꝛiſtus q̄ exciſus de monte ſine manibus creuit in monte; magnū ⁊ impleuit totū mū/ dū: hiſtoꝛialiter eñ nō oēm terram tributariā fecit: quia nec habuit.

Nico.de lyra

a ¶ Atq; ex illo tpe dies iſti appellati ſunt phurim: id eſt ſoꝛtiū nō ab aliquo facto iudeoꝝ quo mē ſe ⁊ quo die deberet eſſe: ſ; ipſius aman q̄ miſit ſoꝛtē de interfectione iudeoꝛu; ⁊ ſic fuerūt ibi due ſoꝛtes. ꝑma d̄ mēſe: ⁊ ſecūda de die: vt ha/ betur. ſ. iij. ca. ⁊ ꝓpter h̄ ap/ pellati ſunt dies ſoꝛtiū ī plu rali: ⁊ ex h̄ facto diuine pꝛo/ uidētie: que ſoꝛtē illam oꝛdi natam ad malū iudeoꝝ con uertit in bonum ipſoꝛum. Alꝰ ꝑcerta

b ¶ Queq; ſuſtinue. in ꝑſecutione aman. c ¶ Et q̄ deinceps imuta. ſūt. ꝑ ꝓcurationē heſter ⁊ mar/ dochei. d ¶ Suſceperūt iudei ſup ſe ⁊ ſemē ſuū. q2 parentes poſſunt obliga re filios etia; futuros ad ea q̄ ſpectāt ad cōmune bonū. e ¶ Et ſup cū. q̄ re. eoꝝ vo. co. vt nul. li. hos ⁊c. id eſt ad iudaiſmū conuerti. Cetera patent ex dictis.

f ¶ Scripſerūtq; heſter regina fi. abiahil ⁊ mar/ do. ⁊c. Hic cōſequenter ponit cō firmatio dicte ſolēniçatiōis. ſecūda ad mādatū heſter et mardochei ſimul. Sciendū tñ ꝙ iſtud mandatū differt a ꝑmo: quia vt dicunt hebꝛei heſter ⁊ mardocheus peti/ uerūt ꝙ liber iſte a ſapienti bus iudeoꝝ reciperet in nu mero libꝛoꝝ ſacroꝝ: ꝑmiſe/ runt tñ huic petitioni obſer uationē dicte ſolēniçationis eā iterando ad maioꝛē aſſer tionē: ⁊ h̄ ē qđ dr: g ¶ Ut oī ſtudio dies iſta ſolen nis ſanciret ī poſterū. i. ꝯfirmaret. h ¶ Ut habe rent pacē. i. pacifice habi/ tarent inter gentiles: nec in ſoleſcerēt ꝯfidentes de potē tia Heſter ⁊ Mardochei. i ¶ Et ſuſciperēt verita tē. ſc; huiꝰ libꝛi inter ſacros codices. k ¶ Obſeruan/ tes dies ſoꝛtiu;. Hic re petitur ſolēnitas iſtoꝝ dierū ad maioꝛem aſſertionem. l ¶ Jeiunia atq; cla. ⁊c. id eſt ꝙ tūc haberēt memoꝛi am quō de afflictionibꝰ pa/ ratis ſibi ab amā fuerāt his diebus liberati: ⁊ vlteriꝰ re/ petit de receptiōe huiꝰ libꝛi cū dr: m ¶ Et oīa q̄ huiꝰ libꝛi ⁊c. cōſtruat ſic lr̄a: Et oīa que in

a ¶ in inſidijs ſuis capient iniqui.

tauerat reuerteret ī caput eiꝰ. Deniq; ⁊ ipſ; ⁊ fi

a ¶ .i. cruciādos ꝑ crucē xp̄i ꝑdixerunt.

lios eiꝰ affixerūt cruci: atq; ex illo tpe dies iſti a

appellati ſūt phuri;. i. ſoꝛtiū: eo ꝙ phur. i. ſoꝛs

ī vꝛnā miſſa fuerit. Et cūcta q̄ geſta ſūt eplē. i.

libꝛi huiꝰ volumie ꝯtinent: queq; ſuſtinuerūt ⁊ b c

q̄ deinceps imutata ſunt: ſuſceperūt iudei ſup d

ſe ⁊ ſemen ſuū ⁊ ſup cūctos q̄ religioni eoꝝ vo e

luerāt copulari: vt nulli liceat hos duos dies

abſq; ſolēnitate trāſigere quos ſcriptura teſta/

tur: ⁊ cetera expetunt tpa annis ſibi iugit ſuc/

a cedētibꝰ. Jſti ſūt dies quos nulla vnq̄ delebit

a ¶ vl multe. ¶ ſucceſſiōes tempoꝛū.

obliuio. Et ſingulas generationes cūcte in

a ¶ ꝑ ſingulas generatiōes. b ¶ eccl̄ie. c ¶ celebꝛitatē futu/ rā ꝑſignātes. d ¶ eccleſia vel aīa a deo dicata.

toto oꝛbe ꝓuincie celebꝛabūt: nec eſt vlla ciui

a ¶ veris.

tas in q̄ dies phurim. i. ſoꝛtiū nō obſeruet a iu

a ¶ ſucceſſoꝛibꝰ. b ¶ imitatoꝛibꝰ. c ¶ ꝓpꝛia ſponſione ⁊ pꝛo feſſione. a ¶ monentes. b ¶ eccleſia.

deis: ⁊ ab eoꝝ ꝓgēnie q̄ his cerimonijs obli/

gata ē. Scripſerūtq; heſter regia filia abiahil ⁊ f

¶ doctoꝛes. a ¶ admonentes vel admonitiones.

mardocheꝰ iudeꝰ etia; ſcd̄am eplām: vt oī ſtu g

dio dies iſta ſolēnis ſanciret ī poſterū. Et mi/

¶ vt ſupꝛa

ſerūt ad oēs iudeos q̄ in cētū vigintiſeptē ꝓui

a ¶ fraternā charitatē: ne ꝑ ſciſmata diſcoꝛdent.

cijs regis aſſueri vſabant: vt haberēt pacē ⁊ ſu h i

a ¶ euāgelicam nō falſitatem hereticam.

ſciperēt vitātē obſeruātes dies ſoꝛtiū: ⁊ ſuo tē k

poꝛe cū gaudio celebꝛarent: ſic ꝯſtituerāt mar

docheꝰ ⁊ heſter. Et illi obſeruāda ſuſceperūt a

a ¶ filij q̄s gignūt vbo dī. vñ: Filioli mei q̄s iterū. p. d. f. i. v. c.
b ¶ ieiunia coꝛpoꝛalia ⁊ ſpūalia. c ¶ oꝛonū ꝑdicationū.

ſe ⁊ a ſeminē ſuo ieiunia: atq; clamoꝛes ⁊ ſoꝛ/ l

a ¶ victoꝛie future. b ¶ diuini teſtamentoꝝ.

tiū dies: ⁊ oīa q̄ libꝛi huiꝰ q̄ vocat heſter hiſto/ m n

ria continentur. Ca. X

b a ¶ inſulas: reges tharſis ⁊ inſule mu. of.

Rex vero aſſuerus oēm terrā ⁊ cūn o p

a ¶ vnde: reddite que ſunt dei deo: ⁊ que ſūt ceſaris ceſari.

ctas maris inſulas fecit tributari/

as: cuiꝰ foꝛtitudo ⁊ iperiū ⁊ dignitas atq; ſub/ q r s

a ¶ corā fidelibus ⁊ infidelibꝰ. b ¶ oꝛdinē ꝑdicatoꝛum.

limitas q̄ exaltauit mardocheū ſcripta ſunt in t v x

a ¶ in memoꝛia oīm nationū. b ¶ vetus iudeus nō in mani/ feſto in carne: ſed in abſcondito in ſpiritu.

libꝛis medoꝛum atq; perſarum: ⁊ quō mardo/ y

cheus iudaici generis ſecūdus a rege aſſuero

a ¶ gratus ⁊ acceptus.

fuerit: ⁊ magnꝰ apđ iudeos: ⁊ acceptabilis ple

a ¶ xp̄ianoꝝ. b ¶ eterna. ¶ quē regit.

bi frātrū ſuoꝝ: querens bona populo ſuo: ⁊ lo †

a ¶ in h̄ ſeculo ⁊ futuro. q̄ ſpecioſi pedes euāgeliçātiū pꝛe. b. ⁊ alibi: Rogate q̄ ad pacē ſūt hierl̄m. b ¶ filioꝝ ſpūaliū.

quens ea q̄ ad pacē ſeminis ſui ꝑtinerent.

oīa que in hiſtoꝛia huiꝰ libꝛi cōtinentur. ſupple inter libꝛos ſa croſ reciperēt. n ¶ Qui vocat heſter. i. q̄ liber ab ipſa he ſter intitulatur l; mardocheus ipm̄ ſcripſerit. G

Additio.

¶ Jn ca. ix. vbi dr in poſtil. Jeiunia ⁊ cla. Hoc qđ dicit: Jeiunia ⁊ clamoꝛes exponit ab hebꝛeis: ꝙ ex oꝛdinatiōe he/ ſter ⁊ mardochei ſic obſeruādi erāt dies ſoꝛtiū ad noticiā ſolē/ nē: vt dictū eſt ita obſeruarent ieiunia ⁊ clamoꝛes: ſic ſc; ꝙ an te illā ſolēnitatem ieiunarent ⁊ ſe affligerent in memoꝛiā ieiu/ nioꝝ heſter ⁊ iudeoꝝ: q̄ illo tpe fuerūt facta: q̄ quidē ieiunia ob ſeruāt vſq; in pꝛeſentē diem: ſi/ cut ⁊ ſolēnitates ꝑdictas ⁊c.

Rex vero Ca. X aſſuerus. Hic vlti/ mo ponit remunera tio ꝓ ope iuſticie quā fecerat aſ ſuerꝰ amā ⁊ eiꝰ filios ſuſpēden do: ⁊ mardocheū exaltando: q2 ꝓpter h̄ deꝰ eiꝰ dilatauit iperiū qđ notat cū dr: p ¶ Oē; ter. ⁊c. locutio ē hypbolica: q2 mul/ te terre ⁊ īſule nō fuerūt ſibi ſb iecte. ſicut dr: tota ciuitas vadit ad tale ſpectaculū: l; magna ps vl maioꝛ non vadat. q ¶ Cuiꝰ foꝛtitu. cōtra hoſtes. r ¶ Et ipe riū. q̄tū ad ciues. s ¶ Et di/ gnitas. ſ. imperialis ⁊ regia. t ¶ Atq; ſubli. q2 multos re ges habuit ſub ditione ſua. v ¶ Qua exal. mar. q2 ꝑ ꝑdi ctā ſublimitatē potuit h̄ facere. x ¶ Scripta ſūt in li. medo rū: in quibꝰ acta aſſueri diligen tius ꝯſcripta ſunt: q̄ in h̄ libꝛo. y ¶ Et quō mardo. ⁊c. vt ſic memoꝛia bonitatis eius non ſo lū apud iudeos: ſed etiā apđ gē tiles futuris tpibꝰ remaneret. Cetera aūt q̄ ſequūt nō intēdo exponere: Tū q2 ſatꝰ appet eoꝝ ſententia ex ꝑdi H

Moraliter. o ¶ Rex vero aſſuerus. Per regē aſſueru; ſignificat dn̄s noſter ieſus xp̄s ſicut dictū eſt. ſ. qui ſubiugauit ſibi omnē terrā per fidē. nā ali/ qui de oīi terra iugo fidei chꝛi ſtiane ſubmiſerunt colla ſua vt ſit ibi diſtributio pꝛo generibꝰ ſinguloꝝ cū dr: Omnē terram. ſicut dicit: Omne aīal fuit ī ar/ ca noe. Circa vero finem mūdi oēs generaliter ſupponent iu/ go fidei ſicut dicūt doctoꝛes no ſtri: ⁊ tūc in oībꝰ gētibꝰ erit deꝰ vnꝰ ⁊ nomē eiꝰ vnū Zach. xiiij. ⁊ tūc erit diſtributio ꝓ ſingulis generū cū dicitur oēm terram. v ¶ Exaltauit mardo. Per iſtū mardocheū que; rex Aſſue rus exaltauit ⁊ fecit a ſe ſcđm. ſi gnificat pontifex ſummꝰ quem xp̄s exaltauit ſup totū populum xp̄ianū faciēs ipm̄ ſibi vicariū. † ¶ Querēs bona po. ſuo. Per h̄ oñdit ꝙ ſtudiū ſūmi pō tificis verti debet ad q̄rendum bonū ppl̄i xp̄iani. Et ſil̄r alij pꝛe lati ſb ipſo q̄libet ī ſua ꝓuincia vel dioceſi ītēdere debet ad ho noꝛem ⁊ gloꝛiam domini noſtri ieſu xp̄i: cui ē honoꝛ ⁊ glīa in ſe/ cula ſeculoꝝ Amen. Moraliter

A ⁂ ſentẽtia ex ṗdictis: Tũ q: nõ ſũt ĩ hebreo nec de ſcriptura
canonica: ſed magis videnꝰ a Joſepho ⁊ aliȷs ſcriptorībꝰ con
ficta: ⁊ poſtea editioni vulgate inſerta: ſm ꝙ dicit Hiero. in ꝓ
logo huiꝰ libri. d. Addẽs ea q̃ ex tp̃e dici poterãt ⁊ audiri: ſicut
ſolitum eſt ſcholaribus diſciplinis ſumpto themate. i. materia
aliqua vel caſu breui excogitare: quibus verbis vti potuit qui
iniuriã paſſus eſt: querimoniã mouẽdo: vel ille qui iniuriã fe/
cit. ſ. ſe defendendo: ⁊ hoc mõ videꝰ feciſſe Joſephus: q: vidit
in hoc libro ſummã in breui litterarũ miſſarũ ab aman contra
iudeos: ⁊ ſummã reuocationis ꝑ heſter impetrate: vt habeꝰ. s.
ca. iiȷ. ⁊. viiȷ. ⁊ ideo excogitauit ſicut hõ lr̃atus ⁊ eloquẽs qua
liter Aman potuit decẽter deſcribere machinationẽ ſuã colo/ C
rando apparenti bonitate: ⁊ quõ Mardocheus ṙeuocatorias
lr̃as potuit decẽter dictare honore regis ſeruato. ita ꝙ nõ no/
tareꝰ de irrõnabili mutabilitate: qd̃ patet ex hoc ꝙ forma litte
rarũ Amã: q̃ habeꝰ. ſ. xiiȷ. ca. ⁊ forma litterarũ reuocatoriarũ:
q̃ habeꝰ. ſ. xvȷ. ca. accepte ſunt de verbo adverbũ de Joſepho
libro antiquitatũ. xȷ. in quo deſcribit hiſtoriã Heſter: ⁊ idẽ pro
babiliter videꝰ de aliȷs hic ſequẽtibus: ꝙ fuerũt predicto mo/
do excogitata et ſcripta: et poſtea editioni vulgate inſerta. Ad
dei laudem: cui eſt honor et gloria in ſecula ſeculoꝝ Amen.
¶ Poſtilla venera. Nico. de lyra ſuꝑ librũ Heſter finit.

Hieronymus. Que habenꝰ in hebreo plena
fide expreſſi. Hec aũt que ſequunꝰ ſcripta rep
peri in editione vulgata / que grecorũ lingua ⁊ lit/
teris ꝯtinẽꝰ: ⁊ interim poſt finẽ libri hoc capitulũ
ferebaꝰ / qd̃ iuxta cõſuetudinẽ nr̃am obelo id eſt
veru ꝑnotauimuſ. Dixitqꝫ mardocheꝰ: A deo
facta ſunt iſta. Recordatꝰ ſũ ſomniȷ qd̃ viderã:
hec eadẽ ſignificãtis: nec eoꝝ quicqꝫ irritũ fuit.
ſ. 11. d Paruus fons q̇ creuit in fluuiũ ⁊ in lucem ſolem
qꝫ cõuerſus eſt: ⁊ in aquas plĩmas redũdauit / he
ſter eſt: quã rex accepit vxorẽ: ⁊ voluit eſſe regi/
nã. Duo aũt dracones: ego ſũ ⁊ aman. Gẽtes q̃
cõuenerãt: hi ſũt q̇ conati ſunt delere nomẽ iude
orũ. Gens aũt mea / iſrael ẽ / q̃ clamauit ad dñm:
⁊ ſaluũ fecit dñs pp̃lm ſuũ: liberauitqꝫ nos ab oĩ
bus malis: ⁊ fecit ſigna magna atqꝫ portẽta inter
gẽtes: ⁊ duas ſortes eſſe ꝑcepit: vnã pp̃li dei: et
alterã cunctarũ gẽtiũ. Venitqꝫ vtraqꝫ ſors in ſta
tutũ ex illo iã tp̃e corã deo vniuerſis gentibꝰ: et
recordatus eſt dñs pp̃li ſui: ac miſertꝰ heredita/
tis ſue. Et obſeruabuntur dies iſti in mẽſe adar:
quartadecima ⁊ quintadecima die eiuſdem men
ſis cũ omni ſtudio ⁊ gaudio in vnũ cetũ populi
cõgregati in cunctas deinceps generationes po
puli iſrael. Ca. XI
B Anno quarto regnantibꝰ ptolemeo ⁊
cleopatra: attulerũt doſitheꝰ q̇ ſe ſacer
dotẽ ⁊ leuitici generꝭ ferebat: ⁊ ptole/
meus filiꝰ eiꝰ hãc ep̃lam phurim: quã
dixerũt iterp̃tatã eſſe / lyſimachũ ptolemei filiũ: in
ſcriptũ hierl̃m. Hiero. Hoc q̊zꝰ ṗncipiũ erat in editi
one vulgata: qd̃ nec ĩ hebreo / nec apd̃ vllũ fertur
interp̃tatũ. Anno ſcd̃o regnãte artaxerxe maxi
mo: prima die menſis niſan vidit ſomnium mar/
docheꝰ filiꝰ iabiri: filiȷ ſemei / filiȷ cis / de tribu ben
iamin: hõ iudeus qui habitabat in vrbe ſuſis vir
magnus ⁊ excelſus inter ṗmos aule regie. Erat
aũt de eo numero coptiuoꝝ quos trãſtulerat na/
buchodonoſor rex babylonis de hieruſalem cũ
iechonia rege iudee: ⁊ hoc eiꝰ ſomniũ fuit. Appa
ruerunt voces et tumultus: tonitrua et terremo
tus et conturbatio ſuꝑ terrã: ⁊ ecce duo draconeſ
magni paratiqꝫ contra ſe in prelium: ad quorum
clamorem cuncte concitate ſunt nationes: vt pu
gnarent contra gentem iuſtorum. Fuitqꝫ dies il/
la tenebrarum et diſcriminis: tribulationis et an
guſtie: et ingens formido ſuper terram. Contur/
bataqꝫ eſt gens iuſtorũ et timentium mala ſua: ⁊
preparata ad mortẽ. Clamauerũtqꝫ ad dñm: et
illis vociferantibus fons paruus creuit in fluui/
um maximum ⁊ in aquas plurimas redundauit. s. 10. c
Lux ⁊ ſol ortus eſt: ⁊ humiles exaltati ſunt: ⁊ de/
uorauerunt inclytos. Quod cũ vidiſſet mardo/
cheus ⁊ ſurrexiſſet de ſtratu: cogitabat q̇d deꝰ fa
cere vellet ⁊ fixum habebat in animo ſcire cupi/
ens quid ſignificaret ſomnium. Ca. XII
Morabatur autem eo tempore in s. 2. d
aula regis cũ bagathan et thares ⁊. 6. a
eunuchis regis: q̇ ianitores erãt
palatiȷ. Cũqꝫ intellexiſſet cogita/
tiones eorum ⁊ curas diligentius peruidiſſet: di/
dicit ꝙ conarentur in regem artaxerxem manus
mittere: ⁊ nũciauit ſuper eo regi. Qui de vtroqꝫ
habita queſtione: confeſſus iuſſit duci ad mor/
tem. Rex autem quod geſtum erat ſcripſit in cõ
mentariȷs. Sed ⁊ mardocheus rei memoriã lit/
teris tradidit. Precepitqꝫ ei rex vt in aula pala/
tiȷ moraretur: datis ei pro delatione muneribus.
Aman vero filius amadathi bugeus erat glori/
oſiſſimus corã rege: ⁊ voluit nocere mardocheo
et populo eius pro duobus eunuchis regis qui
fuerant interfecti. Hierony. Huc uſqꝫ pro/ D
emium. Que ſequuntur in eo loco poſita erant
vbi ſcriptum eſt in volumine: Et diripuerunt bo
na vel ſubſtantias eorum. Que in ſola vulgata
editione repperimus. Epiſtole autem hoc exem
plar fuit. Ca. XIII
Rex maximꝰ artaxerxes ab india vſ/ s. 1. a
qꝫ ethiopiam centum vigintiſeptem ſ. 16. a
ꝓuinciarum: principibus et ducibꝰ
qui eius imperio ſubiecti ſunt ſalutẽ dicit. Cum
plurimis gentibus imperarem: ⁊ vniuerſum or/
bẽ mee ditioni ſubiugaſſem: volui nequaqꝫ abu/
ti potentie magnitudine: ſed clementia et lenita/
te gubernare ſubiectos: vt abſqꝫ vllo terrore vi/
tam ſilentio trãſigentes: optata cunctis mortali
bus pace fruerentur. Querente autẽ me a conſi
liariȷs meis quomodo poſſet hoc impleri: vnus
qui ſapientia et fide ceteros precellebat: et erat
poſt regem ſecundus amã nomine: indicauit mi
hi in toto orbe terrarũ populum eſſe diſperſũ /
qui nouis vteretur legibus: ⁊ contra omnium gẽ
tium conſuetudinem faciens: regum iuſſa contẽ
neret: et vniuerſarum concordiam nationũ ſua

E b[illegible]enſione violaret. Quod cum didiciſſemus:
videntes vnã gentẽ rebellẽ aduerſus om̃e homi/
nũ genus ꝑuerſis vti legib⁹: noſtriſq̃ iuſſionibus
cõtraire: ⁊ turbare ſubiectarũ nobis prouinciarũ
pacẽ atq̃ concordiã: iuſſimus vt quoſcũq̃ amã
qui omnibus ꝓuincijs prepoſit⁹ eſt ⁊ ſecũdus a
rege: ⁊ quẽ patris loco colim⁹ mõſtrauerit: cũ con
iugibus ac liberis deleant ab inimicis ſuis: nul/
luſq̃ eoꝝ miſereatur: quartadecima die duodeci
mi menſis adar anni preſentis: vt nepharij homi
nes vno die ad inferos deſcẽdentes: reddant im
perio noſtro pacẽ quã turbauerãt. Hie. Hucuſ
q̃ exemplar eplę. Quę ſequũtur poſt eũ locum
ſcripta repperi: vbi legitur: Pergenſq̃ mardo/
cheus fecit oĩa q̃ ei mãdauerat heſter: nec tamen
habent in hebraico: ⁊ apud nullũ penit⁹ feruntur
interpretũ. Mardoche⁹ aũt depcatus eſt dñm:
memor omniũ operũ eius/ ⁊ dixit: Domine dñe
rex oĩpotẽs: in ditiõe eñ tua cuncta ſunt poſita:
⁊ nõ eſt q̃ poſſit tuę reſiſtere volũtati: ſi decreue/
ris ſaluare iſrael: Tu feciſti cęlum ⁊ terrã: ⁊ quic
quid cęli ambitu ꝯtinet: dñs oĩm es: nec eſt q̃ reſi
ſtat maieſtati tuę. Cũcta noſti: ⁊ ſcis qꝛ nõ ꝓ ſuꝑ
bia ⁊ ꝯtumelia ⁊ aliqua glorię cupiditate fecerim
hoc: vt nõ adorarem aman ſuꝑbiſſimũ: libenter
eñ ꝓ ſalute iſrael etiã veſtigia pedũ eius deoſcu
lari paratus eſſem: ſed timui ne honorem dei mei
transferrem in homiem: ⁊ ne quẽq̃ adorarem: ex
cępto deo meo. Et nũc dñe rex deus abraam mi
ſerere populi tui: quia volũt nos inimici noſtri ꝑ
F dere: ⁊ hęreditatem tuã delere. Ne deſpicias par
tem tuã quã redemiſti de ęgypto. Exaudi depre
cationem meam ⁊ propitius eſto ſorti ⁊ funiculo
tuo: ⁊ conuerte luctum noſtrum in gaudiũ: vt vi/
uentes laudemus nomen tuuꝫ domine: ⁊ ne clau
das ora te canentiũ. Omis quoq̃ iſrael pari men/
te ⁊ obſecratione clamauit ad dñm: eo ꝙ eis cer/
ta mors impenderet. Ca. XIIII

HEſter quoq̃ regina confugit ad do/
minũ: pauens periculũ qđ immine/
bat. Cunq̃ depoſuiſſet veſtes regi/
as: fletibus ⁊ luctui apta indumenta
ſuſcępit: ⁊ pro vnguentis varijs cinere ⁊ ſtercore
ĩpleuit caput: ⁊ corpus ſuuꝫ humiliauit ieiunijs:
omniaq̃ loca in quibus ante lętari conſueuerat:
criniuꝫ laceratione compleuit. Et deprecabatur
dñm deum iſrael/ dicens: Dñe mi qui rex noſter
Al's ⁊ qꝛ es ſolus: adiuua me ſolitariã† ⁊ cuius ꝓter te nul
lus auxiliator eſt alius. Periculũ meũ in mani/
bus meis eſt. Audiui a patre meo ꝙ tu dñe tuliſ
ſes iſrael de cunctis gẽtibus: ⁊ patres noſtros ex
omnibus retro maioribus ſuis: vt poſſideres hę/
reditatem ſempiternaꝫ: feciſtiq̃ eis ſicut locutus
es. Peccauimus in conſpectu tuo: ⁊ idcirco tra/
didiſti nos in manus inimicoꝝ noſtrorum. Colui
mus eñ deos eorũ. Juſtus es domine. Et nunc
nõ eis ſufficit ꝙ duriſſima nos opprimunt ſerui/
tute: ſed robur manuũ ſuarũ idoloꝝ potentię de G
putantes volunt tua mutare ꝓmiſſa: ⁊ delere hę/
reditatẽ tuã: ⁊ claudere ora laudantiũ te: atq̃ ex/
tinguere gloriã tẽpli ⁊ altaris tui: vt aperiant ora
gentiũ ⁊ laudent idoloꝝ fortitudinẽ: ⁊ prędicent
carnalẽ regẽ in ſempiternũ. Ne tradas dñe ſcep/
trum tuũ his qui nõ ſunt: †ne rideant ad ruinã no Al's tui
ſtrã: ſed cõuerte conſiliũ eoꝝ ſuꝑ eos: ⁊ eũ qui in
nos cępit ſeuire diſꝑde. Memẽto dñe ⁊ oſtende
te nobis in tẽpore tribulationis nrę: ⁊ da mihi fi/
duciã dñe rex deoꝝ ⁊ vniũſę poteſtatꝭ: tribue ſer
monẽ cõpoſitũ in ore meo in conſpectu leonis: ⁊
trãſfer cor illius in odiũ hoſtis noſtri: vt ⁊ ipſe pe
reat ⁊ cęteri q̃ ei ꝯſentiũt. Nos ãt libera in manu
tua ⁊ adiuua me ãcillã tuã nullũ aliud auxiliũ ha
bẽtẽ: niſi te dñe q̃ habes oĩꝫ ſciẽtiã: ⁊ noſti qꝛ ode
rim gloriam iniquoꝝ: ⁊ deteſter cubile incircũci/
ſoꝝ ⁊ oĩs alienigenę. Tu ſcis neceſſitatẽ meaꝫ ꝙ
abomıner ſignũ ſuperbię ⁊ glię meę: qđ eſt ſuper
caput meũ in dieb⁹ oſtentationis meę: ⁊ deteſter
illud quaſi pannũ mẽſtruatę: ⁊ nõ portẽ in dieb⁹
ſilẽtij mei: ⁊ ꝙ nõ comederim in mẽſa aman: nec
mihi placuerit cõuiuiũ regꝭ: ⁊ nõ biberim vinum
libaminum: ⁊ nunq̃ lętata ſit ancilla tua: ex quo
huc tranſlata ſunt vſq̃ in prędentẽ diem: niſi in te
dñe de⁹ abraã. Deus fortꝭ ſuꝑ oẽs exaudi †vocẽ Al's ꝑce
eoꝝ q̃ nullã aliaꝫ ſpẽ habẽt ⁊ libera nos de manu
iniquoꝝ: ⁊ erue me a timore meo. Hiero. Hęc
q̃ꝫ addita repperi in ędıtione vulgata. Ca. XV

ET mandauit ei: haud dubiũ quin he H
ſter mardocheus: vt ingrederetur ad
regem: ⁊ rogaret ꝓ populo ſuo ⁊ pro
patria ſua. Memorare inquit dierũ
humilitatis tuę: quõ nutrita ſis in manu mea: qꝛ
aman ſecundns a rege locutus eſt contra nos in
mortẽ: ⁊ tu inuoca dñm ⁊ loquere regi pro nobis
⁊ libera nos de morte: Hiero. Necnon ⁊ iſta q̃
ſubdita ſunt in ędıtiõe vulgata repperi. Die au
tem tertio† depoſuit veſtimenta ornatus ſui: ⁊ cir Al's † reſũp
cundata eſt gloria ſua. Cunq̃ regio fulgeret ha/ ſit veſtimẽ/
bitu ⁊ inuocaſſet omniũ rectorẽ ⁊ ſaluatorẽ deũ: ta humilıta
aſſumpſit duas famulas: ⁊ ſuper vnam quidem tis ſue
innitebatur quaſi pro delitijs ⁊ nimia teneritudi
ne corpus ſuũ ferre non ſuſtinens: altera autẽ fa/
mularum ſequebatur dominã defluẽtia in humũ
indumẽta ſuſtentans. Jpſa aũt roſeo colore vul
tuꝫ ꝑfuſa: ⁊ gratis ac nitẽtibus oculis triſtẽ cela/
bat animũ ⁊ nimio timore ꝯtractũ. Jngreſſa igit
cuncta per ordinem oſtia ſtetit contra regem: vbi
ille reſidebat ſuper ſolium regni ſui: indutus ve/
ſtibus regijs auroq̃ fulgens ⁊ ꝓcioſis lapidib⁹:
eratq̃ terribilis aſpectu. Cunq̃ eleuaſſet faciem
⁊ ardentibus oculis furorẽ pectoris indicaſſet:
regina corruit: ⁊ in pallorem colore mutato: laſ/
ſum ſuꝑ ancillam reclinauit caput. Conuertitq̃
deus ſpiritũ regis in manſuetudinem: ⁊ feſtinus
ac metuens exiliuit de ſolio: et ſuſtentans eam

A vlnis ſuis donec rediret ad ſe: his verbis blan-
diebatur. Quid habes heſter? Ego ſum frater tu
us noli metuere: Non morieris: non enim pro te
Al's † hoib' ſed pro † omnibus hec lex conſtituta eſt'. Accede
igitur et tange ſceptrum. Cunqꝫ illa reticeret: tu
lit auream virgam et poſuit ſuper collum eius: et
oſculatus eſt eam/ et ait: Cur mihi non loqueris?
Que reſpondit: Vidi te dñe quaſi angeluꝫ dei: ⁊
conturbatū ē cor meū pre timore glorie tue. Val
de eni mirabilis es dñe: ⁊ facies tua plena eſt gra
tiarum. Cunqꝫ loqueretur rurſus corruit: ⁊ pene
exanimata eſt. Rex autem turbabatur: ⁊ omnes
Al's † eam miniſtri ei' conſolabantur † eum. Hie. Exem
plar epiſtole regiſ artaxerxis quā ꝓ iudeis ad to
tas regni ſui ꝓuincias miſit: qđ ⁊ ipſuꝫ in hebrai
co volumine non habetur. Ca. XVI

REx magn' artaxerxes ab india vſqꝫ
ad ethiopiā centū viginti ſeptē ꝓuin
ciarū ducib' ac principib': qui noſtre
iuſſioni obediūt/ ſalutē dicit: Multi
bonitate principū ⁊ honore q̇ in eos collat' ē: ab
uſi ſunt in ſuperbiā: ⁊ non ſolū ſubiectos regibus
nituntur opprimere: ſed datam ſibi gloriam non
ferentes: in ipſos qui dederunt moliuntur inſidi
as: Nec contenti ſunt gratias non agere benefi-
cijs: ⁊ humanitatis in ſe iura violare: ſꝫ dei q̊ꝫ cū
cta cernentis arbitrantur ſe poſſe fugere ſententi
am. Et intantum veſanie ꝓrumpunt: vt eos qui
credita ſibi officia diligenter obſeruant: et ita cū
cta agunt vt omnium laude digni ſint: mendaci-
t. † funicu orum † cuniculis conenť ſubuertere: dū aures pri
cipum ſimplices ⁊ ex ſua natura alios eſtimātes:
B callida fraude decipiunt. Que res ⁊ ex veterib'
probatur hiſtorijs. Et ex his que geruntur quoti
die: quomodo malis quorundam ſuggeſtionib'
regum ſtudia deprauentur. Unde prouidenduꝫ
eſt paci omniū prouinciaruꝫ. Nec putare debetiſ
ſi diuerſa iubeamus ex animi noſtri venire leui-
tate: ſed pro qualitate ⁊ neceſſitate temporum vt
reipublice poſcit vtilitas ferre ſententiam. Et vt
ē.3.a manifeſtius quod dicimus itelligatis. † Aman fi
lius amadathi: et animo ⁊ gente macedo: alienuſ
qꝫ a perſaruꝫ ſanguine: ⁊ pietatē noſtram ſua cru
delitate cōmaculans: peregrinus a nobis ſuſce-
ptus eſt: ⁊ tantam in ſe expertus humanitateꝫ/ vt
pater noſter vocaretur: ⁊ adoraretur ab omnib'
poſt regem ſecundus: qui intantum arrogantie
Al's † suble tumore † ſublatus eſt: vt regno priuare nos nite
tus retur ⁊ ſpiritu. Nam mardocheum cuius fide et
beneficijs viuimus: et conſortem regni noſtri he
† ē2.d ſter/ cum omni gente ſua: † nouis quibuſdam atqꝫ
inauditis machinis expetiuit in mortem: hoc co
gitans/ vt illis interfectis inſidiaretur noſtre ſo-
litudini: et regnum perſarum transferret in mace-
donas. Nos auteꝫ a peſſimo mortalium iudeos
neci deſtinatos: in nulla penitus culpa repperi- C
mus: ſed econtrario iuſtis vtētes legibus: ⁊ filios
altiſſimi ⁊ maximi ſemperqꝫ viuentis dei: cuius
beneficio ⁊ patribus noſtris ⁊ nobis regnū eſt tra
ditum: ⁊ vſqꝫ hodie cuſtoditur. Unde eas litte-
ras quas ſub nomine noſtro ille dixerat ſciatis eſ
ſe irritas: † Pro quo ſcelere ante portas huius vr † ē.7.d
bis. i. ſuſis: ⁊ ipſe qui machinatus eſt: ⁊ omnis co
gnatio eius: pendet in patibulis: nō nobis/ ſꝫ deo
reddente ei quod meruit. Hoc autem edictuꝫ qđ
nunc mittimus/ in cunctis vrbibus proponatur:
vt liceat iudeis vti legibus ſuis. Quibus debetiſ
eſſe adminiculo: vt eos qui ſe ad necem eorum
parauerant: poſſint interficere: tertiadecima die
menſis duodecimi: qui vocatur adar. Hanc enī
diem deus oīpotens merroris et luctus/ eis ver-
tit in gaudiū. Unde ⁊ vos inter ceteros feſtos di
es hāc habetote diem: ⁊ celebrate eam cū oī leti-
cia: vt et in poſterū cognoſcanť: oēs q̇ fideliť ꝑſis
obediūt/ dignā pro fide recipere mercedē: q̇ autē
inſidiantur regno eorum: perire pro ſcelere. Om
nis aūt prouincia et ciuitas que noluerit ſolenni
tatis huius eſſe particeps: gladio ⁊ igne pereat: ⁊
ſic deleatur: vt non ſolū hominibus ſꝫ etiā inuia
beſtijs ſit in ſempiternuꝫ: ꝓ exemplo cōtemptus
et inobedientie.

Liber Heſter cum additionibus apo-
cryphis Finit.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF